

བླ་མ་ལོ་གསུམ་བཤམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

མཛད་པ་ལོ། ལ་མཉམ་མེད་མེ་ཚོང་ཁ་བ།
བཟོད་བྱ། བླ་མ་བཤམ་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

དགའ་ལྷན་གྱི་ཚེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༡། །དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་
འབྲེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤམ་
སྣང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་སོ། །ཡམ་ཉམ་མེད་རྗེ་ཚོང་ཁ་ས།
བཛོད་བྱ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན།
དགའ་ལྷན་བྱང་ཚེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
པོད་སྐྱེང་བདུན་ཅུ་པ།

GADEN JANGTSE THOESAM NORLING LIBRARY

2021

འགན་འཛིན། རྫོང་དགེ་བཤེས་སྤྱན་ཚོགས་ཚེ་རིང་།
ཚ་བ་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་བཟང་ཤེས།

འབྲུལ་དེབ་སྐྱེག་སྦྱར་བ། ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་སློ་ལྷན།
རྒྱབ་ཤ་རྩུས་འགོད་བ། ཉམ་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་དགའ་ལྷན་བྱང་ཕྱེད་པེ་མཛོད་ཁང་
གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ།

GADEN JANGTSE LIBRARY

Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony 581411 Mundgod

Distt Karwar Karnataka State INDIA

Ph#: (+91-8301) 245757

E-Mail: gajanglibrary@yahoo.co.in

website: www.gajanglibrary.org

གྲེང་བརྗོད།

༡༡། །དེ་ཡང་འདི་ག་ཡེ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྗན་གྲང་
ཅེ་ཐོས་བསམ་ནོར་སྤྲིང་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དཔལ་ན་ལེ་རྒྱའི་ཚོས་བརྒྱུད་བྲི་མ་
མེད་པའི་རིག་གཞུང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི་ཉིད་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་
བའི་སྤྲིང་དུ་དུས་རབས་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེབ་གཟུགས་མང་དག་ཅིག་འཕྲུལ་
དེབ་ PDF བཅོ་བཞིན་པ་ལས་ཕྲག་དཔེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་འཇམ་སྤྲིང་གང་སར་བཞུགས་པའི་
རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྦྱད་དུ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་
བཀོད་པ་ལགས་ཤིང་། རོར་འབྲུལ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་སྲིད་པས་ན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་
སྤོང་ནས་བཅོད་གསོལ་གངས་མེད་ལུ་རྒྱ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆའི་གཞིགས་པ་པོ་
རྣམ་པས་འཕྲུལ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ལྷག་ཆད་སོགས་སྦྲོན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་རྣམས་ངེད་
ཅག་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་པར་མཚམས་སྦྲོར་བྱུང་ཆེ་དགའ་བསུ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། མཐའ་དོན་རིགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་འཕྲུལ་དེབ་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་དགར་དགོ་བའི་ཙ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇམ་སྤྲིང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡེ་སྤྱི་ནོར་ཡེ་གོང་ས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བུ་དམ་པ་ས་ཡི་སྤོང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་ཞབས་པད་
བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛོད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། འཇམ་སྤྲིང་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་ནད་ཡམས་
དམག་འཁྲུག་སུ་གོ་སོགས་མི་འབྱུང་བར་རང་དབང་བདེ་སྤྲིད་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤོང་བྱུང་བ་
དང་། བོད་གཞིས་བྲེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་སྤུར་ཏུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

དགའ་གྲང་དཔེ་མཛོད་འགན་གྱིས།

དཀར་ཆབ།

༡) མཚོད་བཟོད

༢) མདོ་སྤེ་དགོངས་འགེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས། 5

༣) མདོ་སྤེ་ལ་འགེལ་སྤོང་གི་བྱི་བ། 6

༤) འགེལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། 8

༥) རྒྱས་པར་བཤད་པ། 10

༦) དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ། 15

༧) མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། 18

༨) རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། 21

༩) དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་པ། 25

༡༠) དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། 27

༡༡) དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། 30

༡༢) དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ། 32

༡༣) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ། 33

༡༤) སློ་སྐྱར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ། 34

༡༥) དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ། 37

༡༦) བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། 41

༡༧) ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། 42

༡༨) རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགེལ་བ་སྤང་བ། 47

༡༧) དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ། 56

༡༨) དབུ་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། 61

༡༩) ལྷོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བ། 68

༢༠) དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ། 73

༢༡) དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། 80

༢༢) དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་དེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ། 88

༢༣) ལྷོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས། 95

༢༤) དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ། 100

༢༥) དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ། 107

༢༦) དེའི་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ། 117

༢༧) ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ། 118

༢༨) དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་བ། 118

༢༩) ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་བ། 125

༣༠) དོན་དམ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བ། 128

༣༡) ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ། 130

༣༢) ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་བ། 130

༣༣) མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་བ། 136

༣༤) དོན་དམ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བ། 143

༣༥) དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་བ། 149

༡༤) ཐལ་འགྲུར་བས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཟུལ་བ། 151

༡༥) དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་རི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་བ། 155

༢༠) ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་གསུངས་པའི་དོན་བཤམ་བ། 165

༢༡) ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་བསྟན་བ། 175

༢༦) སྤྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་བར། 185

༢༩) རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་བར། 191

༣༤) རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་བར་བཤམ་བ། 195

༣༥) བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཚུལ། 200

༣༦) རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ། 205

༣༧) ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། 217

༤༤) བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མི་མཚུངས་བར་བསྟན་བ། 232

༤༥) དོན་དམ་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་བ། 243

༤༠) དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ། 246

༤༡) རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་མིན་བསམ་བ། 256

༤༦) མཚུག་བྱང་། 267

༤༩) དཔར་བྱང་སློན་ཚིག། 271

༡༡། །དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་
བཅོས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མུ་ལྷོ་ལྷོ་ཡ།
བདེ་འབྱུང་སྤྱིན་ལ་ཞོན་དང་གསེར་གྱི་མངལ། །
ལུས་མེད་བདག་པོ་ཐ་གུའི་སྟོ་ལ་སོགས། །
སྲིད་ན་དེགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སློགས་པའི། །
རྣོམ་བས་འགྲིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་གི་སྤྱ། །

མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཉི་མས་མེ་ཁྲུང་བཞིན། །
མཛད་པར་གྱུར་ཆེ་མཛེས་པའི་ཚོད་བན་གྱིས། །
གང་གི་ཞབས་པད་གུས་པས་སྟེན་བྱེད་པ། །
བྱུང་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །

མཁྱེན་བཅེའི་གཉིང་མཐའ་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ། །
བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ཆེན་ཆལ་ཆེལ་གཡོ། །

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱུར་འཇམ་པའི་དབྱུངས། །
 རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །

བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་ཉེ་སྔོན། །
 ལེགས་བར་སྤེལ་ས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཚོག། །
 ས་གསུམ་འགྲོ་ན་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །
 ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །

ཤིང་ཉ་ཆེན་པོའི་སྔོན་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། །
 འཇམ་སྤིང་སློབ་གསལ་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད་པ། །
 འཕགས་པ་ལྟ་དང་དབའ་བོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས། །

དབྱིག་གཉེན་ཞབས་དང་སློབ་པ་ལྟན་ཕྱོགས་སྤང་དང་། །
 ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་སོགས་འཇམ་སྤིང་རྒྱ། །
 ཕྱབ་བསྟན་མི་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཚོག། །
 མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །

གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུའང་། །
 ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །
 ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང་། །
 འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །

འཇམ་མགོན་སྐྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །
 འཕྱི་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །
 བསྟེན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས། །
 སྐྱ་བ་ལྷ་མེད་འདོད་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ལུས་པ་ལས། །
 སྐྱོང་བ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །
 མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྲམས་གྱུར་བ། །
 དེ་དག་སྤྱུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །
 རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། །

ཅེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཕྱི་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་
 འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གཞིགས་ནས་སྤྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་

དང་རིགས་པའི་སྐོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོང་དུ་ཚུད་བ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དགོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་
ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་བ་དང་པོའི་དོན་
རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་འདི་ནི་བྲང་
བའི་དོན་ལོ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་རུས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བྲང་དེས་འབྱེད་བའི་དགོངས་འགྲེལ་བཅུམས་
པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་རབ་ལས་བྲང་དེས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་
མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་ལུང་གིས་དེ་ལྟར་གཞན་པར་ནི་མི་རུས་
ལ་དེའི་ཆེ་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྲབ་པ་ན་བྱེ་བྲག་བྲང་དེས་ལ་ཡང་འདི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་དེས་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་
བྲང་དེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཞིང་དེ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་
འབྲེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་།

གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་དེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་
པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས་པས་
མཐར་གཏུགས་ན་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་

འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྐྱ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་།
དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟེགས་ནས།

དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །
བསྐྱེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །
ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་སྤྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱོན་པ།

དེ་ལྟར་ན་བྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱོན་པ་
དང་། རྫོ་གྲོས་མི་བཅད་པས་བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱོན་པ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མདོ་སྡེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་
སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སློང་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སློང་བའི་ལན། རོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷུས་པའོ། །

མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་རྩི་བ།

དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ། ཕུང་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བས་
 རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་སྩལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་དང་མངོན་དུ་བཞི་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་དང་
 ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་
 སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་སྟོན་པ་ལོ་བདུན་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་
 མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་མི་བསྐྱུད་པ་
 དང་སྤྲང་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལ།
 བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་
 སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་
 བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་
 པ་བཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་

སྣལ་སྣམ་བགྲིད་ལགས་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
 ལྷན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྣལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤང་བོ་ལ་སོགས་
 པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱེས་པ་བཞག་ན་
 འགལ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་
 ལྷན་གསུངས་ཞེས་རྒྱུ་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
 ཡང་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཞུས་སོ། །

འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་
 བརྟགས་ལའང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་བྲེད་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཀྱན་བརྟགས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་
 པ་དང་དུ་མ་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་འོག་ནས་འབྲུང་བའི་མདོ་དང་
 སྐར་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཁམས་དུག་ལ་བྱའོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་བརྗེད་པའོ། །

འགལ་བ་དེ་སྟོང་བའི་ལན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་
 དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་
 གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 དང་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་།

བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
 གསུངས་ཤེ་ན། ལྷོས་པ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་
 པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷོས་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།

རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །

རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །

དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་བས་གང་དག་ཤེར་བྱིན་ལ་སོགས་བའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་གསུངས་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་
དམ་བ་ལ་དགོངས་བ་མིན་ཅོ་ཞེས་འཆད་བ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་སོགས་མེད་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་བའི་ལྷགས་ལས་
ཀྱང་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །

འདི་ལྟར་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་གསུངས་བ་དེས་བ་ནི་ཅི་ལ་བསམས་
ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་བསྟན་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེས་བ་ཡིན་ལ་ལན་གྱིས་ཀྱང་
དེ་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་སྟོན་བ་ལས་དང་པོ་འཆད་བ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་
མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་གསུམ་དུ་འདྲུ་ཞིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཚུལ་བཤད་ན་གོ་སྐྱབ་བར་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་མེད་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ། དོན་དམ་བ་
དང་ཀུན་རྫོབ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་བ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་བར་སྤང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་
སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་མེད་བ་དང་རང་
བཞིན་མེད་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་བར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་
 སློས་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས་ཚོས་རྣམས་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་དོ་ཞེས་སེམས་དང་ལྡན་
 པ་སུ་ཞེག་སྟེ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 གསུམ་དུ་སྤྱད་ན་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དང་པོ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་བཤད་ནས། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་
 དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་སྦྱབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་
 བརྟན་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་སོ། །མདོ་ཡི་དམིགས་འབྲེད་པ་འདིས་

འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གུན་བརྟགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །

འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚོད་ནི་མིང་དང་བདུན་ལ་སྟོས་ནས་
བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱེད་ཅིང་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་
ཐལ་འགྲུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་
མཐུན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་
འདིའི་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྲུར་བའི་རང་མཚན་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་གཞི་འགའ་ཞིག་སྲ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་སྲི་མ་ལྟར་
འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་
ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། ། དེ་ནི་རང་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེ་བ་ལས།

འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་

བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འདྲོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 ཚོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་སྐྱིབ་པ་ཟད་
 པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་
 བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཞག་ཅེ་ན། རྣམ་

བར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ན་བདེན་ཡང་ལོག་ཉོག་དགག་
བ་ལ་ལྷོས་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་དམ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་བཞག་གི་ཀུན་བརྟགས་མ་བཞག་གོ།

ངི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་
བས་སྐྱིབ་པ་དག་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་པ་ན། དེ་ལྟར་ཚོས་ཙམ་གཞན་དབང་ལ་ཡང་
དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་
པར་འགྱུར་ངོ་སྤྲུལ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ངེས་པས་སྐྱ་ཉག་འཛིན་ཚྭ་ག་ཡང་སྐྱ་ལ་
དམིགས་པས་ཉག་འཛིན་མི་ཚྭ་ག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་
དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་ཡང་དོན་དམ་
གཞན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛོག་
ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས།

གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་
དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་པར་དག་
པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་སྟེ་དེ་ཅུ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཡང་དགོངས་
འགྲེལ་ལས།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་
ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཅུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅུ་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་ཅུ་ལ་འཛོག་
པ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་འཛོག་པར་གསུངས་པས། ཚེས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཚེས་ཀྱི་
བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅུ་གྱི་སྟོས་པ་མེད་དགག་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
གྲུབ་འཛོག་པར་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར། མདོ་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་
ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བཅད་ཅུ་གྱི་བཅད་
ལྡོག་ནས་མི་འཛོག་པར་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་
སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། ། ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་

བདག་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དགག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་སོ། །

དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དཔེ་རི་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའའི་མེ་ཉླ་ལ་རི་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་
བྲས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་རི་ལྟ་བུ་ནི་དོན་
དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་
དུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཀྱུན་བརྟགས་ནམ་མཁའའི་མེ་ཉླ་དང་
འབྲེལ་བ་ནི་ཉླ་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མིན་
ནོ། །གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་དང་འབྲེལ་ལྟུང་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དོན་
ནི་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལྟུང་ནི་དེ་

ལྟར་དུ་བཤད་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྐྱ་
 རི་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་ལྟའམ་ཚད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་
 ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 བའི་སྲིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་
 འགག་པ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་ན་དངོས་པོའི་གཤེན་སྲུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱར་
 འདེབས་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། ངོ་
 བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་
 ལྟ་ན་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པས་ཀུན་
 བརྟགས་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས།

ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཚོས་
 དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཚོས་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་
 ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་
 སྐྱ་རི་བཞིན་ཁོ་ནར་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་

ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་
 དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་
 སྐྱར་བ་འདེབས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
 ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་
 སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་དག་ནི་
 མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །དོན་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 སྤེལ་ས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་
 པ་ལྟར་འཇིན་པ་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གཞན་དབང་
 དང་ཡོངས་སུ་གྱུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་མན་ཚད་ཀྱིས་ངོ་

བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱུང་ན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་བ་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་སོ།།

མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་
 པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་
 པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཞོན་མ་
 ནས་ཞི་བ་ཡིན་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་

དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་བརྒྱུ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཀུན་བཏགས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 བཞོན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ན་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་
 བྱི་འདུས་མ་བྲས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་སུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་གཞོན་མ་
 རས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ་སྲུ་ངན་ནི་འདྲིར་ཀུན་
 ཉོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་
 བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་
 འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའོ་
 ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་
 བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ནི་ཏག་པ་ཏག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་
 སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྲས་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏག་པ་ཏག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་
 ཟུག་གི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྲས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་འདུས་མ་བྲས་པའི་སྤྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་

སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ནི་སྲ་མ་སྲ་མའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ནི་སྲི་མ་སྲི་མའི་དུས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་གསུམ་ག་ལ་མཛད་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པའི་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་།

ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྲིར་

ངོ། །མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་

མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་འོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་

ལས་འདས་སོ། །

ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་

སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་སྲིར་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་

སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །

གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་བ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་
 པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ་གཞན་དབང་པལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་ཆེག་སྤྲི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་མ་མཛད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དགོངས་
 པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་རྒྱ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། གདོད་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་གང་
 ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ལུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་
 བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་འགག་བ་ཞེས་
 གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་
 བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་
 བསྟན་ལ་དེ་མཚན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། འདི་གཟུགས་ཕུང་ངོ་ཞེས་
 ངོ་བོ་དང་གཟུགས་ཕུང་སྐྱེའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་དུ་
 བརྟགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །

གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས།

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གི་གནས་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་
 མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དང་པོས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པས་ཀུན་བརྟགས་གི་གདགས་གཞི་དང་
 གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །

ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས།

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གི་གནས་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་
 མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་
 ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་

བརྗོད་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་
 གྲུབ་ཏུ་ངོས་བཟུང་ངོ། །ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དེ་གང་ཞེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་
 ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་སྟུང་བ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་
 དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོང་དུ་སྐྱོས་པ་ལ་གསུངས་ནས་ཁོ་ནས་
 ཞེས་པས་ནི་གཞན་གཅོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་
 བྱེད་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ཉིད་གོང་མས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བསྟན་ནས་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པས་
 དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ཏུ་གསལ་བས། མདོ་འདིས་
 སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་ལུགས་ཀྱང་ས་སྤྱོད་གས་
 བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་མེད་
 པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
 ཅིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་
 ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཅོམ་མིན་པའི་ཀུན་
 བརྟགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་ངེ་ལྟར་སྦྲར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་སྦྱེ་མཚེད་
 བཅུ་གཉིས་དང་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་ཟས་བཞི་དང་ཁམས་དྲུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་
 བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྦྲར་བར་གསུངས་སོ། །སྦྱག་བདེན་ལ་
 བེ་གདགས་གཞི་སྤར་བཞིན་ལ་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་སྦྱག་བདེན་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཀུན་བཏགས་དང་།
 གཞན་དབང་སྤར་བཞིན་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྤར་དང་འབྲེལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྲར་རོ། །
 བྲང་སྟོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ལ་ཡང་སྦྲར་ཏེ་གདགས་གཞི་སྤར་བཞིན་ལ་ཡང་དག་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ངོ་བོ་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་བོ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་འོ་ཞེས་བྲད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་
 གཞན་གཉིས་སྦྱག་བདེན་བཞིན་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྤར་འགལ་སྦྱོང་བྱིས་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྲས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་བདག་གིས་གོའོ་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 གྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་པ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དགོད་པ་དང། དེའི་དོན་རྩལ་ཟད་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་ལེགས་པར་སྤྱེ་བའི་མདོ་སྟེ་གསུམ་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་
 ལེགས་པར་སྤྱེ་མ་སྤྱེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ་སྤྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་བར་མི་བྱ་བས་
 ངེས་པའི་དོན་དང། མ་སྤྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པས་བྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པས་མདོ་སྟེ་གཉིས་བྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྟུར་བཤམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་
 དེས་པའི་སྟོན་ས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྟུར་བའི་བྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ལྷན་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་བ་ར་ཏྲ་སིར་བྲང་སྟོང་སྟེ་བ་དེ་དུགས་ཀྱི་ནགས་
 སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་
 པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་ཉེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་དུ་

བསྐྱོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱོར་ན་
 མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས།
 བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་སྐྱེ་
 བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་བ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་སྐྱེ་སྣེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་མཛད་
 དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱོར་ན་མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་ཚོད་པའི་
 གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ཀྱི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་བ་མ་མཆིས་པ་དང་
 གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྒྱུ་སྐྱེ་སྣེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་
 རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 བསྐྱོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྐྱོར་ན་མ་མཆིས་
 པ་སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་མ་
 ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། བྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་
 ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བ་ལ་གནས་ནི་ཚིག་དང་
 པོས་བསྟན་ལ་གཏུལ་བྱ་ནི་གཉིས་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱར་
 ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན་ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་
 ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པའོ། །ངོ་མཚར་སོགས་ནི་དེའི་
 བསྟན་པའོ། །

དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི་ངེས་དོན་མིན་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་ན་མཚེས་པ་ནི་འདིའི་
 གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྐབས་མཚེས་པ་ནི་འདི་ལས་སྐབས་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པར་སྟོན་པས་བྲང་
 བའི་དོན་ནོ། །ཚུང་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚུང་པ་སྐྱ་བའི་གནས་སུ་བྱུང་པའོ། །ཞེས་ཟེན་ཚིག་གིས་བཤད་དོ། །

མདོའི་དོན་ནི། དང་པོ་ནི་སྐྱ་ན་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། འདིའི་དོན་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཚོལ་བ་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་སྐབས་
 མཚེས་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་ཚོལ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྟུང་

བས་དོན་དེ་ལྟར་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་
 དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་པས་གསལ་པོར་མ་སྟེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་ཚོད་པའོ། །
 འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་
 བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་གང་ལ་བསྐྱོར་བའི་གདུལ་
 བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པའི་དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་
 འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མངོན་པའི་རྣམ་
 པས་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ལ་དེའི་དོན་ཡོད་པ་མཐུད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

འབྲུར་ནི་དེ་ལེགས་ལ་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་
 བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་འབྲ་བ་ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་ནི་བར་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
 མེད་སྲར་ལྟར་མ་སྟེ་བས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་གསུངས་ལ་ཐ་མས་སྟེ་བས་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྟེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་སྟོན་གསུམ་པ་མེན་ཆོག་གིས་
 གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
 བོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་བཤད་པ་བཀོད་མོད་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་སྦྱང་བས་མ་བྲིས་ལ་
 རང་གི་ལུགས་ནི་སྲ་མ་ལྟར་རྟོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པ་བར་པ་དང་འབྲ་ཞིང་། གདུལ་
 བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྲ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་
 སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལེགས་པར་སྟེ་བ་ནི་སྲར་

བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྟེ་བའོ། །ཚེས་གྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཚོག་གིས་སྒྲོས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོས་པའི་ལེགས་
 པར་རྣམ་པར་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་གྱི། དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་མ་སྟེ་བའི་
 མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་དེའི་ཆེ་བ་ནི་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་མཚོག་ཏུ་མད་དུ་
 བྱང་ཞིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པས་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། སྤྱིས་མཚོག་ཏུ་
 འགྱུར་པའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ཡོད་
 མེད་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཚོད་པ་སྐྱ་བའི་གཞིའི་གནས་མིན་
 པའོ། །ཞེས་ཞེན་ཚོག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྤྲ་མ་མ་གཏོགས་པ་སྤར་
 བདག་གིས་སྐྱ་ན་ཡོད་པ་སོགས་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །
 མདོ་སྡེ་སྤྲ་མ་གཉིས་གྱི་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་ལ་འདི་ལ་མེད་པ་
 ནི་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
 ལ། ཚོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་མདོ་སྡེའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་
 བབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་བརྟགས་ན་ཚོད་ས་མེད་པ་ལ་བྱའི་ཚོད་པ་གཞན་མེད་
 པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

བྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་གཉིས་པ་
 ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་
 རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཏགས་ལ། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དང་བསྐྱུན་ན་གསུམ་
 པ་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྲལོ། །

དེ་ལ་མདོ་འདིས་བྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱེ་མ་སྤྱེ་གཉིས་ཡིན་ལ།
 བྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡོད་མེད་ལེགས་
 པར་སྤྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྤྱེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་བྱི་བ་དང་དེའི་ལན་བཏབ་པ་
 དང་། ཚོས་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྲས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་
 བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་ཞུས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་སྡེ་སྤྱིར་
 གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་ཞུས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་སྤྱིར་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་
 སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་པོར་
 གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་དང་པོར་མ་ར་ལྷ་

སིར་ལྷ་སྟེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། །

ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཙོད་མི་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་
བྱའོ། དུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྩམས་པའི་
མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྟོང་བྱིས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིར་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་
མི་དགོས་སོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྟེ་བ་
རྣམས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་འེན་དུ་གསལ་ལ། དཔེར་ན་
སྟེ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་
གསུངས་ཀྱང་དེ་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

མདོ་འདིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འདོད་ནས་ཚོས་འཁོར་གྱི་བྲང་ངེས་སྟེ་བ་ཡིན་སྟུམ་ན།
ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་སྟེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་
བསྟན་པ་སྐྱ་ངེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བརྗོད་ནས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་
ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དུ་
དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་
བྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་
 ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་སྡེའི་རིགས་ཅན་བདག་དུ་སྐྱ་བ་ལ་ཞེན་
 པ་རྣམས་བྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཚོས་
 ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་སྒོས་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པ་
 རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་
 བདེན་རྣམས་པར་སྐྱེ་བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་རྣམས་པར་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་
 འོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་བྲང་ངེས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱོགས་སྤྲུམས་
 སྐྱ་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ནས་བྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་ལོ་ཞེས་འགོག་
 བོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྡེ་ལ་འགའ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལུགས་དང་
 དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་
 རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་མ་བཟླགས་པར་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐྱབས་ཙམ་ཞིག་
 ལ་ཚོད་པར་སྤང་ངོ། །

དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཟུལ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱ་
 བ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་སྤྲ་དང་སྤྲན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་

བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་བྲངས་ཤིང་།
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་བྲངས་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་བྲིས་ལན་དང་བྲང་ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་བྲངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་
 མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་བྲངས་སོ། །
 བྲང་སའི་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་
 །ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་རྣམས་གྲངས་མང་
 བོས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་
 དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བཤད་པ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སྲུ་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་
 །ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་ལུགས་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ནི་རྩ་བར་སྣང་ངོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་སྟེར་བསྟན་པ། སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་

བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། བྲང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་
 དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །སྡོམ་སྐྱུར་དུ་ལྟ་
 བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

སྡོམ་སྐྱུར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། བྲང་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྡོམ་བཏགས་པའི་
 ལེགས་པར་མ་བཟོན་པ་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་
 བཟོན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སྡོམ་སྐྱུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྡོམ་འདོགས་དང་སྐྱུར་
 འདེབས་ནི་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་བྲང་ས་ལས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
 འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྡོམ་བཏགས་
 རས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།

ཞེས་པ་འདིས་སྡོམ་འདོགས་ཚུལ་གསུངས་ལ།

བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་ཉེན་དུ་གྱུར་
 པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་

ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཚུད་གཞོན་པར་
བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་དུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་པ་སྐྱ་མས་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ལ་ཚུད་གཞོན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཟབ་མོ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ནོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་
དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་
ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
བྱའོ། །འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་མི་བྱ་སྟེ་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསལ་བར་བཤད་
དོ། །བྲང་སའི་སྐབས་གཞན་དུ་བྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལེས་པར་བྱའོ། །

ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་སྐོ་འདོགས་སོ། །བཏགས་པའི་ཚིག་གི་
མཚན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་གངགས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་འཇིན་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་སོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐོ་འདོགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཀུན་རྗོབ་
དང་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པའི་རྣམས་བྲངས་ན་
 དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྐོ་འདོགས་སུ་བཤད་དགོས་ལ་སྐྱབས་འདིར་
 གུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐོ་འདོགས་སུ་གསུངས་
 ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མ་བརྟན་ཀྱང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པས་གུན་བརྟགས་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྐོ་འདོགས་སུ་འགོ་བའི་སྟོགས་སོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས། གུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
 མ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་པས། གཞུང་
 འདིས་བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་དངོས་བརྟན་གཞན་དབང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྐོན་
 མེད་དེ་བྱང་ས་ལས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་
 ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ་དངོས་པོ་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་
 མེད་དོ་ཞེས་བའམ་སྤྱིར་མེད་དོ་ཞེས་བ་མིན་ཀྱི་སྤྱར་གོང་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་
 མེད་ཅེས་བ་སྐྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལ་སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྤོང་བར་བསྟན་པས་འགོག་སྟེ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱང་ས་ལས། དེ་མ་ཐག་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱང་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ།

འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཐག་གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟེན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཐག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདོགས་པའི་ཚིག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི། །མེད་དུ་ཟེན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཚིག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟེན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བཀག་གོ། །དེ་ལ་འདིར་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྤེར་འོང་དོན་མེད་ལ་རང་སྤེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྤེ་བ་ལ་མིང་དང་བདུས་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྲིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་
 གྲུབ་ཅེས་སྣ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་དབང་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེར་མི་སྲིད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གཏན་མིན་
 པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྣོའོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་ཅམ་མེད་ན་ཞེས་འགོག་པ་ནི་སྣར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པའི་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ལུགས་གྲིས་
 ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མི་
 དགོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་
 གྲུབ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱེ་བ་དེ་རང་གི་རང་མཚན་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ལ། དེ་མིན་ན་རྫོས་སྐྱེ་བར་རྫོམས་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྣམ་དུ་ལུགས་འདིས་
 བསམས་སོ། །

དེས་ན་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་འགག་རྫོ་འབྱུང་པས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་ཞེན་པ་ཅམ་གྱི་ངོར་ཡིན་
 པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པས་སྐྱེར་འདེབས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་ལན་མི་
 ཐེབས་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་ཞེན་པའི་འབྱུང་ངོར་ཐག་པ་སྐྱུལ་ཡིན་ལ་སྐྱེར་ཐག་པ་

སྐྱུལ་དུ་གྲུབ་མ་སྔོང་ཞེས་པ་དང་འབྲ་བར་གཞན་དབང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་
 བདེན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་ངོར་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི་གཞན་དབང་ཁོ་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་
 ཅེས་འདོད་ན་ནི་དེ་འབྲ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་དགེ་སྲིག་ལས་བདེ་སྤྲུག་སྐྱེ་བའི་ལས་འབྲས་
 གཞན་གསལ་མེད་པར་སོང་བས་སྐྱར་འདེབས་སྔོང་མི་ལུས་ལ།

དེ་འབྲ་མིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་ན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་བསམས་ནས། གདགས་
 གཞི་མེད་ན་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་
 དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་
 སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཟབ་མོ་སྔོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་
 དག་ཐོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་
 ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་
 ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་
 ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྐྱེའོ། །

དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་
 ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་

བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་
ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་བས་ན་མེད་པར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ནི་སྣ་ཡི་སྣོང་ཉིད་ལ་ལོག་
པར་ཟེན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྣ་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྣོངས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་གཞི་དེས་དཔྱུལ་བར་མི་སྐྱེ་
ལ། གཞན་ཚོས་འདོད་པ་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་
མི་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་དག་ལས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་བྱང་ས་ལས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྣོང་ཞིང་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་སྣོང་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོས་སྣོང་བ་
ནི་ཚིག་སྣ་མའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་
འདོགས་པ་ཅམ་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་སྣོང་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་
དང་གང་སྣོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་སྣ་མས་ཕྱི་མ་སྣོང་པའི་སྣོང་བ་ཡོངས་བྱུབ་
ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྣར་བཤའ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྣོང་འདོགས་
ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྐྱར་འདེབས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་
སྤངས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། འདི་འདྲ་བའི་སྣོང་ཉིད་

ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་དེ། བྲང་ས་ལས།
 དངོས་པོ་སྡེ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་
 སྤངས་པ་སྐྱེ་བའི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྡེ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་ངེས་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་
 བཏབ་པའི་རྩོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཞེས་སྐྱེ་བའི་
 དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་བརྗོད་པའོ། །
 དེ་ནས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་
 ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ངེས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་དེ་
 དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་

ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་
 མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན།
 ཞེས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དེས་ནས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་སྨྱོགས་སྤར་མཛད་
 པའོ། །དེ་ལ་འདིར་དོན་དམ་གང་ཡིན་དེས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དེས་
 པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ངི་འབྲུ་ཞིག་ཏུ་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་
 མེད་ས་དེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་
 སྤྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཡོད་
 པས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མི་འཇོག་པའི་སྤྱིར་ངོ། །

ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་དེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྐད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་
 དེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་
 སྤྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཇོག་ཡིན་པས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་
 པར་དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །

ལན་བཏབ་པའི་སྨྱོགས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་སྐབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་སྐབ་

མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
འགོག་པ་ནི་བསྟུ་བ་ལས།

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་
དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་
ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་འགྱུར་
ལ་དེའི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་མངོན་
པར་བརྗོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱས་བསྐྱེད་
པས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་
ཏེ་འདིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་རོལ་བོས་དོན་
དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་སྐྱེངས་ཀྱི་སྦྱིར་མེད་ཅེས་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་

དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཚམ་ཡིན་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཚམ་དུ་
འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །

དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྡན་
པ་ཅིའི་སྲིད་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་
ཅེས་ངེས་པ་ན་གལ་ཉེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ་
ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྲིན་ཅི་ལོག་དེ་
ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཉེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཉེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཉེ་མེད་ན་
ནི་དེས་ན་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ངོ་
ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཚོས་འདི་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
རང་མཚན་དམིགས་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་ངི་ལྟར་རིགས་ཉེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་
པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་སྟོས་མི་གཞོད་དེ་སྟོ་
དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་འཇུག་པ་དེ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་ལ། མེད་ན་ནི་འཇུག་པའི་སྲིད་
དམིགས་ཀྱང་མེད་ངོ། །ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་ངོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
བཏགས་པ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲ་ཞིང་བཏགས་པ་སྡུ་མ་གོ་སྟེ་བས་དེ་ལྟར་བཤའ་ངོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདྲིར་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་
 ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བསྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
 མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དང་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་པ་ལོ་དང་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་
 བོར་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་
 པའི་མཐའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་
 རང་མཚན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སུ་གསུངས་ཏེ། བྲང་ས་དང་འདི་གཉིས་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་
 དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་གོ། ཀུན་བརྟགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་ཏུ་ཡིན་གི་ཐ་སྟོད་ཏུ་
 མེད་པ་མིན་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གང་དང་མངོན་པར་
 བརྫོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྫོད་པར་བྱའོ་འོན་

ཉེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།

སྐྱེས་པ། ཐ་སྐྱད་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་
དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་
ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་
བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ནས་འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཏགས་
པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་
ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་གཞག་གོ། དེའི་
སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱུ་མ་
བྱས་པ་དང་འབྲ་བར་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་བྱུབ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་
མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཐེག་བསྐྱེས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་བྲངས་ཉེ་སྤྱི་རོལ་མེད་
པར་བསྐྱབས་ནས་སྤྱི་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
བྲང་ས་དང་བསྐྱུ་བ་དང་ཡང་འགལ་ལ་དེར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་ཡང་བྲངས་པས། ཁ་ཅིག་
དེ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མངོན་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ། །བསྐྱུ་བར་དགོངས་

འགྲེལ་གྱི་སྐྱོང་གཞིའི་ལེའུ་མ་གཏོགས་པ་ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་པལ་མོ་ཆེ་བྲངས་ཤིང་
དཀའ་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་འདུག་པས་སློབ་དཔོན་འདིས་འགྲེལ་
བ་བྱར་དུ་མཛད་དགོས་པར་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །

སྤྱིས་གྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྣོད་དུ་ཡང་མེད་བར་བ་ཐ་སྣོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་
དོན་དམ་པར་མེད་ཐ་མ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་གྱི་དགོངས་པར་
འཆད་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལས་སྤྱི་ངོལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་གཞན་དབང་
ཐ་སྣོད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འབྲུལ་པའི་སློབ་དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་
སྐྱུར་འདེབས་གྱི་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུར་
བ་བཏབ་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་སྤྱར་བྱང་ས་
ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། །མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
ཕྱོགས་ལ་སྤང་དུ་མེད་པའི་འགལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ས་དང་བསྐྱུ་བ་ལས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཚོས་དེ་དག་

གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ལས་རྒྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྲས་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདུས་བྲས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྲས་ཡིན་
 ན་དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་།

དབྱུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་
 ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་བྱུར་རིག་
 པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །

སྐྱེ་དང་འཇིག་མེད་འགྲི་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། །

འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །

རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །

ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཏུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་
 བཤད་ཅིང་འགྲེལ་པར་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
 མིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་།

བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བརྫོད་པར་བྱའམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་

བར་བཟོད་བར་བྱ་ཞེ་ན། ལྷས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཟོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
རྣམ་པར་ཉོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཟོད་བར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
བཟོད་བར་བྱ་ཞེ་ན། ལྷས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཟོད་བར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་
པོ་ནི། ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
བཞག་པ་སྟེ། མདོ་ལས། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
པར་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ནི་དབྱུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་དངོས་པོར་སྐྱབ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤར་བཤད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་པ་ལས་སྤར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས། མདོན་པར་བཟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པས་མིང་ལ་གནས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་རྗེས་དང་
དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀྱན་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མིང་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྗེས་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་གར་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རྗེས་བརྟགས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་
 ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་རྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་
 བ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་
 ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་
 རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་ཅན་དུ་
 བརྟགས་པ་དེའི་དཔེར་མཛད་དོ། །

ཚོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞུང་དུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་ནས་གཞུང་དགོས་པའི་
 བརྟགས་ཡོད་དང་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 བ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས་ཀྱན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་བརྟགས་
 ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱང་སྤང་བཤམ་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་གྱི། མིང་དང་

རྫོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ནི་འགལ་ལོ། །འཛོག་ཚུལ་གཉིས་བ་ལྟར་
ན་དབྱས་མཐའ་ལས།

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྐྱབ་བ་ནི། །

དོན་དམ་རྣམ་བ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དོན་དོན་དམ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་བ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་
བྱས་ནས། དེའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་རྣམ་དོན་དམ་བ་ཞེས་གསུངས་བ་
ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་སུ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས།

རྣམ་དག་སྲོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

གཅིག་སུ་ཁོ་ནར་བཟོད་བ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས།

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་དོ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྐྱབ་བ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་

འགྲུར་རོ་སྣམ་ན། དུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དུལ་དེ་ལ་
 དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་དེ་འདྲ་
 བའི་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྣང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་
 ལས་བཏུས་ལས།

གཟུང་དང་འཇོན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །

རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །

སྐྱོ་མཚོའི་བ་རོལ་སྤྱན་བ་ཡི། །

རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྲ་མ་ལ་དགོངས་སོ། །དབྱུ་མ་པའི་
 བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་པ་དང་རྩོད་པ་ན་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་
 ལ་རྩོད་པ་ཡང་ཐ་སྣང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་
 ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་
 གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་མའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འགྲུང་ངོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་
 རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྦྱང་བའི་
 སྤྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དགོངས་

འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤམ་པའི་རྣམས་བྲངས་པ་
ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བཟའའི་ཐ་སྟངས་གྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྟངས་འདོགས་
པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་བས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཤམ་
དོ། །རྣམ་བཤམ་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་
རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །བརྗོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
པས་དེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་
བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལ་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་
ལ་རྒྱུ་པའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀོ་གྲུས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་
ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྲུ་མ་
གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྟངས་གྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྤོ་ནས་ཐ་

སྣང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་གཞིའི་མཚན་མར་གྱུར་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་
 དམིགས་པ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་དོན་
 དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེས་
 བཅད་པའི་ལན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་
 ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་དེས་པ་ན། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྣང་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་བར་སྤྲིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
 ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ངེ་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་ཉོག་ལ་རག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲི་མ་ལྟར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་དམ་དེར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྲ་ངེ་བཞིན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་བ་
 ལ་མི་འགལ་ལོ། །

གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་

རྗེས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ་འདྲིལ་ཉེན་བའི་ཤེས་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འདྲིལ་ཚུལ་གཉིས་བའི་
 དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་བའི་ཤེས་བའི་ཡུལ་མིན་ཉེ་
 དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་
 ཁ་ཅིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་སྐྱབ་ལ་སྤྱང་གྱི་སྐྱེན་ཀ་དེ་འདྲུག་པར་རྣམ་བཤམ་རིགས་པ་ལས་བཤམ་པ་
 འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དབྱུས་མཐའ་ལས།

བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་བརྗོད་པར་རགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་རགས་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཏགས་བའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཤེས་
 བའི་ཀུན་རྫོབ་དང་བརྗོད་བའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་
 སྤྱིར་བའི་སྤྱི་མ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྗེས་བཏགས་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་ཡང་དེ་དག་གི་འདྲིལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཞིབ་
 བར་སྤྱོད་ན་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་རུས་ཤིང་།
 དངོས་པོར་སྐྱབ་བས་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་མང་པོ་དབྱུ་
 མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ།

གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས་
བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས།

རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །

མེད་སྤྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །

མི་གནས་སྤྱིར་དང་འཇིན་བཞིན་དེ། །

མེད་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །

ཅེས་འདུས་བྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་གྲིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་
ལས་ནི། དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །

ཚོས་རྣམས་རྒྱན་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། འདིའི་
དོན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དབུ་མ་སྤང་བར་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །ཚོས་གང་འགགས་པ་ནི་སྤྱིར་ཡང་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྤྱིར་ཅིག་མ་

ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །
 མདོར་ན་སྐྱ་གུ་མ་འོངས་པ་རང་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱ་གུ་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་
 སྐྱ་གུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་ལ་སྐྱ་གུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་
 པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། །ཕྱིས་པས་
 གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །
 གཞན་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དང་དུ་ཞེན་པའོ། །རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་
 སྐྱེས་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་སྲ་མ་སྲ་མ་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།

ཕྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །
 ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། །
 སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ནས་ཞེ། །
 རང་བཞིན་སྐྱ་ངན་འདས་པ་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་།
 མོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །
 རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ལ། །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །

ཅེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་
 ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ནི་
 སྤྲུལ་མ་སྟེ་ཚོས་གང་སྤར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྤར་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་ནི་
 བྱི་མ་སྟེ་སྟོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་འཁོར་
 བ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྤར་འགགས་པ་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་
 སྐྱེ་བས་ཚོས་སྟོན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དབྱུ་མ་སྤར་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རང་མཚན་
 ནི་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྟེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རང་གི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་དབང་
 ལའོ། །གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལའོ། །ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟང་
 བ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །ཁྱུང་བར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུ་ལའོ། །
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་འཆད་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 བར་བཤད་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་
 ཚོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྤྲུལ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉི་ག་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་
 བ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་
 བར་འདོད་དོ། །

གལ་ཉེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་ལས་
 གྲང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདེན་པར་གྱུབ་པ་དེ་དག་
 གི་དོན་མིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཤམ་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་
 པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱན་ལས།

ངེ་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཉོག་འདོད། །
 སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་ངེ་སྐྱུ་བར། །
 དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་སྐྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་བསྟན་ཉེ། འཇུག་པའི་གཞི་བོང་བ་
 དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ནི་ཀུན་ཉོག་གཞན་དབང་དང་འབྲ་
 སྟེ་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལོ། །སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཉ་སྲུང་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་
 སུ་སྐྱུང་བ་ནི། གཞན་དབང་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་མཆད་གཉིས་སུ་སྐྱུང་བ་དང་འབྲ་སྟེ་སྤྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤམ་དོ། །ཡང་རྒྱན་ལས།

ངེ་སྐྱུ་མ་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །
 ཇི་སྐྱུ་མ་དེ་ནི་དམིགས་གྱུར་པ། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད། །

ཅེས་སྐྱུ་མ་ལ་སྲུང་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་དོན་དམ་དང་སྐྱུ་མ་དེ་ཉ་སྲུང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་དམིགས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །

རྒྱན་ལས། ཉར་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བདག་དང་སློབ་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱུ་མ་དང་། །སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་དཔེར་མ་གསུངས་སོ། །

ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེར་གཞན་དབང་བརྟན་པའི་དཔེ་དོན་སྣོར་བ་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྟམ་པ་བརྒྱུ་བའི་སྤྱིར་སྐྱུ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟམ་པ་བརྒྱུ་བའི་སྤྱིར་སྤིག་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྣོད་སྟམ་པ་བརྒྱུ་བའི་སྤྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཤད་དོ། །སྐྱུ་མ་སོགས་མི་བདེན་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །

དབུ་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་ཉིག་ཡོད། །

དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །

སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །

དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །

སྟོང་བ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །

ཡོད་བས་མེད་བས་ཡོད་བས་ན། །

དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་གཉིས་པས་དེ་
ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་ལོ། །དེ་ལ་གང་ན་གང་མེད་བ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་བ་དང་འདི་
ལ་ལྟག་མ་ཡོད་བ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡོད་མེད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་
བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་ལ། འདིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །

གང་ན་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་གཞི་སྟེ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་
 རོ། །གང་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་སྟེ་ཀུན་
 བརྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ནི་སྲ་མ་དེ་སྲི་མ་འདིས་སྟོང་བར་བསྟན་
 བོ། །དེ་མེད་ན་དེའི་ཤུལ་དུ་སྟག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། ཀུན་རྟོག་
 ཡོད་ཅེས་པ་དང་། རྟེན་པ་གསུམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བསྟན་ལ་རྟེན་པ་བཞི་པས་ནི་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ། །

དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
 རྟོ་བརྟན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས།

ལ་ལ་དག་ཚེས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་
 པ་དེའི་སྲིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་
 ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་སྟག་མའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་དེ་ཅུ་གྱིས་མ་རྫོགས་པས་དེའི་
 ལྟག་མ་དབྱུང་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་འདིའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྟོག་
 ཡོད་པ་ཅུ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཡོད་པའོ། །ཡོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ཚིག་གཉིས་པས་དོགས་
 པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །

དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ལམ་

ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་
ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྣང་བ་ཞེས་གྲུའི་རང་བཞིན་
ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་དེའི་སྤྱིར་མངོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །

ཞེས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་
སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་ཏུ་ཀུན་རྟོག་དེ་སྤྱིའི་གཟུང་བ་
དང་ནང་གི་འཛིན་པར་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཆད་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཡོད་
པའི་ངོ་བོས་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོས་སྣང་བར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་མེན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་ཉེ་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་
ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པས་ལུགས་
འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྣང་ཏུ་འཆད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚིག་གསུམ་པས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་
བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཉེ།
འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སྣང་བ་ཉིད་མེད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།

ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྐྱུ་མ་དང་མེད་པ་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་

བསྟན་པས་སྟོང་ཉིད་མེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་བསལ་ལོ། ། གུན་རྟོག་དོན་དམ་
 པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་ཚེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བྲངས་པ་སྟེ། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བྲངས་
 ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་དེ་ལྟར་ཁས་བྲངས་པའི་སྟོང་ནས་ལན་མཛད་དོ། །

སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་
 རྣམ་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡང་གུན་རྟོག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ལོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟམས་སོ། ། ཞེས་
 སྟོབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་སོ། ། དེའི་སྤྱིར་གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི་སྤྱིར་བྱང་ས་བྲངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིད་པར་འདོད་པ་
 བཀག་པ་མིན་ལོ། །

རྟེན་པ་བཞི་པས་ནི་གཉིས་སྟོང་གུན་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་སྤྱིར་མི་རྟོགས་སྟམ་
 པའི་དོགས་པ་སེལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྟངས་འབྲུལ་པའི་གུན་རྟོག་ཡོད་པས་དེས་
 བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་བ་དང་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་
 པའི་དོན་དུ་ཚོགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། གུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་

མིན་ཞིང་གཟུང་འཇོན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་མིན་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་འདུས་
བྱས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །

བཤད་བ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་བ་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་བ་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་བར་བྱས་བར་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་བཤད་བ་ལྟར་བྱའི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་བ་ཡོངས་བྱུབ་དང་མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་བ་དོན་མིན་ནོ། །

ཡོད་བ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་མེད་བ་ནི་གཉིས་པོ་དང་ཡོད་བ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་
གཉིས་པན་ཚུན་ཡོད་བ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་བཤད་བ་ལྟར་བྱའི་དེ་གཉིས་
གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་བས་ཅིག་ཤོས་སྟོང་བའོ་ཞེས་འདི་དག་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་
འཆད་བ་དེ་དག་གི་བཞེད་བར་འཆད་བ་ལྟར་མི་བྱའོ། །

འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བཤད་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་
ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཤད་བ་ཉིད་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བ་འདིའི་དོན་དུ་སྟོབ་བཏུན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་བར་
རིག་བ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་དབུ་མ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་
དེ་གཉིས་སྲ་མ་ལས་བྱི་མ་མཚོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
མཛད་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉེན་དང་སྟོབ་ཤོས་བཏུན་པས་བཀའ་ཚུལ་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བཛོད་

ཟེན་ལ། ལྷོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོས་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་བསྐྱུས་དང་མཐུན་

པར་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་སུ་བཀའ་ལོ། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །

གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

དེ་སྲིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

གསུངས་ཤིང་། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་

དེ་ཉིད་དུ་འགྲེལ་ཏེ།

དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་བ་ནི། །

དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན། །

དེ་ནི་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཡིན་ན། །

དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱེད་འགྱུར། །

གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །

མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་སྲིད། །

རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་
མིན་གྱི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །གཉིས་སྒྲུང་ཡང་སྦྲད་པ་སྟེ་
བརྟུན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བརྟུན་པར་འགྱུར་ལ། གཟུང་འཛིན་
གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱང་ངི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་
རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །

མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །

ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །

དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །

ཞེས་གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱ་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་
མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྲས་ལ། དེ་དག་གི་
གཞི་རྗེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་
ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་
ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། །

ས་བོན་སོགས་ནི་ལྷུག་སོགས་ལ། །

རུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀྱན་རྫོབ། །

འདོད་ན་ངེ་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྣང་བསྐྱབ་ལས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པོ། འདི་དག་གི་
བཀའ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་སྐྱོ་འདོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ངེ་ལྟར་འགོག་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱར་
འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་སྤེལ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
ལུགས་སུ་སྣང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ནི་གཞན་
སྤེ་དང་རང་སྤེ་དོན་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་
འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
གྲུབ་མཐས་ཚོས་བདག་བརྟགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཚོས་བདག་སྐྱབ་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་

བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་
 བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་བསྐྱེ་
 བ་དང་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ཀྱང་དེས་ངི་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དབྱུ་མའི་དོན་
 མཐར་ཐུག་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་རྩ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱབས་
 པས། གཞན་དབང་ལ་ཚོས་བདག་སྐོ་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འདི་ངི་ལྟར་ཡིན་མི་
 །ཤེས་ན་ཤུགས་འདིའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཚོད་པར་མི་
 །ཤེས་སོ། །

ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་
 འདོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་
 འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྟན་བརྟགས་པའི་ངོ་
 བོའ། །དེ་ཙམ་ཞིག་རྩ་ཞི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐོ་
 འདོགས་མིན་ཀྱི་སྤང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐོ་
 འདོགས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྟན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

བ་འགོག་བ་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་བ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་དང་རྫོང་
 བྱེད་དོན་སྦྱི་དང་སྦྱི་སྦྱི་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྦྱི་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟེན་བས་གཞན་དབང་
 དེས་སྟོང་བར་བསྐྱབ་མི་དགོས་བ་དང་། །དེས་སྟོང་བར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་བས་ཤེས་སྦྱིབ་དག་བར་མི་
 འགྲུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་བྱང་ས་ལས་སྟོང་བ་དེ་ཤེས་སྦྱིབ་དག་བར་
 བྱེད་པའི་དམིགས་བར་བཤད་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་སོགས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་ཡིན་བ་འགོག་བ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཀྱི་གཞི་ལྗོག་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་བ་འགོག་ན་
 གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བ་བཀག་བར་འགྲུར་ལ། ཞེན་ཡུལ་ཀྱི་རང་ལྗོག་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བ་འགོག་ན་འང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྦྱི་མཚན་
 དངོས་པོར་མེད་བར་མདོ་སྟེ་བས་ཀྱང་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་སྲིད་བ་འཕོ་
 བའི་མདོ་ལས།

མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །
 ཚོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྫོང་བ། །
 དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
 འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་དེ་ལས་ལྷག་བར་དགོངས་

འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྤང་ངོ། །སྟོང་ཚུལ་འདི་
 ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་དོན་མེད་པས་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྐྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ཡང་ངེ་ལྟར་འཐད།
 དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་ངེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་གྱིས་
 ཤེས་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཚུལ་འདི་བྲང་ས་ལས་ཤེས་སྐྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གོང་ན་མེད་པར་
 བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས་འདིའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་
 འཇུག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་བྱུབ་ཟེན་པ་མིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་འདིའི་བརྗོད་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་གིས་བརྟགས་
 པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་བྱུབ་མཐའི་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་འགོག་ན་བྲང་ས་ལས་ལུང་གིས་
 ཀྱང་བཀག་ཅིང་གཞན་སྟེ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་
 པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྟེ་ཡང་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་
 ཁྱད་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་
 མ་དྲངས་པར་དེ་དག་ལ་བྱུབ་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་བཀག་གོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱོ་འདོགས་སྟུན་སྐྱེས་ངོས་གཟུང་ན་བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་
 བློ་བཟོན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་སྐྱུས་མིང་ངེ་ལྟར་བཟོན་པ་ངེ་ལྟར་བཞེན་ཏུ་

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་ཡིན་དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་པོར་བཤད་དོ། །

དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དེས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྐྱེའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་གཟུགས་
ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་
ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཆེ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རི་
ལྟར་སྤང་བལྟས་པས་ན་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་དོ། །

སྟོན་པོ་དེ་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་
མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་ལ།
དེ་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤར་བཤད་པ་དེས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྤངས་
དེ་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱའི་རང་སྟོག་ཉོག་
བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་སྟོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས།
ཁྱད་པར་དུ་ཀྱང་བཏགས་པ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་དང་ཚོས་གཞན་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་
དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཤར་བ་ན་གཉིས་ཀ་རྗེས་ཐ་
དད་དུ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་

སོ། །ཚོད་པ་སྟག་མའི་ལན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་རི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྟག་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མ་
གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་པ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་
གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྐྱབ་ལས་ཀྱང་།

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་སྟག་བ་དེ་ཡི་བདག་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། ཞེས་ངེ་བ་བཞོད་པའི་ལན་དུ།

མིང་གི་སྔ་རོལ་སློ་མེད་སྲིད། །

མང་བའི་སྲིར་དང་མ་ངེས་སྲིད། །

དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །

བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན། ལྟོ་སྲིར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་
གཞི་འཕ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ལྟོ་སྲིར་བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་ན། བདའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་བདའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ཡང་

བརྟམ་ལ་མི་སྟོན་པས། ལྷུ་མ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྣ་རོལ་ནས་སྟོ་སྟོར་བ་ལ་ལྷུ་མ་པའི་
སྣ་མ་པའི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་ལྷར་
ན་དོན་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་སོ་དང་གྲོང་འཛེམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་
འཇུག་པ་དེ། དངོས་སོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྷར་སྣང་བ་དེ་
བཞིན་དུ་དངོས་སོ་ལ་གནས་པའི་སྟོར་དོན་དེ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །

དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་ལྷར་ན། སྟེ་ས་
བུ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཆེ་འདི་ཉེར་སྤྲས་སོ་སྣ་མ་པའི་
སྟོ་སྟེ་བ་ལ་བྲུང་བར་མེད་པའི་སྟོར་དང་། དེའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་སོའི་དབང་
གིས་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོར་དོན་གཅིས་དོན་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་བཅས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་ནའང་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པ་དང་འབྲེལ་བས། འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྟམ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྟོ་འདོགས་
ཡོད་ལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འབྲེལ། །བྲུང་སར་དོན་སྣར་ཡོད་ལ་འདི་འདིའོ་
ཞེས་མིང་སྟོར་འདོགས་ན་དེ་ལྷར་མ་བཏགས་པའི་ཆེ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་
ལ། མ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་སྟོར་འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་
དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣ་མ་པའི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ། །

གང་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་
 བརྟེན་འབྲེལ་གྲུས་པར་མི་སྟོས་པར་མིང་གི་སྟོ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
 གཟུགས་སོགས་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་སྦྲེལ་མོད་
 ཀྱང་འབྲོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བརྟེན་བཞག་པའི་
 ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་རུས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་
 དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀྱན་བརྟགས་
 ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་མིང་དང་བརྟེན་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བརྟེན་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིན་ཚད་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 མི་རུང་བར་འདི་བ་འདོད་དོ། །

དོན་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་
 ལྷ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཞེས་ཉེ་ཚད་མ་པ་ལ་
 གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤུལ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་
 ས་སྟོགས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མི་འགོག་
 པ་ལྟར་རྣམ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཀྱན་བརྟགས་
 ཡིན་པ་དང་རྣམ་ཞེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

དེའི་སྤྱིར་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གྲུབ་པའི་
མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་དོན་བྱུང་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་པལ་
ཆེན་སྡེ་པའི་ལྷུང་ལས་ཙུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་པས་ཀུན་གཞི་ལ་
བཤད་པ་བཞིན་གོ། །

སྣང་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་གཏན་
ལ་པབ་པའི་དོན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གྲེད་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་དོ། །

རིགས་པ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ངེ་ལྟར་འཇུག་སྟམ་ན། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་
ཏོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ན། རྗེད་གྲེད་ཀྱི་མིང་
དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་
བྱུང་པར་དུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཏོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་པའི་དོན་མེད་
པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མ་འཇུག་པ་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་
རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།

འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བཙོན་པ་དེ་ལྟ་
བུ་དེ་ཡི་གོ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡི་གའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཏོག་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་ཏོག་གོ། །ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་

བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་
 པར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་
 ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་། མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འབྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། བག་
 ཚགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རིགས་
 པས་ཁེགས་པ་མིན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འབྲུག་པར་རི་ལྷར་འཐད་ཅེ་ན། སློན་མེད་
 དེ་འདི་ལྷར་སློན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་
 མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན་སློན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་སྡོ་འཛིན་
 དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་སློན་པོ་དེ་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་
 པ་གྲུབ་པོ། །

འོ་ན་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ཁེགས་
 ན་དེ་སྣང་བའི་རང་རིག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་མཚན་

གྲིས་གྲུབ་པར་སྐྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་
 གྲིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྣམ་འགྲུང་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེའི་སྤྱོད་མེད་དེ་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྐྱང་ལ་སྤྱོད་འཛིན་
 ལ་སྤྱོད་པོ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྐྱང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 དེ་གཉིས་སྐྱང་བྱུང་བའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྐྱང་
 ཅན་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་ལ་སྐྱང་བ་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྐྱང་བ་ན་གཉིས་སྐྱང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་སྤྱི་རྟོག་
 པ་ལ་འཆར་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྐྱང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་
 ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ན་འང་སྤྱིར་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྐྱང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་ས་ཞེས་
 སྤྱི་མི་བྱས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྐྱང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྐྱང་གི་རྣམ་པར་
 འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་སྐྱང་བྱུང་བ་རྣམ་
 རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་བར་ཁས་སྐྱང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཉིས་སྐྱང་བྱུང་བ་
 མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱོད་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྐྱང་ངོ་སྤྲུལ་ན། སྤྱི་མ་རྟོག་སྐྱང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྐྱང་
 བར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་

བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
བ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ཞི་
གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་སྤྱི་རོལ་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་བ་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྣོད་པ་
ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་
མིང་དང་བཟུང་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

སྤྱི་རོལ་ལ་སྣོད་པའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་མི་ལམ་དང་གཟུགས་
བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བ་དང་ཉི་ཤུ་བར་རྟུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་བ་དང་།
ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་བ་
དང་སྤྱོགས་སྐྱང་གིས་རྟུལ་འདུས་བ་དང་ཕྱ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་
བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་དགོག་པ་ཐེག་
བསྐྱུས་ལས་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་འདི་
མི་ཤེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ལ་བཤའ་བས་རྣལ་འབྱོར་
སྣོད་པ་བདག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་བ་དུ་མ་ཞིག་སྤྱད་དགོས་ལ། ཏྲག་མི་

རྟོག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་
 འདིས་བཞུགས་པར་ལེན་ཏུ་དཀའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་ལ་མཉམ་གཞག་དང་། འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཕྱེ་ནས་གཟུང་ས་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་རྗེས་སོ་བཞུགས་པའི་དུས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་གོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཟེར་
 རྒྱས་སོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ས་དང་ཐེག་བསྟུས་དང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་སོགས་པར་འཚོལ་བ་བཞི་དང་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུག་པའི་བྱེད་པའི་
 རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་སོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་དགག་བྱའི་སྐོ་
 འདོགས་སྤྱོད་མོ་ནས་ཤེས་དགོས་པར་སྤྲང་། རྒྱད་པར་དུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུང་
 འཛིན་རྗེས་གཞན་ཁེགས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་
 པར་སྤྲང་ཡང་དཔྱོད་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་མཐོང་ནས་སྐོ་གོས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དཔྱོད་པའི་སྐོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤྲང་བ།

གཉེས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་

མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་
 འཁོར་ལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་
 དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་པར་གསུངས་ནས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་
 ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པས་དེ་དག་
 གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པར་
 གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་
 པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 མདོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བྱེད་ན་སྤར་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་
 དང་འགལ་ལོ། །མི་བྱེད་ན་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན།

འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་དོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
 གིས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོས་པའི་གནས་སྐྱེད་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛིན་ལྟ་སྟེ་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ།
 འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་བརྩུང་བའི་དོན་མེད་པར་
 ཤེས་ན་དེ་དག་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་རྣམས་ལ་དོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་
 པར་འཛིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་འཛིན་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཚོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་རྫོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་
 བློ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྣོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་སྣོན་པ་མིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་
 པ་མ་ལོག་གྱི་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། །

དེའི་སྤྱིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྣོང་པར་རྫོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱ་
 མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྫོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་
 རྣམ་སྐྱོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་
 ཡང་གསུངས་སོ། །

ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྣོན་བཏགས་པ་ཀུན་
 བཏགས་དང་དེ་དེས་སྣོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས། ཕྱང་པོའི་གཞན་
 དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བྱས་ལ། དེའི་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་
 ལྟོད་དུ་བྱང་ལ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་རྟོགས་པའི་ལྟོད་དུ་མི་བྱང་བ་ལ་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤུགས་གྱིས་
 འགྲེལ་པས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤེལ་བའི་ཚོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །

གལ་ཉེ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བཏགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་ཀུན་
 བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས།
 དེ་སྤྲོ་མ་གཉིས་གྱིས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱ་དགོས་ན།
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་
 ཉིད་གྱི་མིག་གོ། མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
 མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་
 བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐར་བར་བྱའོ། །

ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་
 པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་དབུ་མ་པ་སུའི་ཤུགས་ལ་ཡང་
 ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྟོང་གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་
 པ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རག་
 ལས་ཉེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཟུང་ནས་སྐྱག་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསལ་བར་

འདོད་པ་ན་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་སྐྱལ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཀྱི།
ཐག་པ་སྐྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྐྱལ་དོན་གཞན་དུ་
ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྩལ་སྤྲ་རབ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་གཟུང་
བ་དང་། དུས་སྡུ་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་དེ་འཕྱད་པའི་རྒྱན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་སྟོབ་བསྐྱུར་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་
ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་
ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་བསྟན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་
ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་
དགོས་ཤིང་། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཡང་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་
དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་
འདི་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་
དགོས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་བཟུང་
ནས་འཁྲུལ་བ་མིན་པས་ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་

སློང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ག་ལ་ཡིན།
 ཚོས་བདག་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ཞིག་
 ཡོད་པར་འཇིན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་སྤྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་སོ་སོ་
 རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤྲང་བ་ན་རི་ལྟར་སྤྲང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཇིན་པས་དེའི་གཉེན་
 བོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྲང་བ་དེ་གཟུང་འཇིན་རྣམས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སློན་གྱི་
 གཟུང་འཇིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སློན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དབུས་མཐའི་
 འགྲེལ་བའདད་ལས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པས་སློང་བ་ལྟར་མིན་
 གྱི་ཐག་པ་སྐྱུལ་གྱིས་སློང་བ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཚོས་བདག་གིས་སློང་ཚུལ་
 གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲེ་ཤར་སློང་གཞོད་པ་ལ་སྐྱུང་བུ་སློང་གཏོང་ཞེས་པ་ལྟར་མ་
 སོང་བར་གང་ལ་བདག་ཏུ་བརྒྱང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་རི་ལྟར་བརྒྱང་བ་ལྟར་གྱི་
 ཀུན་བརྟགས་གྱི་བདག་གིས་སློང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སློང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སློང་ཉིད་
 བསྐྱེམས་ན། བདག་འཇིན་གྱི་གཉེན་བོར་འགོ་བ་ཡིན་གྱི་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 སློང་ཚུལ་གྱི་སློང་བ་བསྐྱེམས་ན་ནི་བདག་འཇིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །

གཞོད་འཇོམས་གྱིས་བའདད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྫོད་བྱེད་སྐྱེ་དང་བརྫོད་བྱེད་སྐྱེ་སྤྲང་
 བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མིག་དང་། གཟུང་བ་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དེ་འཇིན་པའི་
 བདག་ཉིད་གྱི་མིག་ཏུ་སྤྲང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་གྱི་མིག་དང་། སྐྱོད་ཏེ་སྐྱེར་གྲུབ་པའི་

བརྗོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། མིག་གི་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་
 སྤང་བར་གྱུར་བ་དང་བྲལ་ཉེ་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
 བྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གིས་རིག་པའི་ངོ་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་
 དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྣོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་
 གཉིས་སྤང་སྤྲུལ་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་སྤྱི་མ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་བརྒྱུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་
 སོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མིག་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གོ། །དེ་
 ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་དང་བྲལ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤང་བ་དང་
 བཅས་པར་གྱུར་བ་དང་བྲལ་ཉེ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འདི་ལྟར་བྲོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྣོམ་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་
 སོ་མི་སྤང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག
 །ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྤང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་

ཚུལ་མིན་ནོ། །

གཞོན་འཇོམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་དགག་པ་དུ་མ་བཅོད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་
 པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཡུལ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་
 ཚོས་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་བཤད་པས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་
 གིས་སྟོང་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པའི་སྤྱིར། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་སྤྲོ་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་སྟོང་བ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤྲོད་འོ། །

འདི་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཚོགས་བརྒྱུད་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་
 བཞིན་དུ་ཉི་མི་རྣམ་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། དཔྱིག་གཉེན་གྱིས་

ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འགེལ་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྲེད་དགོས་
 བར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་དབྱིབ་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་ལ། སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྙིང་པ་རྣམས་ལས་དེལ་སེ་
 བས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་བྲས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྲས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉེས་
 གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་འགེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཉི་ཤུ་བ་ལས།

རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། །
 རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །
 དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །
 རྣམ་པ་གཉེས་སུ་བྱུབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །
 དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །
 དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །

བརྗམས་ཏེ་འབྲུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་འབྲུང་བར་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་སོ་ལ་སོགས་པ་མེད་
པར་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །སྐྱེ་ངི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་འོལ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་རྣམས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་སྤྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་བྲང་དོན་ནོ། །

ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་།
ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱན་
བཏགས་དང་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བ་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མདོར་སྣང་
བས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་
ལ་བཞེད་དོ། །

རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་
པ་སྐྱེ་ངི་བཞིན་པར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་
ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་

ཅད་དེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པར་བཞེད་དོ། །

འདི་བྱང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་
དུ་འགྲོ་ལུགས་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲསྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྤྲིན་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་དང་སྣང་བ་
ལ་དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་
དོན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་རུང་ལ། གང་ལ་དགོངས་
ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་
དུ་འཆད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་
འཆད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་སྤྱེ་བར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པར་ཡུམ་
གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་སྤྱེ་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་བྱང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི་དེ་འབྲས་བུ་དེ་
སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མ་དེས་གྱི་ད་དུང་དེའི་
དོན་བཤམ་དགོས་པའི་སྐོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

འཆད་ལུགས་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་
དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་

དམིགས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་
 པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའོ། །དེའི་སྤྱིར་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་
 པའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱར་མི་
 འདོད་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
 བཀའ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་
 གཅིག་ཡིན་ལོ། །

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་མོས་ཀྱང་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས་མདོ་དེའི་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་
 པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་མིན་པའི་མདོ་ཡི་དོན་
 ཡོད་པ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་འཆད་པས་དེ་ལ་དེས་དོན་དང་། ཡུམ་
 ཀྱི་མདོས་དོན་དེ་གསལ་བར་མ་སྤྱེ་ཞིང་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་བླ་
 དོན་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱུར་འདེབས་སུ་སྐྱར་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལན་མང་དུ་བསྟན་ལ།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་

དང་། ཞེས་པ་ནས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟན་
པའོ། །

ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་སྐྱ་
ཇི་བཞིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷང་བར་བྱ་
བ་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྷང་བ་
ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་ལྷང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ལྷང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་
ཞིག་ལྷང་བར་སེམས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚིག་དེ་རྣམས་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་
གསུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །

ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ནང་འགལ་སྟོན་ནོ། །འགལ་
ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་
པའི་ལྷང་བྱ་དང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་
འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྐྱ་སྟེ་གཙོ་ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཤད་དོ། །
ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་
གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷང་དོར་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ལ་ཡང་ཡང་
གསུངས་བ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་འདོད་ལ་མདོ་
ནས་རེ་རེ་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་སྐྱི་ལ་སྐྱར་བྱེད་པས། །དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་
པར་འདོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་

ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པ་ལ་བརྩམས་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་འབྲེད་པ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་བའི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ལ་འདིར་གཞོན་པ་བསྟན་པ་ལ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལེགས་པོར་འགོག་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཞེགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འཛོག་ལེགས་པོར་ཤེས་ན་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སྐྱ་གུའི་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་སོང་ནས་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་སྐྱོམས་པའི་ངོར་སྐྱེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཐད་དོ། །ཞེས་སྐྱ་བས་ནི་གཞོན་པ་སྤོང་མི་རུས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ། །

བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྐྱོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་སྐྱོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོར་ཨ་ར་ཧཱ་སིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་

ཤས་ཤེག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཟུགས་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་
 དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཟུགས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
 བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཚུལ་སོ་སོར་སྤེལ་བའི་སྐོར་གཅིག་གྲུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ལྷོན་ཚུལ་དེ་དག་
 ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྣམས་འདིའི་བྲང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་འོང་
 འོན་མེད་དོ། །

ཤེར་སྤྱོད་མན་ངག་ལས། མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་
 དོན་ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་ལ་ནི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ངེས་པ་ཁོ་ནའོ་
 ཞེས་བྱ་བས་ན་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །གང་གིས་དོན་ངེས་ཤེ་ན་མདོ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་
 གཞན་པ་དང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་བཤའ་དེ། དང་པོ་ནི་ལང་གཤེགས་དང་
 དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྤྱོད་
 ལྷམ་དུ་བསམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་འདི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་དགོངས་
 འབྲེལ་བཞིན་དུ་སྤེལ་བ་མེད་པ་ལ་བསམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉི་མེ་ལ་སོགས་ལ་འདོད་
 དེ་འདིའི་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུར་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱོད་ཅི་ལོག་སྟོང་བ་
 བྲང་དོན་ཀྱི་བཤའ་པ་ཡོད་པ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་བྲང་དོན་འབྲེལ་བས་

སྟོན་ཏུ་བསམས་སོ། །བར་པ་ལ་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །
 དེའི་ལྟར་ན་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་དེ་ལྟར་
 འཐད་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
 པ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་བྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་
 མདོ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་སྲ་སྤྱིའི་འགལ་བ་བསྟན་གྱི་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་མ་
 བསྐྱབས་པས་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་གཉིས་འབྲེལ་ཡོད་པས་བྲང་
 པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་ལ་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་ཏུ་མི་རུང་བ་རྣམ་
 རིག་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་དབྱེད་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་སྟེ་དབྱེད་མ་པའི་སྐྱབས་སུ་
 བཤད་པར་བྱའོ། །

སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱོན་པ།

གཉིས་པ་སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་སྨྱོན་པ་
 ལ་གཉིས། མདོ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཟུལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་བྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་མདོའི་ཁུངས་
 དངོས་སུ་སློབ་ནས་བྲང་ངེས་སྤེལ་མེད་ཀྱང་མདོའི་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་ནི་དོན་

གྲིས་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་དང་ཤེས་རབ་སློབ་མའི་འགྲེལ་བཤད་
དང་དབྱུ་མ་སྤང་བ་རྣམས་སུ་སློབ་གྲོས་མི་བྲང་བས་བསྟན་པ་ཁྲུངས་སུ་མཛད་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་བྲང་ངེས་འཛོག་བར་གསུངས་པས་འདིར་མདོ་དེ་ཁྲུངས་སུ་བྱའོ། །

མདོ་སྡེ་དེ་ལས་རི་སྐད་དུ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་
གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཞེས་
བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་
བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བསྟར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་
དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །

མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སློབ་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་
ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྲིས་
བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་
དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སློབ་
པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སློབ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སློབ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་
མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་བྲང་ངེས་སུ་
 མཛད་དེ་བརྗོད་བྱའི་སློན་ནས་བྲང་ངེས་བྱེ་བའོ། །བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་
 བྱི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པས་དོན་སྣ་ཚོ་གས་སྟོན་པ་དང་དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་ཉོག་གས་
 དཀའ་བའི་དོན་སློབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཛིག་
 ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་འོ། །

རི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་བསྟན་ལུགས་
 བྱི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཅུ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་
 བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །

དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཚོས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པའོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་དགོས་སོ། །

འདི་ཡང་ཚོས་ཉལ་བ་གཞན་ཞིག་ཁྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་
 བཤད་པ་མིན་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་
 གང་ཟག་ཁྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དག་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ་གཞི་དེ་དག་

བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་སྟོན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །

ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །

གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བ་ལྟར། །

ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །

ཞེས་བྲང་ངེས་སྡེ་བ་ཡང་སྲ་མ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །བྲང་
དོན་གྱི་མདོ་སྡེས་གདུལ་བྱ་ཁ་བྲང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་བྲང་ཞེས་པའི་
དོན་མིན་གྱི་མདོའི་དོན་དེའམ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྲང་ཚུལ་དེ་
ཡིན་ནོ། །དོན་བྲང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས།

པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་།

ཞེས་པ་མ་བསད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་པ་མ་ལས་གཞན་དུ་ལས་གྱི་
སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་བྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ལས་
དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱབས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་
བདེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་དེ་དག་གི་ཡིན་
ལུགས་མེད་པས། མདོ་དེའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེར་ངེས་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་
བྲང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྐྱབས་པ་ལ། དེའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དངོས་ཟིན་དེ་ལས་

གཞན་དུ་བྲང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས།
 དེས་པའི་དོན་གྲང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལེགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་
 ཡང་བྲང་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྲང་འཇམ་སྤྱི་བྱེད་ན་ཚད་
 མ་དང་བཅས་པས་ཚོགས་གྲང་དེས་མི་ཚོགས་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལས་སྤྱི་བྱེད་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་
 དོན་ལ་ཚད་མའི་སྤྱི་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་པས་བྲང་དོན་
 ཡིན་ཏེ་འདྲིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འདྲེན་ལུགས་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྤྱི་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་
 ལྟར་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཚོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་
 བྲང་མི་རུས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྤེ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་
 སྒོ་ནས་གྲང་གཞན་དུ་བྲང་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདྲིའི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྲང་འཇམ་ལ་ན་
 གསུང་རབ་ཉིད་བྲང་འཇམ་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་ལ། གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་
 གྱི་དོན་ལ་བྲང་འཇམ་སྤྱི་བྱེད་ལ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྲང་འཇམ་སྤྱི་བྱེད། ས་ཡི་
 དངོས་གཞི་ལས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་ཚོས་ལ་ཚོགས་དོན་གཉིས་

དང་དོན་ལ་དང་ངེས་གཉིས་དང་ངེས་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་
དམ་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པ་རྣམས་
ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་ངོ། །དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་སྐབས་དེར་མ་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་མི་གཟུང་
སྟེ་དཔེར་ན། འབྲུམ་ལས།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ། །ཞེས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་དུ་སྐྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྐྱར་བེན་པས་
དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་དང་། དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོན་
འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་དོན་
གྱི་སྟོང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་བཤམ་དང་
 ལ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་
 བྲང་དོན་དུ་བཤམ་པ་རྣམས་ལས། དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་
 བ་སོགས་མེད་པར་བཤམ་པའི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་ན། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་
 དགོངས་ཤིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ཚེ་གང་བཀའ་
 བས་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དང་
 ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཅམ་ལ་བཤམ་ནས། དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་
 ཐུག་པར་འཆད་པ་ཡང་རིགས་ན། གཞོན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་
 དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་
 པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་བཅིངས་གྲོལ་དང་སྤང་དོར་དང་རྒྱ་འབྲས་
 སོགས་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་བ་འདི་ནི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་

མ་ཐུན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་
ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མ་ཐུན་པར་སྟོན་པའི་
མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་
ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་
ལ་མིན་ཀྱི་སྟོ་མཚོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། སྟོ་མཚོག་གི་
གདུལ་བྱས་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་གཞག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུམ་ཀྱི་མདོ་བྲང་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་
ངེས་དོན་དུ་འགོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་
གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་སྔ་མ་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །

འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་གྱིས། ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
ན་སྐྱེ་འཇིག་མི་རུང་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་བརྟེན་
པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་
པའོ། །དེའི་ལན་དུ།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །
འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །
ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གི་ཉེན་འགྲེལ་མི་རུང་
བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོགས་ལ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་ཉེན་འགྱུར་གི་དོན་དུ་
གསུངས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་
འབེབས་པས་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་
སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
མེད་ན་སྐོ་གཞན་ནས་དེ་དག་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས་དེ་རྣམས་

ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚིག་གསལ་ལས།
 སློབ་དཔོན་གྱིས་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཚོས་རྣམས་ལ་འགག་པ་ནས་དོན་ཐ་དད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 དང་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས། འདིར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་
 བེ་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་མི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟུང་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་
 འགྲུབ་པ་དང་། གང་ཞིག་སློ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་བྲང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་
 དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉི་གའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་གྱི་
 སློ་ནས་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྗོད་པས། །

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་བ་ལས་ཚོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་དེས་
 པའི། ལན་དུ་འབྲུམ་དང་དོ་རྗེ་གཅོད་པ་དང་ཤེས་སྤྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་
 མོ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྲངས་ཤིང་། རིགས་ཚོགས་གྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་རི་
 ལྟར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་བར་ངེས་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ངེས་
 པའི་དོན་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དེ།
 བྲང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། །

ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །

བྱིས་རྣམས་སྐྱབ་པ་སྤང་དོན་དེ། །

དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྱི་རོལ་བཀའ་ནས་སེམས་ཅམ་ཞེས་ལ་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤང་དེ་བཞིན་པ་མིན་
བར་གསུངས་ལ། དེ་ཞེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་།

བད་སྤང་བ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །

ཡི་གེའི་སྱི་མོ་སྐྱོག་འཇུག་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །

ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཚས་སྟོན་ཏེ། །

ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་ལས། །

རྣམ་པར་བསྐྱོག་སྤྱིར་ཚས་སྟོན་ཏེ། །

ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། །

ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། །

ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། །

ཟབ་མོ་ཁྱ་འབྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །

བྲང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །

ཞེས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོ་དང་རི་ཅམ་འཚམ་པའི་ཚོས་
 སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་མཐོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་།
 དེ་ནས་གཅིག་གིས་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་
 གཟུང་འཇིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་སྟོ་རབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་སྐྱབ་
 པ་སྟེ་བའི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་
 གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རི་སྟོང་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཚོགས་པ་དེ་སྟོང་དུ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་
 པའི་རྣམ་དབྱེ་མཚན་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་སྟོགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་
 དགོས་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་ན་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀའ་ནས་ལུང་པོ་ལ་ཕལ་ཆེར་མ་
 བཀའ་པ་དང་། གཟུང་འཇིན་རྣམས་གཞན་བཀའ་ནས་གཉིས་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་མི་

འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་དོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་
བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཁས་སྦྱངས་པས་ཚོག་པའི་
སྤྱིར་དོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་ཐེག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་ལྟ་
བའི་ཉེན་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་བྱ་བ་དེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་གུང་སྤྱོད་
མོ་ནས་མི་ཁེགས་པ་ལྟེན་ཏུ་མང་ལ། སྤྱོད་མོ་ནས་འགོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་བ་ཆེས་ལྟེན་ཏུ་མང་བས་མདོ་
དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དང་ངེས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལྟེན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོར་སྤྱོད་དོ། །

མདོ་སྤྱོད་དེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཤམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བཀྱལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་
བཞེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་
བཀྱལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པོར་བསྡུགས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྟོན་པ་སྐྱབ་
 གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་སྐྱ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་གཞུང་མང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྟོན་ནས་
 བསྟོད་དེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །
 འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །
 ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །
 འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །
 སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི། །
 དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།
 གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །

ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །

རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུང་བ་ཡི། །

བྱབ་དབང་དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་དང་། ཚུད་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་།

གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །

དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །

གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །

སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་གིས་དངོས་པོ་རྟེན་འབྱུང་རྣམས། །

ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །

ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་བྱུབ། །

དཔེ་མེད་དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་

པ་དེ་གཉིས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། གསུམ་

པས་རྟེན་འབྱུང་དང་དབྱུ་མའི་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་

དང་། བཞི་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་འགག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་

བྲལ་བར་བསྐྱབ་ནོ། །

སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
 བརྩམས་ནས་འབྲུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་
 ཤེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ནས་གསུང་རབ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། བཤད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་ཞིག་
 བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་
 ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །

སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །

རྟེན་འབྲུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྐྱབ། །

དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི། །

འདིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་སྟུ། །

སྣ་ཚོ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཏགས། །

ཞེས་སོ། །དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།

དོན་དམ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྣོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཞིན་པས་དགག་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྲུང་
བར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་
བར་བཅད་པ་ཚམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ནི། ཤིང་རྟེན་སྣོང་གཉིས་མཐུན་
པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ལ། དེ་ཉིད་བདེན་པར་འདོད་པ་
ཡང་རྩ་ཤེས་ལས།

གང་དག་སྣོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །
དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། འཇོག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྣོད་
པ་ལས་ཀྱང་།

ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྣོང་། །
སྣོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །
གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞན་གུར་བ། །
དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤང། །

ཅེས་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །ཚོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཚོས་ཉིད་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་དོར་ཡིན་ལ་
 མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་མིན་པས་དེའི་དོན་ཚོས་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་
 ཚོས་ཅན་མེད་པར་མི་འགལ་མོད། ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་
 ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་དཔྱོད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན་མེད་ན་ཚོས་ཉིད་ཡན་
 གར་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུགས་
 རྒྱ་མས་ཀྱང་སྤྲེལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲེལ།

འདུས་བྲས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་བས། །

འདུས་མ་བྲས་ནི་རྗེ་ལྟར་འགྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་གལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀས་ལན་
 དུ་མར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས།

མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སུ།

ཞེས་དེ་གཅིག་སུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ་ཞེས་
 གསུངས་བ་ནི་མི་བདེན་པ་བརྟུན་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་སྐྱུ་བ་ལ་གསུངས་པས་དེའི་
 བསྐྱོག་ཕྱོགས་བདེན་པའི་དོན་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 དཔྱད་བའི་ཆེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་བདེན་པ་མིན་ནོ། །སྐྱུ་བ་ནི་དཔེར་ན་

པན་འདོགས་པ་མིན་ཡང་པན་འདོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་འདྲིད་པ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱང་
ནས་བྱིས་པ་སྐྱེ་བས་བརྟུན་བའམ་སྐྱེ་བ་ཟེར་ལ། མྱུང་འདས་དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་
ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོར་སྐྱ་མ་ལྟར་སྐྱང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བའམ་
བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་དང་ཚོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་
པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ། དེ་གཉིས་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པའི་རང་སྡེ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་འབྱུང་བས། རྟག་ཆད་
ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཚུ་ཚྭ་
བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་སྲོང་ངོ་ཞེས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྟག་ཆད་སྟོང་བའི་
སྟོ་དམ་བར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས།

- གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །
- བདག་གམ་འདིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །
- དེ་དག་གེ་མ་རྟག་མི་རྟག།
- ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །

གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །

དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །

དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྟོན། །

དེ་དག་རི་ལྷར་འབྱུང་མི་འགྲུབ། །

གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །

ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །

འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་ལྟ་སྟོང་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་
 བྱས་པས་ཆད་ལྟ་སྟོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་བྱས་པའི་ལོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ནང་
 གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་འདོད་ལ་སྟོང་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་
 ཆད་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་ནན་ཏན་གྱིས་
 སྐྱབ་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་དབྱུ་མ་པར་
 རྫོམ་པ་མང་པོ་ཡང་དེ་དང་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་
 གཉིས་མཐུན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་སྟོང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཟུང་བ་
 ཡིན་ཞིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་

བའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
 དངོས་པོ་རྣམས་ཏྲག་པར་སྐྱབ་བའི་ཕྱི་རོལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཚོས་བདེན་
 བར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་མཚར་བའི་གནས་མིན་
 ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྦངས་ནས་བདེན་པར་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་བ་ལྷག་
 ཅུ་བ་ལས།

གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་རྣམས། །
 དངོས་མཚོག་བབྲུང་ནས་གནས་བ་ནི། །
 ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བ་སྟེ། །
 དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུང་དུའང་མེད། །

སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
 གྲུན་ལ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་བ་རྣམས། །
 ཚུད་པས་དངོས་རྣམས་མཚོག་བབྲུང་ནས། །
 གནས་བ་གང་ཡིན་དེ་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་
 སོགས་མཚན་ཉིད་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་

གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་
སྟོན་པས་ཀྱང་ངས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་དེ་དག་གིས་མི་
རྟོགས་པས་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བར་གནས་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་ཤེ་ལས།

དེ་སྤྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །

གཉིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐུན་གྱུར་ནས། །

ཐུབ་པའི་སྤྱགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །

རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོལ་སྤེལ་བ་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཅུམ་དུ་མི་དཀའ་འོ། །དེ་སྤྱིར་
ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལ་ལོག་པར་བརྒྱང་བས་ནི་སྤང་བར་བྱེད་ལ། སྟོ་མཚོག་དང་མི་
སྟན་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདིའི་ཚོག་དང་དོན་
གཉིས་ཀ་དང་དོན་སྟོང་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གཞག་ས་མེད་པའི་མེད་ལྟ་སྤངས་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་
སྤང་བ་ལས།

དེ་བཞིན་ལོག་པར་བརྒྱང་བ་དེས། །

སྤང་བ་དག་ནི་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །

ལེགས་པར་ཤེས་པས་བདེ་བ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་འཕོབ། །

དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སློབ་བ་དང་། །
 མེད་བའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ནི། །
 རོན་ཀུན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི། །
 ཤེས་ལ་ནན་ཏན་མཚོག་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བཅའ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་
 གངས་མང་དུ་གསུངས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་འདི་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་
 པར་གྱིས་ལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །རིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་དུ་མང་
 དུ་བཤད་ཟེན་ཅིང་། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཡང་བྱེད་པར་འདོད་པས་འདིར་དེ་
 ཙམ་ལས་མི་སྤྱོདོ། །

དེའི་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་
 བ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། འདིས་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པར་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་འདི་རྒྱས་
 པར་བཀྲལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོ་བ་འགས་པ་དང་
 ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་འབྲང་བར་
 ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་སུ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལ་གཞུང་

སྤྱི་མོ་ཞེས་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་
 དཔའ་པོ་དང་ལྷུང་གྲུང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱང་
 འདི་དག་གིས་བཀའ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲུར་བ་མི་སྣང་བས་དེ་ལས་གཞན་
 པ་གཞུང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁྲད་པར་ཆེ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །

ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ངི་ལྟར་བཀའ་བ།

འདི་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ངི་ལྟར་བཀའ་བ་དང་། དབུ་
 མ་ཐལ་འགྲུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ངི་ལྟར་བཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ངི་ལྟར་བཀའ་བ་དང་། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ངི་
 ལྟར་བཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་མེད་ངི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་མེད་ངི་ལྟར་བཤད་
 པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྲེད་བསྟན་པའོ། །

རོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ངི་ལྟར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཅ་བཤེས་རབ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་དེ་བཤེས་མ་དང་གུ་ན་མ་ཉི་དང་

གྲུ་ན་ཕྱི་དང་སྤྱི་ར་མ་ཉི་དང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཟླ་བ་
 གྲགས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་དེ་བཤད་མའི་འགྲེལ་
 བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྐྱེན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་
 ཀྱིས་བཤད་དོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས།
 བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་།

ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་ལ། །
 སྤྱི་པོ་འབྲུང་བ་འེན་ཏུ་དཀོན། །
 དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །
 མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །

ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལྷང་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་
 མེད་དོ། །སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་
 བར་འགྲེལ་བ་དེའི་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ།

ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་དོན་དམ་པ་བདག་མེད་
 གཉིས་ངི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་
 ཤེས་ན་གསལ་ཉེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས།

དེ་ལ་འདིར་གལ་ཉེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་
 ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་

འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ངོ་ཞེས་སྐྱུར་བའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་སྤང་པོར་གཏོགས་
པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྐྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་
དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲུལ་ལས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་འདི་དག་
ཀྱང་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཀུན་བརྟགས་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྡེ་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་
པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་སྟོགས་སྔ་སྐྱབས་པ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་
ལྟའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མིང་ལྡན་མིན་དུ་བཤད་ལ་
རྒྱ་མཚན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་དངོས་པོར་
མེད་པས་ཚོས་བཞི་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དབུས་མཐའ་ལས། མིང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་
བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྟོབ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེར་རྒྱ་

མཚན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་བྲེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགོངས་ཉེ་དེ་ལ་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱང་བསྐྱབ་ལས་བཤད་པས་སོ། །

དེས་ན་ཚེས་ལྷར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
ཀྱང་དེར་མི་གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མིན་ལོ། །

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་དེའི་རང་གིས་མཚན་ཉིད་
སོགས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡང་མང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྣམ་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སློབ་
དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་ནའང་མང་བས་དབྱེ་དཀའ་བར་སྣང་ནའང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་
འདིས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་ཁུངས་གསལ་
ཤོས་ཡིན་ལོ། །

དེའི་སྤྱིར་གང་ཟག་དང་ཚེས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་
མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅམ་མིན་པའི་རིམ་ལོན་ཞིག་བཀག་བས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་
འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཤེས་རབ་སློབ་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཀུན་
བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ་དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་གྱི་སློབ་ཞེན་ལོ་ཞེན་ལོ། ཀུན་བརྟགས་

བ་མེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་བཤད་བས་སྒོ་གོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བརྟགས་པའི་
 དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་དེ་མེད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀུན་
 བརྟགས་དེ་འདོགས་བྲེད་མིན་གྱི་བྱིས་བ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་དང་ཚོག་བས་
 བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཐག་བཤད་སྐྱུལ་
 དུ་བརྟགས་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་དཔེར་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་སྒྲོན་ནོ། །

དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་བཤད་པའི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 བརྟགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་བཤད་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་
 བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་མེད་བཤད་པའི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཐག་བཤད་
 ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་
 བའི་དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་ཚོར་བའོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་
 ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་
 རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ངོ་
 བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་མིན་
 ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྐད་དུ་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་མེད་ན་ནི་གཟུགས་བས་གཞོན་པར་
 གསུངས་ཏེ་ཐ་སྐད་དུ་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་འདི་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན་
 ཞེས་པའོ། །

འོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སེལ་ན་དབྱུ་མ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་ན་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་
 ལྷན་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་
 པས་ནི་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་གསུངས་ཏེ།
 རིགས་པ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །
 སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །
 མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །
 ཚོས་ཉིད་སྲུ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བརྗོད་བཞག་པའི་ཡུལ་
 འོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྐྱ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་
 གོ་འབར་བ་ལས། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱམ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་རུས་པས་མིང་གི་བརྗོད་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་དབྱུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བར་བཤད་
 པས་སོ། །

དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་
 ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་
 དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །དེའི་ཚེ་
 ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཞེན་
 ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བདས་བཞག་པར་
 གསུངས་པ་ནི་སྐྱོན་གྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་
 བོ་སྟམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་འབྲུར་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཞན་དབང་
 ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་
 བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་
 དམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་
 མདོའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྲུར་སྟོན་པ་པས་བཤད་པ་ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་པ་སྟེ་བའོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་
 དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་དུ་སྟོབ་དཔོན་འདི་
 བཞེད་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་

གྲིས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་པོ་ལ་འགོག་
བ་ན་དོན་དམ་པའི་བྲུང་པར་ངེས་པར་སྐྱོར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་
བ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་དོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བདག་ཉིད་གྲིས་སྐྱེ་བ་དང་
གཞན་ལས་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་།
དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་མེད་པས་དོན་དམ་
པའི་སྐྱེ་བ་མེད་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱང་
བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་
པས་དེ་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱོང་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །

སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་འདོད་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྲིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རྩོམ་ཡོད་མེད་སྤྱེ་ནས་གསལ་
པོར་བཤད་པ་མེད་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རྩོམ་ཡོད་པ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་
པས་དོན་རྣམ་མེད་དུ་མི་འཇིན་གྱི་རྣམ་ལུན་གྱི་སློབ་ནས་འཇིན་པ་དང་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་
སྤྱི་བར་བཞེད་དོ། །ས་བརྩུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་
གཞན་སྤེ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་

མདོའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་གནས་འདྲ་བར། །

སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་ན། །

སེམས་ཚམ་དུ་ནི་ང་སྟེན། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་
 མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལུང་དེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་
 དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མིན་པའོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དང་གནས་ཀྱི་
 དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟེ་བ་ནི་དོན་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 སྟེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །སེམས་ཚམ་གྱི་དོན་ནི་སྣང་ལྟར་རོ། །
 གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་
 པོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམག་དང་
 རགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་
 མེད་ཀྱང་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་སྤྲོ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་
 ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ། །ཟླ་
 བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟེ་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྟེན། །

སྤྱི་རོལ་མེད་ན་མདོ་སྤེལ་ས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་གང་དུ་ཡང་
 དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། དེ་འདོད་ན་སྤྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་སྒྲིལ་བ་ལས་དོན་
 དུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འཇོག་དགོས་པས་སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྣང་པོ་ལས།

རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས། །

བདག་ནི་ངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་འཇོག་གོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཡུལ་དུ་སྐྱང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །

སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱང་། །

ཞེས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱང་བ་དང་། རྣམ་པ་དེར་མི་སྐྱང་བར་འཇོག་
 རྣམ་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རང་སྐྱང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྐྱང་བ་
 གཉིས་སུ་སྐྱང་བ་འབྱུང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྐྱང་བ་སྤྲ་མས་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་དང་དེ་
 གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་འཇོག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 འགོག་པས་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་གསལ་
 ལོ། །སྐྱོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཀའ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོགས་པ་དང་བྱི་རོལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་དང་
མཐུན་པར་སྤང་ངོ། །

དོན་དམ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་
གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དགག་པའི་ཉུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་བྱུང་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་
འགལ་བླ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་དཔེ་སྐྱབ་པ་ལ་བསམས་ནས། མིག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་
མི་ལྟ་སྟེ་དབང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། སའི་ཁམས་ནི་
དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ། །

འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་མང་
དུ་མཛད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པ་དང་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ན་འབྱུང་བར་མཚུངས་པ་ལ་སྐྱ་མི་སྐའི་བྱེད་པར་དང་
དབང་པོར་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་བྱེད་པར་མི་རུང་སྟེ། བྱེད་པར་དེ་ལྟར་
འབྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་
པར་ཡོད་ན་ནི་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྱི་སློབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་

ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་བས་གཞན་སྲུ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པར་དེ་དག་དབྱེ་བར་བྱས་
 པའི་ཚད་མ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དུ་བ་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྟོས་པ་དང་ཡང་ན་མེ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱེན་དང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས་
 ལོགས་ཤིག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་
 བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ནི་རྗེས་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་པན་
 ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རྗེས་སྲུ་མེད་པར་
 འཆད་དོ། །

འདུས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འབའ་
 ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི།
 སྟོན་དཔོན་གཞན་བཞེད་པ་ལྟར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་བརྟག་པ་བྱས་
 རས་འགོག་པ་ཤས་མི་ཆེདོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་
 གནད་གང་གཙོ་བོར་བཏོན་པ་རྣམས་ལེགས་པོར་གོ་ན་རིགས་པ་ལ་སྟོ་རྒྱས་པའི་ཕྱི་
 ཆར་འགོ་བས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་
 བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ངི་ལྟར་བཀའ་བ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ངི་ལྟར་
 བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་མེད་ངི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རོན་ངི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྤང་བར་བཀའ་བ་ཞི་བ་འཚོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་
 པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། །ཚན་མ་སྡེ་
 བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྐྱུན་མོང་བར་
 བཞེད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་མེད་ངི་ལྟར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།
 དང་པོ་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་སྤངས་ནས་སྤྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་ན་ཡང་
 འདམ་ཇེ་བ་ཀྱིས་སྐྱགས་ནས་འབྲུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མ་རིག་པར་ཐག་སྲིང་བ་བཟང་

སྟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་
 དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་ལས་
 རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 སྐབས་སུ་སྤྱི་རོལ་དགག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་སྦྱང་ལ། སྤྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལུགས་
 ཡིན་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཇིན་དུ་བཅུག་ནས་སྤྱིས་དེ་བདེན་པ་འགོག་པ་
 ལས་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལགས་ཏེ། དོན་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པར་སྦྱང་
 བས། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གཏུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་
 པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱོམ་པར་རིམ་ཅན་
 དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱོམ་པ་ལ་མེར་སྤྱ་བྱ་མི་དགོས་
 སོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པར་འགྲེལ་
 བཤད་ལས་བཤད་མོད་ཀྱང་སྤྱ་མ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །

དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་བརྟམས་
 བས་ཐ་སྦྱད་དུ་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་
 འཚོས་སྟོལ་སྤེལ་བར་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤེལ་བཞིན་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 དམ་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་ངན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་དངོས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའམ་ཅི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོད་པས་
 སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ།

བསྟན་བཅོས་སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ། །

བྱེད་པོ་བཟོ་བའི་དགག་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་ངི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་སེམས་པ་ནི།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་ཡང་། །

ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །

རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ཞེས་པར་གནས་པ་ཡིན། །

ཞེས་དབྱུ་མ་སྟོང་པོའི་ལུང་བྲངས་ནས་སྤྱི་རོལ་བཞེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྤྱིར་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་བཞེད་པའོ། །མདོ་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པ་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་
 འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་འོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །

རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །

ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཚིགས་རྒྱུ་དུས་རྟོགས་ལ། ལྷོའི་མཐུ་མི་རྒྱུ་བ་དང་བཙོན་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་རྟོགས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུ་ལས།

སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟུ། །

ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །

ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

རྒྱ་དང་རྒྱེན་ནི་རྣམ་ལོག་དང་། །

རྒྱ་ཡང་ངེས་པར་བཀག་པ་དང་། །

སེམས་ཙམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །

སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་མེད། །

སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྩུང་མ་ཡིན། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བའི་སྤྱིར། །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པར་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ། ཚིགས་བཅད་སྔ་མས་རྣམ་པར་རིག་
བ་ཚམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་དང་། གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་བསྟན་
པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

ཐ་སྟན་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་པས་རྣམ་པར་རིག་བ་ཚམ་གྱི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་
པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།

ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟོག་ནས་སུ། །

རིགས་པའི་སྐབ་སྐྱོགས་འདྲུ་བྱེད་པ། །

དེ་དག་དེ་སྤྱིར་ངི་བཞིན་དོན། །

ཐེག་བ་ཆེན་པོ་བ་ཉིད་འཕྲོ་བ། །

ཅས་སོ། །འོ་ན་ཐ་སྟན་དུ་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་

པར་འཚད་དགོས་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།
འདིར་ཡང་གསུངས་པ།

འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །
འགག་བར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །
སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག།
ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་རའོ། །

འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །
རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །
དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲེལ་འགྱུར་ན། །
སོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་པ་འདི་བྲངས་ནས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱབ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་སྤྱི་མ་འདི་རིགས་
བ་དུག་ཅུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་བཅད་དང་སོས་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་
ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་བཤད་པ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་སྤྱི་མས་དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་དེ་
དག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུའོ། །རྣམ་ཤེས་སམ་སྤྱི་དོན་ཡིན་ཡང་
རྒྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་སོག་པར་
བརྟགས་པའོ། །

འགྲེལ་བཤམ་ལས་ཚོགས་བཅད་དང་པོ་ལང་གཤེགས་ལས་བྲངས་བར་བཤམ་དོ། །ལྷན་པས་འདི་གཉི་ག་ལྷ་སྡུབ་གྱི་ཡིན་བར་བྲས་ནས་འདི་ས་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་བ་ལ་དབུ་མ་དང་སེམས་ཅམ་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་འཚོས་རྒྱན་གཅིག་དུ་བྲངས་བ་ལ་བསམ་བར་མངོན་ཡང་དེར་བྱེད་བ་པོ་སོ་སོས་མཚན་བ་རྒྱན་གཅིག་ལ་བྲངས་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

ལུགས་འདི་ས་སྡེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཚོས་གྱི་གཞགས་པའི་བཞེད་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྡད་དུ་རྣམ་བཞེད་བ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །རང་རིག་ཐ་སྡད་དུ་འདོག་ལ་ཀུན་གཞི་འདོག་མི་འདོག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤམ་གྲང་མི་བཞེད་པའི་ལྷོགས་སུ་མངོན་ནོ། །ཐ་སྡད་དུ་སྡེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་བ་རྣམ་རྟུན་བ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་བས་བཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྫོ་རྗེས་བཤམ་དོ། །

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤམ་བ།

གསུམ་བ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདི་ས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་བ་བ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤམ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་སྦང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་བ་ལ་སོགས་བ་བསྟན་བ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཚན་བ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་རྣམ་བ་གསུམ་གྱི་

དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབྱ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་
སྤྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་
གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཅུགས་པར་འཆད་
དོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་
ཉལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངེ་ལྟར་སྐྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ། དོན་དམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་སྐྱོ་སྐྱུར་གྱི་འཛིན་པ་
བསལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྐྱོ་ངེ་བཞིན་པ་
བཀག་པས་ནི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་
པར་བསྟན་ལ་དེས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱུར་
འདེབས་སེལ་ལོ། །

གཞན་དབང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་འདོད་པས། མ་རྗེས་པས་ལུས་པ་ལས།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་རྒྱ་

རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་མ་ལ་
 སོགས་པའི་བརྟུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་
 པར་མེད་པ་སྐྱེ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་
 དབང་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པར་བརྟུན་བའི་དོན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་བརྟགས་
 པ་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ་འདིས་
 སྐྱོ་འདོགས་སེལ་ལོ། །

གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟུན་བའི་
 མཚན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་མེད་པར་བསྟན་དགོས་པས་གཞན་དབང་
 དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་
 ལོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
 གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་བ་འདོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱོ་འདོགས་
 དང་བྲལ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་

བས་སྐྱར་འདེབས་སྟོང་བར་ལིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་
སྲུ་འགོ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བ་དང་འབྲས་ལ་ཁྱད་པར་ནི་འདི་བས་དོན་དམ་པར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྐྱེ་བའོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཟུགས་
སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཞན་དབང་
གི་ཚོས་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་
དབང་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་བས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་
ལ་འདོད་པ་སྐྱར་བཤད་པ་དང་འབྲའོ། །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
བ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་བྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་
པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ།

དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྣང་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་ངི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་
བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས།

ཞེས་ཚོས་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་

སོགས་གསུངས་བ་བྲངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཞེས་བ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་བ་
 ཡང་ཡིན་ལ་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་བ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་འདིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བ་ལ་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་ཉེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་
 བཀག་ནས་ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །

དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་མི་
 ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡི་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་
 འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་
 པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །

གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་
 གཉིས་པ་བྲང་དོན་ཏུ་མདོ་འདིས་བཤད་པ་འགལ་ཉེ། དེ་དག་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་ཏུ་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་སྲོང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་མཛད་མོད་ཀྱང་
 དགོངས་བ་ནི། བྲང་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པ་
 གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཅམ་ཏུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་
 མདོ་གཅིག་མིན་ལོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣོད་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་བྲུང་པར་གསལ་བར་མ་སྐྱར་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྲངས་དགོས་པས་བྲང་དོན་ནོ། །འདྲེན་ལུགས་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣོད་དུ་མེད་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲུང་པར་སྐྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེར་སྲིན་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲུང་པར་སྐྱར་བ་རྣམས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་གྱུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་ལ་གོང་འོག་བསྐྱེགས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་མདོ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཐ་སྣོད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པ་བཞེད་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལྟར་འཆད་དོ། །

མདོར་བསྐྱེན་ཐེག་ཆེན་ལ་ལུགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་

བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་སྤྱི་མའི་མདོ་
 རས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པར་མི་གཟུང་བར་སྤྲ་མ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐྱེ་
 འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་བས་དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་
 དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་གིས་དང་སོ་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 ཚུལ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་
 མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་སྐྱར་བ་ལས་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་ག་ཤེགས་དང་རྒྱན་སྐྱབ་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་སྤྱི་རོལ་
 བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་
 རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་
 རུས་པ་རིམ་གྱིས་བཞི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཆ་སྤྱི་རས་
 མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ། །

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་གཞུང་འགྲུར་བ་རྣམས་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་སྤྲ་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་

དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་
 དོན་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་
 དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་
 ལྷང་བ་ལས་བཤམ་དེ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཚེན་
 བོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྲུང་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །

དོན་དམ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ།

བཞི་བ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ནི་ལྟར་འགོག་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
 ཚམ་ཞིག་ཐ་སྣང་དུ་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་ཚམ་མིན་པའི་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགག་བྱ་དེ་ནི་འབྲ་བ་ཞིག་སྣང་ན། འདིར་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལུགས་སམ་དེས་ཇི་འབྲ་ཞིག་ཏུ་གཟུང་བའི་དགག་
 བྱའི་སྐྱེ་ལེགས་པོར་མ་ཤར་བར་དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་བརྟ་འཇགས་
 པ་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞོད་པ་འདི་ཡོད་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བྱེད་
 འདིའོ་ཞེས་མང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པོར་མི་གོ་བས་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།

འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་
 བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྐྱ་ཡིན་
 འོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྐྱུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་
 དམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །
 ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྤྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་
 དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་
 པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
 འདིར་དེ་དམ་བཅས་པའི་བྱེད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱང་དེར་འདོད་དགོས་ཀྱི་འཕགས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཁོ་ན་མིན་འོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་
 མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྟོར་ནས་
 དེ་ལས་གསལ་བ་མ་བཤམ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་དང་

དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་བ་མི་སྤྱང་ངོ། །
 དབྱུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་
 པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤམ་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་
 ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་བཤམ་པ།
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་
 བཤམ་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱིབ་
 པ་སྤོང་འདོད་པས་ཉོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་སྤྱི་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་དོན་ཉེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤམ་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་
 མེད་གྱི་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པས་མིན་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱས་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤམ་པ་བཤམ་
 ངོ། །དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་

ཁོ་ན་འཇམ་བའི་སློབ་འགྲུབ་དགོས་ན་དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

འོ་ན་སྐྱེ་བ་རི་འབྲུག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟུང་ན། དཔེར་ན་སྐྱེ་མའི་
ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསྐྱད་པ་ལ་ཏྲ་སྐྱང་དུ་
སྐྱང་བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྐྱང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེར་མི་སྐྱང་ཞེས་
སྐྱ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱང་བ་ན་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྐྱང་བ་
ཁོ་ནར་ཟད་གྱི་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །

འོ་ན་སྐྱེ་བུ་རང་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བའོ་སྟུང་ན། སྐྱོན་
མེད་དེ་སྐྱེ་བ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མིག་བསྐྱད་པའི་ཤེས་
པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་གཉུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དེར་སྐྱང་དུ་
བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་མ་བསྐྱད་པ་ལ་ཡང་དེར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་སློབ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་མ་
བཞག་པར་སྐྱེ་བུ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློབ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་སྐྱེ་བུ་
རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་

ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་བདེན་
པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་
པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་
པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐོག་མ་
མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པས་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་གསུངས་པས། དེའི་བསྐྱོབ་སྤོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལ་
བརྟན་ནས་བཤད་དེ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་འབྲེལ། །
བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་དབྱུད་པའི་སློབ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྣང་
དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་། ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་
ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་དོན་ཡོད་པར་འཛོག་རུས་སོ། །འདི་པའི་ལུགས་
ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྣང་པའི་གནས་ལུགས་
ཀྱང་ཡོད་པས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློབ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཞེས་བྱུང་
པར་སློབ་སོ། །

བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེས་གཞི་དེ་དག་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་
 གནས་ལུགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའོ། །འདིས་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤད་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ནི་འདི་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 ཡང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་
 བཟོད་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་སུ་ཡོད་
 པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ཀུས་ཀྱི་དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་
 དག་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་
 དོན་ལེགས་པོར་ངོས་མ་ཟེན་པས་རིགས་ཤེས་ལ་གཞལ་བྱ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 སོང་ནས་སྟོན་གྱིས་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་འདོད་ལ། ལ་ལ་རིགས་ཤེས་
 ཡུལ་མེད་དང་། གཞན་དག་རིགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་སྟོག་པ་སྟེ་ནས་ཡུལ་ཡོད་
 མེད་ཏུ་འཛོག་གོ། །

མདོར་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་འདི་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་ཚོས་བདག་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འགོག་པ་དངོས་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ།
 མཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་བསམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཅམ་ཞིག་

གཞོན་དུ་སོང་བ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྡེའི་
བདག་མེད་འཆད་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོལ། །

དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་
ན། ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་འགའ་ཟུང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་རྒྱ་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་ཡབ་
སྲས་མངལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱབ་པ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་བཤའ་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ནི་དོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་ལུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་གསུངས་ལ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་འགའ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །
པ་རོལ་ལ་འགའ་འདུ་སྟོན་པའི་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རང་གཞན་སྡེ་བས་ཇི་འདྲ་
ཞིག་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་བཤམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་
གྱུབ་པ་ན་ཚོས་གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་མི་འགའ་
མོད་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་
ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་

བསྟན་ནས་ཚོས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས།

ཚིགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་དེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའོ། །དཔེར་ན་
གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་རྟག་པ་ལས་
སྐྱེ་བ་བཀག། །མི་རྟག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་དུས་མཉམ་
ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་མི་མཉམ་པ་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་
བ་བཀག། །སྲ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་བར་དུ་ཚོད་མ་ཚོད་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་
ཚོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ་དེ་རྣམས་འགོག་པ་ཅུང་སྟོང་། །

དེ་ནས་མ་ཚོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཚོད་པ་དང་སྟོབས་
ངེས་མ་ཚོད་པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་སྲ་མ་ལྟར་ན་དུས་ཅན་གཉིས་འདྲེས་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན་རྩལ་སྤར་བ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་མ་ཚོད་
ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཀུན་རྫོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་འཆད་དེ། གཞོན་པ་སྟོན་མཚམས་མཐར་
ཐུག་པ་ནི་ཆ་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདིའོ། །དེས་ན་
གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པའི་རིགས་པའི་སྟོ་མང་རོ། །
སྟོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་བདེན་གཉིས་སུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
དངོས་གཞི་སུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ་མཇུག་པའི་གཞོན་པ་མཐར་གཏུགས་པ་ཡང་ཞི་

བ་འཚོ་ཡབ་སྐས་དང་འབྲེལ། །འདི་དག་གྱང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་རིགས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ་རིགས་པ་ལ་སློབ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཤེས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
 པ་ཡང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བ་ལ་
 གཉིས། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྗེ་ལྟར་བཤམ་པ་དང་། དོན་དམ་
 དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱུང་པར་བཤམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་
 དེ་ལ་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་
 རོས་བབྱང་ནས་རྗེ་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མཛད་
 པ་ལ། ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སློབ་མང་པོ་བབྱང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་
 ཡོད་པའི་སློབ་སློབ་མ་བཛོད་ལ། སྐྱབ་རས་གཟེགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་གྱང་། ཐ་

སྣང་དུ་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་རུས་སུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་མ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ་ཞེས་འཆད་དེ། ཐ་སྣང་དུ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་
 པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་དང་
 ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་
 དང་ལྷ་བ་བྲགས་པའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་
 ཡོད་པའི་ཚུལ་མ་བཤད་དོ། །

ལྷ་བ་བྲགས་པས་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་བཀའ་བས་དེ་དང་རང་གི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཛོག་ཚུལ་བྱེད་
 པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་ལུགས་ནི་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་བཀའ་བ་དང་སྐྱུ་
 མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འབྲུག་འབྲེལ་ལས།

རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་སྤྱི་ནང་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
 འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་
 འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །

དེའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དོན་དམ་བར་སྦྱས་བ་དེ་ཉིད་
 དབྱུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྱས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་བ་ཁོ་ནས་སྦྱས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་མཐར་འདི་ལྟར་འདྲི་ལྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་འདྲི་ལྟེན་པའི་ཚོས་དང་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུགས་དབྱུ་མ་བ་གཞན་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏུན་
 ཚིགས་ཀྱིས་དོན་སྦྱོ་བའི་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་བར་སྦྱས་བ་རྣམས་དབྱུ་མ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་པས་དབྱུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གི་ལུགས་
 ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་འདོད་ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་
 ལྟེང་ནས་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བདེན་བ་གཉིས་གང་རྒྱུད་གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྲུར་
 བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འདྲི་ལྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་
 བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་འདྲི་ལྟེན་པའི་ཚོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་ཏུ་ཡང་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས་འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡང་དངོས་པོར་སྦྱོ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་རང་

འགྲེལ་ལས།

གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །

དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །

གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །

གཞན་གྱི་ཚུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །

ཞེས་ཁྱེད་སྲུ་བྲངས་པ་དེ་སྐྱེ་སྐྱབ་གྱི་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་འཆད་མོད་ཀྱང་དེ་
མིན་པར་འདུག་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །

འགྲེལ་བཤད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མིང་མཐུན་པའམ་ཁ་གཡར་བ་
ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་མཁན་ནི་མིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པ་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་པར་བཀག་པའི་སྤྱིར་
དང་། གཟུང་འཛིན་ངི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་
གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྐྱེ་སོར་བཞག་
གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སྲུ་འགྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་
རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་

བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བཞག་པ་ལ་དོན་དམ་
 པར་དེ་བཞག་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དགོས། དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
 བདེན་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་བ་ལ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཏེ།
 འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་མིན་པས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ལ་དགག་
 བྱའི་བྱུང་པར་དེ་ཅུ་ཡོད་ན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་
 པ་ཅིའི་སྤྱིར་མ་མཛད་ཅེས་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། །

དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་ངི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་གྱིས་བཟུང་ཚུལ་
 བསྟན་ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྣོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་
 མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ངི་འབྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ན་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་
 པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ། །འབྲས་བུ་འདི་སྤོང་

ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣོད་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་སྤང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་
 དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྣོད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཅའ་ཏེ། དོན་
 གཅིག་པའི་དོན་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤོགས་གང་རྒྱུང་ཞིག་རྟོན་ནས་གང་ཟག་དེ་
 འཛོགས་སྤྱད་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛོགས་ལུས་ལ། མ་རྟོན་ན་འཛོགས་མི་
 ལུས་པས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྣོད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོམ་པར་དེའི་ཐ་སྣོད་གང་ལ་
 བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་དེ་རི་ལྗར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཅའ་ནས་འཛོགས་ན་གང་ཟག་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་ནས་དབྱ་
 མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐ་ན་མདོ་སྡེ་བས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་
 ལ་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་ཡིན་ཆད་ཀྱང་རྒྱེ། ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་ན་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྣོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའི་དོན་དེ་
 རི་འབྲེལ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅའ་བ་ན་དེས་རྟོན་པའི་དོན་མེད་ན་ཡོད་པར་འཛོགས་མི་ལུས་
 པས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛོགས་གོ། །རྟོག་གའི་གཞུང་ནས་དོན་བྱེད་ལུས་པ་
 ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དང་། མདོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་མཚོན་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲོལ། །

ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སློབ་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོག་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་
 མི་བཞེད་པས་རང་གི་ཐ་སྟོན་འདོག་ལུགས་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་ལུས་
 ཀྱི་ཉེན་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འདི་གཉེན་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་
 བཏགས་ན་གྲུབ་པ་ཉེན་པ་པོ་མཚེ་གུ་དང་། མགོ་ཡི་ཉེན་ཅན་ཉེན་པ་པོ་སྐྱ་གཅན་ནི་
 གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དཔེ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་ནི་འདི་གཉེན་ན་མཚེ་གུའི་ལུས་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་ལ་
 ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཉོག་འོར་གཞི་ཚོས་རུང་བ་བཞིན་དུ་
 སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་མིན་པའི་ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་
 སྟོན་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་
 པའི་སློབ་སྤྱིས་པ་ན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་གི་ལུས་དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྟེ་
 ཞེས་པར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་མཚེ་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་མིན་པའི་ལུས་དང་མགོ་
 ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས་འདི་གཉེན་པའི་བཟོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་
 མཚེ་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་སྐྱས་ཉན་པ་པོའི་དོགས་པ་སེལ་བ་ནི་རིགས་ན།

སྤྱི་བ་མིན་པའི་ས་མེད་པས་ས་ཡི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བའོ་ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་དེ་
 འདྲ་བསལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་ལན་མཛད་ནས། དཔེ་
 མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཉེན་ལུས་དང་མགོ་

བོ་དང་ཁྱེད་པར་གྱི་ཚོས་རྟེན་པ་མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣོད་དུ་ཐ་དད་དུ་
གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འདི་ལ་ཐ་སྣོད་འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་བཅའ་ན་དོན་ཐ་དད་པ་མི་རྟོན་དེ་སྐྱ་གཅན་
གྱི་མགོ་ལ་སྐྱ་གཅན་དུ་བརྟུན་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་མཆི་གྲུ་དང་དེའི་ལུས་ཞེས་པའི་དོན་
བཅའ་ན་སོ་སོར་མི་རྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྟུན་ལན་མཛད་ནས་བསལ་བར་
གསུངས་ཏེ་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས།

གལ་ཏེ་དེ་ཅུ་ཞིག་དམིགས་པས་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་མ་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྣོད་ལ་
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་
ནི་མ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཉན་པ་པོའི་ངོར་གཞི་ཚོས་དེ་ཅུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྣོད་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན་
ལུས་དང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་མི་རྟོན་པས་དེ་དག་གཞི་
ཚོས་སུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཚུང་བ་ནི་སྤྱིར་བཤའ་པའི་གཞན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་
འཛིག་ལུགས་སོ། །ཡོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣོད་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་དཔྱོད་པ་དེ་ལྟར་
བྱས་ནས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མ་དཔྱོད་པར་འཛིག་གོ་ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །

དཔྱོད་ནས་འཛིག་ན་འཛིག་མི་བྱས་པ་དང་མ་དཔྱོད་པར་འཛིག་ལུགས་ཀྱང་ལུང་
དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། རི་ལྷོ་མེད་པར་དཔྱོད་ན་གསུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་

བདག་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་ཡོད་
པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྤྱི་གཙན་དང་མཆོག་གྲུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་སོ། །

ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྟོན་དེ་གང་
བཏགས་པའི་གཞི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་གཟུགས་དང་སེམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དབྱུང་པ་ན་
ཚོས་དེ་དག་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་མིན་ལ་དེའི་གཟུགས་སེམས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་
ཡང་ལྷས་བྱིན་མི་རྟོག་པས་དབྱུང་ཅིང་བཙལ་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་ལྷས་བྱིན་འཛོག་ས་
མེད་པ་ནི་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷས་བྱིན་མེད་པ་མིན་པས་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
བཞིན་ཏུ་དཔེ་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་ཅེས་པའོ། །

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་སྤང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱུང་
པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་
གཞི་མེད་ལ། མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པར་རྟེན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་
དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་པར་ཚུན་ལྟོས་
པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་སློབ་ནས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ས་དང་སྤྱི་བ་སོགས་མཚན་མཚོན་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྟོན་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་སྤྱི་བ་ལྟར་བཙལ་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་འཛོག་ན་དེ་གཉིས་

འཇོག་མི་རུས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྟོས་པའི་སློན་ནས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་གོ། །
 གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྦྱང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་
 དང་བཅས་པ་ནི་ལུང་དེའི་མཇུག་ཉིད་ནས།
 འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་བཟུང་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་
 འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །འཐད་པས་རྣམས་པར་དབྱུང་པ་ན་མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཚོར་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་
 ཡིན་པས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་
 པར་འཇོག་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ནི་སྤར་ལྟར་དབྱུང་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་ན་དེ་ཁོ་ནར་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་འཐད་པས་བཞག་པས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་དོན་
 དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པའོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་ལས།

ངི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ངོ་བོའི་བྱིར། །

འདི་ལ་དབྱུང་པ་མི་འཇུག་གོ། །

རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་ན་དོན། །

གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་
 རིགས་པས་དབུད་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་པ་རིགས་པས་དབུད་དོན་ལ་མི་འཇོག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དཔྱད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དབུད་པས་
 དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤར་ལྟར་དཔྱད་པ་ཅམ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་
 པར་བཞེད་དེ། སྤར་ལུང་བྲངས་པ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟུང་དང་ཐ་སྙད་
 ཅམ་དུ་ལན་མང་པོར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཅའ་བ་ན་མི་རྙེད་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡོད་
 ཅིང་དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མིང་གི་ཐ་
 སྙད་འདོགས་པའི་སློབ་གང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་
 སྙད་འདོགས་པའི་སློབ་དབང་གིས་མ་བཞེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་དོ། །

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་སློབ་དབང་གིས་གཟུགས་ཚོར་ལ་
 སོགས་པ་འཇོག་མི་རུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཇོག་རུས་པར་འདོད་པས་སློབ་དབང་གིས་

བཞག་མ་བཞག་གི་སྒོ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ། །དེ་འབྲུ་བའི་སྒོ་འི་དབང་གིས་བཞག་
 པ་མིན་པར་ཚོས་རང་གི་ངོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་
 དཔྱད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་འགོ་བར་འདོད་ཀྱི། སྤར་བཤད་པའི་
 དཔྱད་ལུགས་དེ་ཙམ་ནས་མི་འདོད་པས་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་ཀྱུན་རྫོབ་མིང་དང་བརྟ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 གསུངས་པའི་ཙམ་ཀྱི་སྐྱས་གང་གཅོད་པ་ཡང་མི་མཐུན་ནོ།།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མི་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཞེས་
 སོགས་དབྱུད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ་འོངས་པ་དང་སྐྱེས་ཞེས་སྤར་མི་
 རུང་ངམ་སྟམ་ན། འདིའི་ཚོལ་ཚུལ་དང་དཔྱད་ལུགས་སྤར་མ་དང་ཆེས་མི་འབྲུ་ལྟེ། འདིས་
 བེ་འགོ་འོང་བྱེད་མཁན་དང་འགོ་འོང་གི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་
 ཙམ་ཀྱིས་མ་ཚེས་པར་ཐ་སྟད་དེ་དག་བཏགས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་སྟམ་དུ་དབྱུད་
 བས་འགོ་འོང་ངེས་པ་མིན་ཀྱི། འགོ་འོང་གི་ཐ་སྟད་རང་དགའ་བར་འཇུག་པ་ལ་རང་
 དགའ་བའི་བཏགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་བཏགས་པ་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་འགའ་བ་ཅི་
 ཞེས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདག་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིན་ཚུལ་མིན་ལ། སེམས་
 ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་
 བོར་དགག་དགོས་པས་དེའི་འཇིན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སློ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚོན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་
 ལྟར་འཛིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་མིག་རྣ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་དེ་ལྟར་
 འཛིན་ན་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་དེས་བདག་གཉེས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་བཟུང་བ་དེས་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་དཔྱད་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་འདིས་
 བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་བཏགས་ས་དེ་ངེ་ལྟར་ཡོད་
 དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་རྟེན་དགོས་སོ། །དེས་ན་མ་དཔྱད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདག་
 འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་རྣམས་
 རས་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་ཀུན་བཏགས་གྱི་འཛིན་
 པ་ཡུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །

གུབ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱར་བ་ཁ་ཅིག་དང་བརྟེན་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐ་སྟོན་
 འདོགས་པའི་སློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡོད་པའི་མིང་དེ་ནི་སྤྱིར་མི་རུས་ཀྱང་
 དེའི་དོན་ནི་ཡོད་དེ་གཞན་དུ་ན་བདག་གཉེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དཔུ་མ་རང་རྐྱེད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་སྟེང་
 དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་བདག་གཉེས་དང་དེར་ཞེན་ལུགས་དོན་
 མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སློ་ནས་བདག་མེད་
 གཉེས་སུ་འབྱེད་གྱི་མེད་རྐྱའི་བདག་ལ་མི་འདྲ་བ་མི་བཞེད་དེ།

འདུག་པ་ལས།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམ་དགོལ་གྱིར། །

ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །

ཞེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་སྤེལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྤེལ་པར་མ་
གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་
ཞེག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཉེ་དེ་མེད་པ་
ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཉོགས་ཉེ་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

རག་མ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་དོན་ཀྱི་ངོས་ནས་སྟོང་
ལྷགས་ཡོད་པ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོའོ། །གལ་ཉེ་རང་སྤེལ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ནས་དབྱུ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན།

འོ་ན་སྐར་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་བ་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་
པའི་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་
མིང་དང་བཅས་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ་དེ་ནི་མིང་
དང་བཅས་འཛོག་ཀུས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་
རང་གི་མིང་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་བཙལ་ན་མི་རྟོན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་པས་

བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། །
 དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དེ་མིང་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་
 དེ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་སློབ་ལ་གཞུང་འཛིན་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པས་འདི་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དང་མི་འདྲའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲོར་སྡོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་
 སྡོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཞིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་བས་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པར་བཞེད་
 ལ། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་སྡེ་བའི་དང་
 བོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས།

བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྦྱར་མ་དང་ཟག་ཆ་དང་
 གཞུགས་བརྟན་དང་སླེབ་རྒྱ་དང་མི་ལམ་དང་དབུ་བ་དོས་པ་དང་ཚུའི་ཚུ་བུར་དང་ཚུ་
 འིང་གི་ལུང་བོ་དག་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 འགའ་ཡང་མེད་གྱི་འདི་དག་ནི་སློས་པ་ཡང་ཡིན་འདི་དག་ནི་རྒྱན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གྲུང་གསུངས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་

བ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྲུ་བའི་སྐྱ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྲུ་བོ་ལྟ་བུ་བདག་མེད་པའི་དཔེར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབུ་བ་དང་ཚུ་བྲུ་དང་ཚུ་ཤིང་དང་སྤྲིག་རྒྱ་དང་སྐྱ་མ་བསྟན་པ་དང་། འདི་དག་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་བདག་གི་དོན་ནི་དོ་བོའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དོས་པ་འདྲ།

ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བྲངས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། མེད་ལྟ་སྒྲིག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་བཤད་དོ། །ཡོད་ལྟ་སྒྲིག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལན་མང་དུ་དང་བར་མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དཔེ་དེ་དག་གང་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྲང་ཡང་མེད་པ་སྟོན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན་ནོ། །བདག་

གི་སྐྱའི་དོན་ཀྱང་ཚོས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནོ། ། ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བཤད་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བཀག་གོ། ། འདུག་འགྲེལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་
 མི་སྟོན་གྱི་ས་དང་པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 སྟོན་པས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་
 བསྐྱབས་སོ། ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པར་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །
 མཁྱེན་པས་ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ཡི། །
 གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །
 མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །

ཅས་པ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་གང་ཞིག །
 སྐྱ་བ་དེ་ནི་རྩུན་ཞེས་གསུངས། །
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱ་བའི་ཚོས། །
 དེས་ན་དེ་དག་རྩུན་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷ་བས་བསྐྱབས་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།
 བྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུ། །

རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །

དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །

མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཉོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་པའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་གཞན་
དུ་འདྲེན་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་ནས་དོན་དེར་ངེས་པར་རྩ་ལེ་ལས་བསྐྱབས་པས། ཐེག་
དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་
པར་ངེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་ཚོས་ལ་རང་མཚན་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མི་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་སྐད་གསུངས་
པའི་སྐྱབས་ཀྱང་མང་ངོ་། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་
ན་གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཅམ་
ལ་འདོད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་སྤང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་
སྤང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ང་ཡི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་སུ་
འཛིན་པས་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ལོ་ཞེས་ངས་དབང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤང་ལ་དེ་བཞིན་
དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་བཞག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་སྤང་
པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཅམ་གྱིས་ནི་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་

གཙོད་དོ། །བཏགས་ལུགས་ནི་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།

འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་ཐ་སྟོད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱེ་དངོས་སུ་འདོགས་
ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་སྲིར་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལུས་
དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྲིར་ཏེ།

ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ལྟར་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་
འཕྲོག་པར་གསུངས་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་འཕྲོག་པར་གསུངས་པས་
སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་སྤང་དང་། སྤང་བོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་
ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་སྐྱེའོ། །

སྐྱོབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་སྤུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ཡིན་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ནི་ཀུན་
གཞིའི་རྒྱན་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་
པའི་སྤང་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཟླ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཞེགས་གྲང་གང་ཟག་ཐ་སྟོད་དུ་
བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་ཞེགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་

འཇིན་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རང་རྒྱ་རྒྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བས་སྤང་སོ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་ཀྱན་བརྟེན་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བརྩུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་
ལ། དེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་སྤར་བདེན་པར་བརྩུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་བྱི་བ་མེད་པས་སྤང་སོ་
བདེན་པར་བརྩུང་ནས་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྣོག་པའི་
དོན་མེད་པར་འཆད་དེ། །འཇུག་པ་ལས།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །

གཞུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྤྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །

སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་སྤྱིར། །

ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་དག་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
བསྟན་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ། །

གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །

ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅི་མི་འབྱུང་། །

གང་ཚེ་བར་མར་འདུག་པ་ཡང་། །

ཉོན་མོངས་སྐྱལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་གནས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་འཇིན་སྐྱེ་བའི་དམིགས་
པའོ། །གཞན་གྱི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཉོན་མོངས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས།

ངི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །

བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །

ཀུན་རྗོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་རྟ་ཡན་
ལག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་སྤང་པོར་མི་
རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་
ཚོགས་ཅམ་དེ་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ནས་
སྡོན་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་
དང་འདྲ་བས་དེ་དག་གིས་མ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདུག་པ་ལས་ཀྱང་།

མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །

དེའི་བྱིར་སྤང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་གོ་སྦྱོམ་དུ་ལྟ་བ་ནི་
 སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་
 པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་ནོ་སྦྱོམ་ན། དེ་ནི་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བདག་ལྟའི་
 དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་
 མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་
 པ་ལས།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་འདོད་ན། །

དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །

གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །འདིས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་འཇིན་ལྟན་སྦྱེས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་
 བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྦྱོམ་དུ་བཟུང་བས་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ང་ཡིར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་དམིགས་
 པ་ནི་ང་ཡི་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའོ། །

གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་སྤང་བོ་མི་འཐད་ན། མདོ་ལས།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་
 བོ་དང་བདག་གཅིག་དང་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། དོན་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ལྟན་བརྟུང་བ་
 ལྟར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་
 ཡང་འཐད་དོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས་རིགས་
 པ་ནི་སྤང་བོ་བདག་གི་ཉེ་བར་སྦྱང་བྱ་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་
 སམ་གཞན་ཡང་རུང་སྤང་བོ་ནི་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་བྱེད་པ་བོ་དང་ལས་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བསོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །
 བྱེད་པ་བོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །

ཞེས་དང་།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །
 ཉེ་བར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །
 བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །

མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་རྩ་ཤེལ་ས།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་པན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྤངས་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་འཛོག་པར་
གསུངས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་
མཚོན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་
ལེགས་པར་འཛོག་རྒྱས་ལ། དོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་མཚོན་སྤྱོད་མིན་ཞིང་
གཟུགས་ལྟ་མཁན་གྱི་མཚོན་སྤྱོད་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བ་དང་བསོས་བ་ན་ང་ན་བ་དང་བསོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་
བཞིན་དུ་འཛོག་རྒྱས་ཤིང་དེའི་མིག་ན་ཞིང་བསོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་ལྟར་ཡང་
འཛོག་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀར་འཛིག་ཉེན་
གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །ཚུལ་དེས་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལྟག་མ་དང་བདག་
གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཐོས་པ་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་སྤྱི་རོལ་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གང་ཟག་དུ་འཛོག་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་
ནས་དེ་དག་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྤངས་

ཤིང་། རང་སྟེ་གཞན་གྱིས་རྗེས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་སམ་སྤང་
 པོའི་ཚོས་གཞན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་
 ཏོགས་ནས་གོལ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་
 ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་སོགས་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཇུག་པ་ཙམ་འགྲེལ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན། རྣམ་པ་བདུན་ཏུ་
 གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དོན་བཙལ་བས་མ་རྟོན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་
 གཞན་གྱིས་འཆད་པ་དང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
 འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་དངོས་གཞིར་སྤྱང་ངོ། །

སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་ཏོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་པ་རགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། སྤྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་སྐྱུ་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྐྱུ་མོང་མིན་
 པའི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་གཅིག་དང་ཐ་

དད་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་མཚོན་སྤྱོད་རོ། །མིག་གོ་ཞེས་པ་སོགས་
 གྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ངོ་བོ་མེད་
 པ་དང་། ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱབས་པའི་ཞབས་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་བཟུལ་བ་འགྲེལ་
 པ་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུལ་སྟོན་མེད་པའོ། །

ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་
 པར་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྟུན་པ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་འདིག་ཉེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་
 འགག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འདིག་ཉེན་གྱི་སྐྱག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྟོན་གྱི་
 དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལ་ཚོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་
 པ་ནི་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།

གནས་པའམ་སྐྱེ་འདིག་ཡོད་མེད་དམ། །

དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་བྱང་པར་ཅན། །

སངས་རྒྱས་འདིག་ཉེན་སྟོན་དབང་གིས། །

གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །

ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་བས་ཐ་སྟོན་དུ་འདོག་དགོས་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ནི་ས་
 བོན་ལས་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་
 བཅའ་ནས་བདག་གམ་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 འདོག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་མ་དབྱེད་
 པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་ནི་སྤར་གང་ཟག་འདོག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་
 འདིས་བཞག་པ་ལྟར་སྤང་གི། །ཕུང་པོ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པ་དང་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཅམ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འདོག་པ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་
 སྤྱིར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་འདིག་རྟེན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འདོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 གང་ཟག་དང་ཚོས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བདག་མེད་
 གཉིས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཚོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས་འདུག་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། ཚོས་ལ་བདག་ཏུ་འདོན་པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་
 གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་དགོས་སོ། །འདི་
 ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས།

ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །

མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །

ཞེས་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་ཡོད་ལྟ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་
སོགས་པ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་མེད་ལྟ་གཉིས་ཇི་སྟེན་མི་འདོར་བ་དེ་སྟེན་དུ་མ་གྲོལ་
བ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གྲོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བྲང་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྟེན་
པ་འདི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་སྟངས་བཤས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་སྟོན་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །

འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། །

འཇིན་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པ་སྟེ། །

ཚོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །

ཡོད་པ་བ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །

མེད་པ་བ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་སྟེན། །

གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །

ཞེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དགོས་པར་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་བཀག་པ་ལ་ཚོས་
 གྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་དང་
 དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་བཀག་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་
 བྱི་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱི་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་
 མཚན་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་འཛིན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ་དབུ་མ་པ་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ནི་ལུགས་འདིས་ཉོན་མོངས་
 སུ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་
 སྣ་ཚོགས་གྱིས་ཉོན་པ་གཟིགས་ནས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་དངོས་པོའི་ཡང་དག་པ་
 རི་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་རྩ་ཤེ་བརྩམས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཉི་ལྷན་གི་ལུན་པས་སྟོའི་མིག་བསྐྱིབས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 དུ་རྟོག་པ་ན་ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་དང་། ཉེན་འབྱུང་ཤེས་པའི་སྤང་བས་གཉི་ལྷན་གི་ལུན་
 པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་གནས་མེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་
 མི་སྟེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱ་བ་ལས།

སྟོན་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །
 དུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྟོན་དུལ་ལོ། །

ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །

སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ས་མོ། །དེས་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཏི་མུག་
དངོས་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྗོན་པ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་དགོས་པ་དང་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་གསུངས་
པས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པར་བཞེད་དོ། །

བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྐྱོ་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་བ་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྗོན་པར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་དང་།

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོ་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ་
ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །

ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
དང་བོར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་འགའ་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ལ་
 རེས་འགའ་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་རྩ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ངར་འཛིན་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཛིན་
 ལྟ་མིན་ནོ། །རྩལ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །
 ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་གང་། །
 དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །
 དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཤེས་པ་ལས་མ་རིག་པ་
 འགག་ཅིང་དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགག་པར་གསུངས་སོ། །མ་རིག་པའི་
 རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བས་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱ་པ་ལས་
 ཀྱང་།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །
 གཉི་སྤྱད་ཀྱན་ལ་གནས་འབྱུང་ཏེ། །

དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
གཉི་མུག་བཙུག་པས་བཙུག་པར་འགྱུར། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །
མཐོང་ན་གཉི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །
དེ་ཕྱིར་འབད་བ་ཀྱུན་གྱིས་འདིར། །
གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྡོག་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་དོན་དུ་ལུགས་འདི་ལས་
ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་དབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟན་སྐྱེས་
ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་བཙུན་པར་
བྱའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་དང་གཤམ་འགྲུང་བ་ཅམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །

འོ་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟན་སྐྱེས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་
གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ལ་
ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཕུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་
པ་ནི་གང་ཟག་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་

མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དེ། འབྲུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཅམ་བཏབ་ནས། །

བདག་གིས་བྱ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྐྱབྱ་བྱེད་ཅིང་། །

ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཤིང་སྟོང་གི་ས་
བོན་ཅམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྟོང་བསྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་
སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པས་ན་དེ་གཉིས་རྩལ་གཞན་དུ་མི་འཇོག་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
འབྲུག་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྟོང་པོ་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་ཐལ་བས་
སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་བསྐྱར་ན།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལག་པ་ན་བ་ལ། །

བདག་ནི་ནའོ་སྐྱམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །

དེ་གཉིས་རྩལ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་སྐྱབྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབྱ་བ་ཅམ་དུ་མ་
ཟད་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བཙུགས་པའི་ས་བོན་དང་ན་བའི་ལག་པ་ཤིང་སྟོང་
དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཤིང་སྟོང་བཙུགས་པ་དང་གང་ཟག་དེ་ན་བར་འཇོག་མི་
བྱས་ན་དེ་གཉིས་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་

རོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཞེས་སྐྱེས་གང་ལ་བྱེད་སྟུང་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ནི་ཞེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གསལ་བའི་ངོས་འཛིན་ལུགས་འདིའི་སྐོར་
དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྩོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ། །

ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱི་ལྟ་ལྟར་མཚོང་བ་དང་གཞན་
ལ་སྐངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་པས་བཀག་ཀྱང་མ་
ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་གཙོད་
པའི་གོགས་སུ་ཡང་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཞེས་སྐྱེས་
ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤྱང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱའོ། །

བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་
བྱེད་ཅིང་སྐོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་
པའི་སྤར་སྤུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་

སོ། །ཞེས་སོ། །

ཤེས་སྐྱིབ་འདི་སྟོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྲུང་བཤམ་བ་ལས་གཞན་པ་
མེད་མོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་དང་དུས་རིང་པོར་གོམས་མ་གོམས་
ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྤངས་པའི་བྲང་བར་བྱུང་ངོ། །གསུང་རབ་ལས་བདག་འཛིན་
གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་རགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་
པའི་གནད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འདྲ་ཞིང་བདག་མེད་མཐོང་བས་སྐྱིབ་པ་རི་འདྲ་
བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲང་ངེས་ཀྱི་བྲང་བར་
ཡང་སྲུང་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་དང་གནས་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་
རི་ལྟར་ཡིན་དཀའ་བས་བཤམ་དགོས་མོད་ཀྱང་ཉུངས་ན་མཐའ་མི་ཚོད་ཅིང་མངས་
པས་འཛིགས་ནས་མ་སྟོས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་གཉིས་རི་ལྟར་འཛོག་
པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་
གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྲང་ཚོས་རྣམས་བྱུང་ངོ། །

སྤྱི་ངོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྲང་བར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སྲུང་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱན་ལུགས་

ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ལ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་
 འོ་ཞེས་བྲང་པོར་དབྱེ་མི་རྒྱས་ཏེ། འོན་པའང་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མཉམ་
 དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡང་
 གཟུགས་ཅན་ནི་མེད་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པའི་བྲང་པོར་དབྱེ་བར་
 མི་རྒྱས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ལ་དབྱུ་མ་བ་གཞན་དག་སྤྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྐྱ་བ་དང་དབྱུ་མ་བ་ཁ་
 ཅིག་དང་རྣམ་རིག་པ་ཤེས་པ་ཡོད་སྤྱི་རོལ་མེད་ཅེས་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཡང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཁོ་རྟོ། །
 ལུགས་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱང་
 དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་མེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཚོས་
 གང་རུང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇོག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་
 མེད་འབྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་གོ་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་ན་མི་རྒྱས་སོ། །

དེས་ན་རྟུལ་སྤོང་རབ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་དེ་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་
 མེད་ལ་སྤོང་རགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རིགས་པས་ནི། སྤྱི་རོལ་ཆ་མེད་འགོག་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་ཡོད་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པས་
 དེ་ལ་ནི་ལྷུང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོད་པར་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་
 པ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་ཡང་ས་བརྩུ་བ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཅན་

དུ་གསུངས་པའི་ཚམ་གྱི་སྐྱེས་དེ་དག་འགོག་པ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་མདོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་ལྡན་དང་འབྲེལ། །

སྤྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།

ཞེས་སོགས་ནི་ལུང་དེས་སྤྱི་རོལ་མ་བཀག་ཅེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འཆད་པ་ལྟར་སྐྱབ་མི་བཞེད་གྱི་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དེ་བྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །དེས་ན་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལ་བྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་བཟེད་གྱི་མདོའི་དོན་མིན་ཞེས་བཀག་ལ་ལང་གཤེགས་གྱི་ལུང་འདི་ལ་མདོའི་དོན་མིན་ཞེས་མ་གསུངས་གྱི་ལུང་དེ་བྲང་དོན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོར་སྤང་པོ་ལྷ་ག་བྲུང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་བསྟན་ཞིང་མདོན་པ་ལས་ལྷ་གའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཚུལ་དབྱེད་ན་མི་རྟོན་བར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་བྲུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་བྲུང་པར་འབྲེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས།

གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །

དེ་མིན་འདིག་ཉེན་པའང་མིན། །

དེས་ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །

བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་རུས་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །

འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །

རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་ནི་རང་
 ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སློ་ནས་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་
 པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་
 མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 འདུ་བ་ཡིན་ཉེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་
 འགགས་ན་གཟུགས་བརྟན་འགག་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་
 དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་རུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཀའ་བ་
 ལྟར་ཡིན་པས་ལྷུང་དེས་སྤྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་སློན་མེད་དེ་འདི་ལྟར། ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཡུན་རིང་
 དུ་ལོན་ནས་སྐྱེད་ལ། ལས་ཀྱང་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཅིང་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་

བྲུ་འབྲུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ཡིན་ན། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛོག་རུས་པ་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ལེན་ཏུ་
འཐད་པས་ཀུན་གཞི་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དེ་མི་འགག་པ། །

དེ་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་སྤྱིར། །

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །

འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྤྱོད་
བར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་
ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་གར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་
རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་ནི་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་
སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བར་དེའི་གོང་དུ་
བཤད་པའོ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པས་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་དང་དང་པོའི་སྐྱེ་སེམས་

མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་ཡང་སྤང་དགོས་མོད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་དེས་
 གཞན་རྣམས་ཤེས་ཀྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷོ་བས་མ་བཤད་ལ། མངས་བས་
 འཛིགས་ནས་འདྲིའ་མ་སྐྱོས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་
 འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབུས་མཐའ་ལས།

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག།

སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །

རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེ་དོན་མེད། །

དེ་མེད་བས་ན་དེ་ཡང་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་ཚིག་
 གསལ་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་
 བ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཆེའོ། །

རང་རིག་འདོད་པའི་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་མ་དང་དེ་འགོག་པ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་
 གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་མ་སྤྱོད་བ་དུན་པ་མི་སྤིད་པས་དུན་པ་ནི་སྤྱོད་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་
 སྤྱིར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ཡོད་པས་སྤྱིར་
 ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་ན་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་

སྟོང་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱི་མའི་ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པར་འགྱུར་
 བས་རང་གིས་སྟོང་དགོས་ཏེ། སྟོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དོ།།
 དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྟོང་བ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། འདིར་རྗེས་
 གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་དྲན་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཐ་
 ལུང་གི་དབང་དུ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་དྲན་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 མི་འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་དང་མེ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཤེས་དང་མེ་ཤེས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་དྲན་པ་
 ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །འདི་འབྲས་ཉུགས་
 ཡིན་ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་རང་རིག་བཟུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་
 དཔེ་མི་རྟོག་པས་སྡོ་འཛིན་ནི་སྟོང་བྱེད་ཡོད་དེ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་
 བ་སྡོན་པོ་བཞིན་ཞེས་འགོད་ན་འང་དཔེ་ལ་ཉུགས་ཚོས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
 མོད་ཀྱང་། འབྲས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་དང་འབྲས་
 བས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཏེ། སྟོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན་འང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དང་འབྲས་བུ་མ་
 སྟོས་སོ། །

རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱང་པར།

རང་ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི།
 གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྟོང་གྱུར་དེ་ལས། །

བྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །
 དེ་སྤྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟེང་བྲན་འགྲུར་ཏེ། །
 འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །

ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །རང་རིག་མེད་ན་བྲན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་སྟེང་དུ་འཇིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་སྤར་བཤམ་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་བྲན་པ་སྐྱེ་བའི་བྲན་ཚུལ་བྲུང་
 པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མ་རང་རིག་དུ་འཇིན་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་སྤར་སྟོན་པོ་མཐོང་
 བ་སྤྱིས་བྲན་པ་ན་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་བར་
 བྲན་པས་བྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྤར་གྱི་སྟོ་འཇིན་རང་གིས་རང་མ་སྟོང་ན་སྐྱེ་བར་འགལ་
 བས་སྤར་མ་རང་རིག་གོ་སྟེང་པའོ། །

འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གིས་མ་བྲུང་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་དང་སྤྱིས་གྱི་
 བྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྤར་ངས་མཐོང་སྟེང་དུ་བྲན་པ་
 སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ། །དེ་ལ་སྤར་གྱི་སྟོ་འཇིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་སྤྱིས་གྱི་
 སྟོ་འཇིན་བྲན་པས་མ་སྟོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དེད་གྱི་ལྟར་ན་སྟོང་
 བྲན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྲམས་པས་སྟོང་བ་ཉེར་སྤྱིས་གྱིས་བྲན་པར་ཡང་འགྲུར་
 རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གྱི་ལྟར་རྗས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་ན་སྟེང་སྤྱིས་གྱི་སྟོས་
 རྗས་གཞན་དུ་འཇིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤར་སྟོ་འཇིན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིས་བྲན་པས་

མཐོང་ཞེས་མི་འཛིན་པས་སྟོང་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་འགལ་བས་སྐར་ངས་མཐོང་
སྟམ་པའི་དྲན་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགལ་ལོ། །

ངེད་གྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་མིན་ཞིང་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་སྟོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའང་
མེད་པས་སྐྱ་མས་ཡུལ་དེ་བཅད་པ་ལ་དྲན་པས་ངས་བཅད་དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡང་མི་
འགལ་བར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་བ་སྐྱ་མས་དངས་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་གི་
རང་དབང་དུ་ཡུལ་བཅད་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་
ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མ་ཚོད་གསལ་
བར་མ་གསུངས་ཀྱང་མ་ཚོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་
བར་བྱེད་པ་མི་བཞེད་ཅིང་གསལ་བར་ཡང་བཞེད་པས་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པ་བཞེན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་ལ།
ཤེས་པ་རང་གིས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མར་མེ་དང་
མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་
བར་མི་བྱེད་པས་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་པོ་ཞེས་སྐྱས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་གཞན་གཉིས་གྱིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་

བྱམ་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བར་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པ་ཉིད་རང་རིག་ལ་རག་ལས་པས་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་
པོ་སྟམ་ན། མར་མེ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁོ་པོ་ཅག་མར་མེ་རང་གིས་རང་
གསལ་བར་སྒྲུའོ་སྟམ་ན། མི་རིགས་ཏེ་ཐུན་པས་སྐྱིབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་དང་ཐུན་
པ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱིབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འདོད་ན་ཐུན་པ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་
མ་གྲུབ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་པན་ཚུན་
སྟོས་པར་མ་བཟད་དོན་ཡང་པན་ཚུན་སྟོས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཚོད་རྫོག་ལས་ཀྱང་།

- གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །
- གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་སྟོས་པར། །
- སྲིད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། །
- གཞན་ལ་མི་སྟོས་རང་འགྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་རང་རིག་བཀག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ངས་སྲུང་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་
ཞེས་བྲན་པའི་ང་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་
ལྟར་བྲན་པ་དེ་སྟོ་འཛིན་བྲན་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། སྟོ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་

སྟོན་པོ་མཐོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་ཤེས་པ་དེས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འདོགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་སྟོ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པས་
སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་དྲན་པ་
དེས་སྟོ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞེག་འགལ།

རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱུང་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་རིམ་ལྟར་བཤད་པའི་
གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཉགས་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་
དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ལ་
ཤིན་ཏུ་གནས་མོད་ཀྱང་། རང་སྡེའི་གཞུང་འགྲུར་བ་རྣམས་ལས་ཐལ་རང་གང་འདོད་
བཏགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྲུར་འཐད་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་བའི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་
དང་བཅས་པ་མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ་། །

བྱུང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བཀའ་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྟོན་བཟུང་བ་མི་འཇུག་
པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་
པ་དང་། དབུ་མ་བས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་བསྐྱོག་སྐྱོགས་ལ་གཞོད་

བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་སྲུང་ལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་
ཚོས་སྦྱོང་གི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་
ཤིག་གསུངས་སོ། །

ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་
མི་མཐུན་སྟུང་བ་མི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྲས་པའི་ལུགས་
སུ་སྣང་ངོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་གཉིས་ལ་ཚོས་
དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་
ངོ། །ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྟུན་རས་གཟེགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་འགྲེལ་བ་ཚིག་
གསལ་གྱི་རྒྱས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སློན་མར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་བཀག་པའི་
འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་འཇུག་མི་
འཇུག་གི་བཤད་པ་འོང་རྒྱུར་སྣང་ཞིང་། ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལྷ་
བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྦྱོན་སྦྱོང་མཛད་རྒྱུར་སྣང་ཡང་མ་མཛད་ངོ། །

དེ་ལ་སྦྱིར་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་
བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
ཆེས་འཐད་པ་དང་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ངེས་པར་
ཁས་སྦྱང་དགོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་བཤད་
པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་ཕྱ་བའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྣང་ལ། དེའི་

ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་འདི་རིགས་པ་སྣ་བར་སྤང་ངོ་། །
 འདི་ལ་པརྱེ་ཏེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ས་དང་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 ཅིག་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉལ་ས་འཐད་ནའང་དེ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ངོ་། །དེ་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉལ་ས་སྤྱི་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྤང་རྒྱུ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་དེའི་མངོན་རྗེས་གྱིས་
 གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་
 མི་ཤེས་ཏེ་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྐྱབ་བ་སྤིང་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །
 དེ་ནི་ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱི་ནས་ཀྱང་འགོག་
 བར་མི་རིགས་ཏེ་དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་གཞན་
 སེམས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །རང་གིས་གཞོན་གྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ་གཞོན་གྱེད་དུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྐྱབ་བ་སྤིང་པས་སོ། །
 བྱུང་བ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚང་མར་གི་དུ་ཡོད་
 ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་
 བ་མ་རྒྱལ་སྤྱི་སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་ལྷན་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་ཉལ་ས་ལ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱིས་བྱུང་བ་མི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་འདོད་ཀྱི་ཉལ་ས་ལ་ཚམ་གྱིས་
 བྱུང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །
 འདི་ཡང་ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་

དོན་ལོག་པར་བརྒྱུད་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་ཚང་མར་གི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ལ་
 མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་ཚང་མར་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མར་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་
 བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དང་
 ལྷན་པའི་ལ་ལ་ཚང་མར་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཉལ་སྟེང་ཀྱིས་ཚང་མར་གི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 བར་འགྱུར་ཉེ། ལ་ལ་དུ་ཡོད་ཀྱི་ཉལ་སྟེང་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ན་ཉལ་སྟེང་
 གང་བརྒྱུད་བ་ལ་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་བ་དེས་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་སྐྱབ་
 ཚུལ་ཡང་སྤར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚང་མར་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གཞི་དང་བྱེད་པར་ནི་དེར་
 ངེས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱེད་པར་དེ་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ངེས་
 པའི་དབའི་ཚོས་ཅན་བྱུར་པ་ཅིག་སྟོན་ཅིག། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཉལ་སྟེང་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཉལ་སྟེང་པར་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་པ་ཡང་བྱམ་པའི་བྱས་པ་ལ་བྱམ་པའི་
 མི་ཉལ་སྟེང་པས་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ག་ལ་ཡིན། ལྷུ་ལ་དུས་འདིའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཞེས་
 སོགས་ལྷུ་ལ་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཅམ་ལ་མེ་ཡོད་དང་མི་
 ཉལ་སྟེང་པས་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལྷུ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པར་འགྱུར་
 པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལོག་པར་མ་འདྲིན་ཅིག། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་ཡི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་སྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འབྱུང་འདོད་པ་ནི་ཚུས་བྱེད་པས་རྩ་བུར་
 དུང་སྤྱངས་ལ་འདྲུ་བ་དང་འདྲོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷུགས་སམ་འཛིན་སྐྱངས་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་
 བཀག་ནས་མ་དབྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་འཇོག་ཅིང་། བཀག་པའི་སྐྱོན་
 རང་ལ་མི་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་ལུགས་ལ་རིགས་བས་དབྱེད་བཟོད་མི་འདོད་
 ཅིང་པ་རོལ་བོས་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མོད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པ་དང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་
 མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་དབྱེད་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་
 ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་
 དོན་བཅའ་བས་མི་རྟེན་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་འཇོག་མི་
 ཞེས་བར་སྤྱང་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་མེད་ཅེས་མང་དུ་སྒྲས་ཀྱང་སྒྲས་པ་ཅམ་
 དུ་ཟད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྐྱངས་
 བའམ་སྐྱངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟན་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་འགོག་ལ།
 བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་བདེན་མེད་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་
 དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་
 བརྩམས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་སྒྲས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་མིན་ནོ། །དེ་
 སྐད་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོར་སྐྱང་བ་ཅམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་སྟེ་འདི་
 བེ་སྐྱོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་རྣམས་ལ་མེད་གྱི་བྱིས་གྱི་རྣམས་གྱིས་སྒྲས་པ་
 ཅམ་མོ། །དེ་དག་གི་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཁས་

སྒྲངས་ལ་པལ་མོ་ཆེས་ནི་རྟེན་འགྲེལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པས་ལྷགས་འདྲིའི་
སྟོགས་སྲ་མའི་གཙོ་བོར་སྒྲང་ངོ། །དེ་དག་གི་དགག་གཞག་རྒྱས་པར་བྲང་ཚུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟེན་པས་མི་སྒྲོའོ། །

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་
རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལྷགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན་ནི་ངེས་པར་རང་རྒྱད་བྱ་
དགོས་ཏེ། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་རྣམས་དང་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་
སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་འདོད་ན་ནི་རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པ་
གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས་འདི་ཡང་དགག་བྱ་སྤོ་མོ་ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་ཐུག་གོ།
དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་སྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དེ་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་འཛོག་པ་འགལ་བར་མཐོང་ནས་
རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤྲད་ནས་
སམ་མ་སྤྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་སྟོགས་གཉིས་བཀག་ཅིང་། སྐྱོན་དེ་པ་རོལ་
པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲེལ་པ་ལས།
གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་

ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་འདྲིར་འགྱུར།

ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་བརྟག་བ་གཉིས་བྱས་པའི་
སྐྱོན་དེ་འཇུག་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་བ་རོལ་པོས་སུན་འབྲིན་ལ་མགོ་མཚུངས་བྱས་པའི་ལན་དུ།

སུན་འབྲིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤང་སུན་ནི་འབྲིན་བྲེད་དམ། །

འོན་ཏེ་སྤང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟེན་ཉེས་བ་འདྲིར་གང་ལ། །

ངེས་པར་སྐྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྐྱོགས་འདི་ནི། །

ཡོད་བ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་ལ་སྐྱོགས་མེད་དོ་ཞེས་རྩ་བ་ལས་
གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། སུན་དབྱུང་བྱ་དང་སུན་འབྲིན་བ་གཉིས་ཀ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱོགས་མེད་བ་ནི་རང་མཚན་ནམ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་
མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

སྐྱབས་འདྲིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཐོབ་བ་འཐོབ་བམ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་བ་འཐོབ་ཅེས་དབྱུང་ནས་དྲིས་པ་ལ་ལན་
དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན་ཅི་ཐོབ་བ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
མེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་དང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པ་བྲངས་ནས། དེ་ཉིད་ལས།

འདིར་ངེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱི་
ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་དངོས་སོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་མ་
བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྲེན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་བར་མ་ཡིན་མོད་
གྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྲེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྲེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་
འབྲེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།

ཞེས་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྲེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་བརྟན་གཉིས་གྱིས་དེས་ལན་
མཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། ། དབྱུང་ནས་
ཐོབ་བྱ་གང་འཐོབ་དེས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་ན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་མེད་དམ་ཞེས་པ་
ནི་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་ན་དེས་དེ་བཀག་པར་འཇིན་པའོ། །ཡོད་མོད་གྱི་ཞེས་པ་
ནི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་མིན་པས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་དབྱུང་པའི་

གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་ཅེས་བའོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
དབྱུང་ན་མི་རྟོན་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་མ་དབྱུང་བར་ཡོད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་
དོན་དུ་བཤད་དོ། །

འདི་ལེན་ཏུ་གསལ་ཡང་དབྱུང་མ་དབྱུང་གྱི་ས་ཚིགས་དཀའ་བས་དེ་ལ་ནི་སྤར་བཤད་
པའི་དཔྱོད་ལུགས་བཞི་པོ་ལེས་དགོས་སོ། །གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་
ཞེས་བ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའམ་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་
པའི་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ན་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་བ་རིགས་ཀྱང་དངོས་པོའམ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་དེའི་དབྱུང་བ་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །

དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་ནས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འདོག་པར་གསུངས་ལ་ཚོད་སྒྲོག་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་གསུངས་སོ། །

སྟེར། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་སྟོགས་
ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ།
རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་
བར་འདོན་པ་རང་གི་སྟོ་སྟོས་ཡང་བར་སྟོན་པ་ཙམ་སོ། །གང་ཡང་ཚོད་སྒྲོག་ལས།

གལ་ཉེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །

དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །

ཅེས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །

ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་

མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་དང་སྟོགས་མེད་པའི་དོན་ནི་འཇུག་འགྲེལ་

གྱིས་བཤམ་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱ་བ་ལས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །

གང་ལ་སྟོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །

དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །

ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོགས་མེད་པས་སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་

ལས། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་

ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དང་ལན་སྐྱབ་བས། དབུ་མ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

སྐྱགས་མི་རྟོན་དོ། །ཞེས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་དབྱེད་

པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཕྲོབ་ཅེས་དབྱེད་ནས་སུན་འབྲིན་པ་མི་

རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་དབྱུང་ནས་སུན་འབྲིན་པའི་སྐྱེ་ལས་ནམ་ཡང་སྐྱབས་མི་
ཉེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་མ་དབྱུང་པའི་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱེད་ཁས་
མི་ལེན་པའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གསལ་ལས། དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ།
ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྐྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལུང་དེ་
ནམས་བྲངས་པ་ཡང་དབྱུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྲངས་པ་མེད་པའམ་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའམ་
མི་རིགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་རིགས་ཞེས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་སུ་སྐྱབ་བ་ཞེས་པ་ལ་དགག་
བྱ་བདེན་པ་དང་དེ་བཞག་པའི་བཞག་པ་བདེན་པར་སྐྱབ་བ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་
པ་དང་ཡེ་མེད་དུ་སྐྱབ་བ་དང་། སྐྱར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་སྐྱབ་བ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་
གསུངས་སོ། །

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་
མི་སྲིད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་རྟགས་སུ་མ་ཟད་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་བཞག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་

འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་བྱ་བྱེད་ཁས་སྦང་དུ་
མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་ན།

འདི་ལ་ཆེག་གསལ་ལས་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་དེ་པ་རོལ་པོས་
ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྦངས་ཚུལ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་ཇེས་ཏེ། ཡོད་པའི་སྲིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའི་བྱེད་པར་དུ་སྐྱོར་ན་རང་གིས་ནི་
བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡང་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པས་རང་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱུར་མི་དགོས་
ལ། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་ལུ་སྟེགས་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་འགོག་པར་རིགས་པས་བྱེད་པར་མ་སྐྱུར་བར་བཀག་ན་ལེགས་
སོ། །འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་
བྱེད་པར་སྐྱོར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ག་ཉེན་པས་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཙམ་
ཞེས་འདོད་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དཔྱོད་པའི་སྲིར་རོ། །

གཞན་ཡང་པ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་
བ་དགག་འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཞི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོག་སམ་རྟགས་ཀྱི་
སྐྱོན་དུ་འབྱུང་ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་ཁས་སྦངས་པའི་སྲིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཡོད་པས་
 སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན། མིག་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་
 བ། མི་རིགས་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་མ་སྦྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྦྱས་ནའང་གཞན་ལ་ཚོས་ཅན་མ་
 གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཀག་གོ།

དེའི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་སྐྱི་
 འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
 ལྟར་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་ནམ་མཁའའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་སྐྱ་འཛིན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཁྱད་པར་དོར་
 བའི་སྐྱི་སྐྱ་ཅམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁྱད་
 པར་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཅམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
 སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེའི་ལན་དུ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་པ་
 མིན་པར་ལོགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས་ལ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་པ་སྟེ་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ། །དེ་དག་གི་དོན་
 བེ་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བདེན་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་
 དོར་བའི་མིག་སོགས་ཅམ་གཞན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་

མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེས་རྟེན་པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་རང་མཚན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤྲང་བའི་རྩོད་སྤྲང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྟགས་སྣ་མ་དེ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྤྲང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཇུག་པར་སོང་ན་དེས་རང་གི་
གཞལ་བྱ་རྟེན་པར་འདོག་མི་རུས་པས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་
ཀྱང་ཚད་མར་སོང་ས་སྤྲང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཅིག་དགོས་
སོ། །དེའི་ཆེ་མ་སྤྲད་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཀྱི་ངོ་
བོའམ་རང་བཞིན་ཞེག་ལ་ཚད་མར་འགོ་དགོས་ཤིང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་འགལ་
བས་རྟགས་སྤྱི་མ་འགྲུབ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འཇུག་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་
ཡང་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འགལ་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
སྤྱོད་སྤོང་མི་རུས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་
ཚད་མ་ཞེའམ་རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཚོས་
ཅན་སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྤྱི་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་
གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་

གིས་མྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
 སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་སྐྱེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྐྱེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་གྲང་
 སྐྱེ་འཇལ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་ལ་ཤེས་བྱ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་
 སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་མིག་སོགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་བྱིན་ཅི་
 ལོག་མ་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་གྲང་མིག་སོགས་འཇལ་བ་མི་འགལ་བས། མིག་
 སོགས་ཅམ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་བ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དོ་སྦྱུང་ན།
 དོགས་བ་འདི་འདྲ་ནི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་བ་དང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་མཁས་བ་རྣམས་
 ལ་ཡང་སྐྱེ་དོན་མེད་བས་ལྷ་བས་གྲང་དེའི་སེལ་སྤོགས་མ་མཛད་དོ། །

འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་མི་ཤེས་བ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་བཤད་ན། དོན་དེ་ཚད་
 མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་བ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་ལ་སྦྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་བ་དང་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་
 གིས་ངེས་བཤམ་ཞེན་བ་ལྟར་གྲུབ་བ་ཞིག་ཏུ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་དགོས་
 སོ། །དེ་ནི་མ་འཇུག་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དེ་རང་ལ་སྦྱང་བ་ལྟར་དང་རང་གིས་ངེས་བ་
 བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཛོག་གིས་སྟོ་དེ་སྦྱང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལམ་ངེས་ཡུལ་ལ་མ་
 འཇུག་བར་འཛོག་པའི་བྱིར་དོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྟོས་འགྲུབ་བ་ལ་མ་ཚོད་བ་ལྟ་བུ་ག་
 ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བ་རང་མཚན་སྦྱང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འཇུག་བའི་རྟེན་དོན་ནི་

ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་འཛོག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཡང་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་
ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་སློ་ངོར་མ་ཚོད་པ་ག་ལ་ཡིན། འདི་དག་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་
བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མས་འགྲུབ་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་གི་
ལུགས་མིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་
འབྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བས་རྟེན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྟོན་དང་དོན་གང་
གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྲས་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁྱད་གཞིར་བབྲུང་ནས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱུད་པས་ཚོག་པས་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བབྲུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སློན་བརྗོད་ག་ལ་འཇུག་སྟུང་དུ་སེམས་སོ། ། རྩེ་བས་དེ་འབྲ་བ་
དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཁྱད་
གཞིར་བབྲུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཅམ་པོ་ག་ལ་སྲིད་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་
སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། ། འདི་དག་གི་གནད་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས།

སྣང་དུ་འབྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །

རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། །

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །

ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྲས། །

ཞེས་བཞད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་

འགྲུར་བས་འདྲིལ་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲིལ་
 ལ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྲུར་དོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་
 དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་གྲུབ་པར་
 འདྲིལ་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཟེན་པས་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལ་དུ་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འབྲུལ་པས་རྟེན་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་
 བ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གིས་རྟེན་པའི་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་
 འགལ་བར་འགྲུར་ལ། ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་ཀྱིས་རྟེན་པར་མི་འདོད་པས་རང་
 བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་དགོས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་
 འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱལ་བའི་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇམ་བའི་སྤྱིར་དང་།
 ཅམ་ཀྱི་སྐྱས་ནི་མ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པ་གཙོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྐྱོན་དང་པོ་ནི་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་འབྲུལ་ཤེས་
 ཡིན་ཀྱང་དེས་རྟེན་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་མིན་པ་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཡང་
 ཡིན་ལ་བརྟུན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུང་སྐྱ་རྟེན་ཀྱང་དུང་སྐྱ་རྟུན་པ་མ་རྟེན་པ་མི་འགལ་བ་
 བཞིན་ལོ། །

ཅམ་ཀྱི་དེས་བབྱང་སྐྱོར་ས་ལ་བལྟས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱ་བ་པོའི་བརྗོད་
 འདོད་ནི་ཡོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་པ་དགག་པར་འདོད་

ནས་ཅམ་སློམ་གྱི་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབྱུད་པ་ཞིབ་མོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་དེ་སྐད་དུ་སྦྱ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྙེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟེན་ཚོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྟེང་ནས་གྲང་གཞན་དུ་བཤམ་པ་དང་བཤམ་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་གྲང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་དོན་བཀག་ནས་ད་ནི་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏེན་ཚོས་ཅན་འཇམ་བའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་གྲང་། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་སའི་སྦྱ་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའི་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྦྱེ་བར་སྦྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྦྱ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་སྦྱ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇམ་གྲང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞན་ལོ་ཞེས་པར་ཚུན་སྟོན་པར་མི་རུས་པས་མི་འདྲའོ། །

འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྦྱེ་པར་ཚུན་དུ་སྟོན་རྒྱ་མེད་གྲང་དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གྱིས་ཁྱད་

བར་དུ་མ་བྲས་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། རང་གི་ངོ་
 བོས་ཡོད་ན་བདེན་བར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ངེས་ན་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་
 མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྲས་པ་མ་བྱུབ་ཀྱང་སྐྱ་སྐྱབ་
 ས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱའི་དོན་འདི་འབྲ་བ་
 ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྐྱས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །

དེ་ནི་སྐྱ་ཚོལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྲས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་
 སྐྱ་ཚོལ་བྲས་ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་
 བྲས་པར་ཚོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱུབ་ཚུལ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་དོ། །རིགས་པ་དེ་
 དག་གིས་གཏན་ཚིགས་མ་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ནི་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དེ་
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀྱན་
 རྫོབ་དུ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་ངེད་ལ་མ་བྱུབ་པོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་
 ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་འཇལ་མ་འཇལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་
 གིས་རྟོན་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །འདིའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི་འཇུག་པ་ལས།

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །

དངོས་རྣེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྱུར། །

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །

མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །

ཞེས་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་དང་ཤེས་བྱ་བརྟུན་པ་སྟེ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་
 བས་རྣེད་པ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གཞན་གྱིས་སོ། །རྟགས་ལ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཇུག་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་
 ཞེས་ཅི་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅམ་པོ་དང་བཅས་
 པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་ཅི་དགོས་སོ། །
 དེ་འདྲའི་སྐྱོན་བརྗོད་རྣམས་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་རྒྱུད་
 ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སྤེ་
 སྐོལ་ལ་གྲུབ་པས་ཚོགས་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཉོག་སྟོག་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གང་རུང་ལ་གྲུབ་པས་མི་ཚོགས་གམ་སྟམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཚུད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཚོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྲེན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་
 ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱང་གིས་ཀྱང་ལུགས་སྤྲ་མ་འདོད་པར་བྱ་
 སྟེ། ལུང་གི་གཞོན་པ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མར་གཞན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་དབང་དུ་བྱས་

ནས་སམ་སྟུན་འབྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་རང་དབང་ཞེས་བསྐྱུར་བ་
 འདི་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་
 ཚད་མས་དོན་གྱི་སྟོན་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
 རྣམས་བྱུང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུར་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱིད་པ་ཞེག་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་
 ཚོལ་ལ་བསྐྱུར་བྱ་བྱུང་མ་ཟིན་གྱི་གོང་དུ་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་བྱུང་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞེག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་
 པར་བྱ་མི་རུས་པས་རྟགས་དང་བསྐྱུར་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱུར་
 བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ་གུ་རང་གི་དོ་
 བོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱུར་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བཀོད་པ་ལ།
 རང་ཉིད་སྟུ་གུ་རྟེན་འབྲུང་དང་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་གཞན་གྲགས་ཞེས་ཟེར་
 བ་མིན་གྱི་སྣང་ལྟངས་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་བསྐྱུར་ས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་
 དུ་ཚད་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་པའི་དོན་ནོ། །

སྟུ་གུ་དང་དེ་རྟེན་འབྲུང་སོགས་སྟུ་ཐ་སྟོད་པའི་སྟུན་སྦྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཡང་
 ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་འཇལ་

བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་དོར་འབྲེས་ནས་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་མི་བྱེད་པས་སྲར་
 རྒྱུ་ལྱིས་བྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་བྱས་སོ། །ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་
 ཁས་སྐྲངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟོན་
 ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་
 པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་རུང་ངོ། །

སྐྱུ་གྲུ་ལྷ་བྱུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་དང་དེར་མེད་པར་འཇིན་པ་དང་དེ་
 གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཇིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྷ་བ་སྐྱེས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་
 མེད་པའི་བྱུད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། རྟོག་པས་འདིའོ་སྟུམ་དུ་གང་བཟུང་
 ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་དང་། ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བྱུང་ཚུབ་
 སེམས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཇིན་ནམ་མཚན་འཇིན་དུ་འདུག་སྟུམ་
 བས། ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་རྫོམ་པའི་འོག་དུ་སྦྱོད་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཅིས་
 མེད་པའི་འོག་ལྷ་རྣམས་ལེགས་པར་ཞེགས་པར་འགྲུར་ངོ། །

དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྐྲངས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རང་ངོས་ནས་གཞལ་
 བ་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ་ཁོ་རང་ཡང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའམ་འདོད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ན་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེད་

བར་མི་རུས་པའི་སྲིར་རོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པ་འཇལ་བའི་རྒྱར་མེད་མི་
རུང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་པ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་
རྣམས་དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་བར་མི་
འཇོག་གས་སྟམ་ན། ལྟོ་སྡེར་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བུམ་པར་མ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མས་
གདོད་སྐྱབ་དགོས་པས་ངེས་གཞི་དེ་བུམ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྐྱ་མི་རུས་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་པས་བུམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་
དོན་ཚད་མས་གྱུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་འདོད་པའི་གྱུབ་མཐའ་བ་མིན་ནོ་
ཞེས་སྐྱ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྱུབ་
མཐའ་རིགས་པའི་སྐོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པས་དབུ་མ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས་
པ་དང་མི་འགལ་ཉེ་བཅས་ལྡན་གྱི་དགོ་སྤོང་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་མི་རིགས་
ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དགོ་སྤོང་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་དང་བྱམས་ཞུས་
 གི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གི་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གི་སྐོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་བྱེ་བ་དང་བྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་སྐོབ་དཔོན་
 གཞན་གི་བཞེད་པ་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐོབ་དཔོན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན།
 འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་གི་གཞུང་ཁུངས་མ་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་
 མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །འོན་
 ཀྱང་འཇུག་པ་ལས།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །
 བྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་བར་འགྲེལ་བའི་མདོ་
 ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
 གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་
 བཞིན་དུ།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། །
 ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །
 བདག་ཏུ་ཉོག་པར་གྱུར་ན་མི་བྱུང་ཞེས། །

འདི་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །

ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི།

ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །

སྤོང་བ་སྤོང་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །

སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །

སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །

ཞེས་བྲུ་བའི་ལུང་འདིས་བྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་ངོ་སོ་ཉིད་དང་སོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་ཡོད་མེད་དང་ཀུན་གཞི་
བཤད་པ་གཉིས་དང་སོགས་གྲིས་བསྟུས་པ་སྤྱི་རོལ་མེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་
ངེས་པ་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་བྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །སྤྱི་མ་འདི་བྲང་དོན་ཡིན་པ་མདོ་ཀུན་
ལས་བརྟུས་པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་གོ་རུས་པར་དགོངས་ནས་སྤྲོ་མ་
གསུམ་འདུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་གྲིས་བྲང་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་
འདིར་ལུང་གིས་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་ནོ། །

སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་གཉིས་ལས་འགོག་པའི་མདོ་
སྤྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྤོང་སྟེར་
བ་ནི་སྤོང་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་ནད་པའི་ནད་གྱི་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་དགོས་པ་
བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་གྱི་དབང་གིས་མིན་

གྱི་གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པས་
བྲང་དོན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནས།

དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
གསུངས་པ་ད། ཞེས་སོགས་བྲངས་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་
རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་བྲང་དོན་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྣང་པོ་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་
པ་དཔེར་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལུང་
འདིས་ཞེས་པ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་
པ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བྲང་
དོན་ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྣང་པོ་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབས་
པས་ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ནི་སྐབས་འདིར་ལང་
གཤེགས་ལས་སྣང་པོ་བྲང་དོན་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་
རྒྱད་པར་བསྟན་པས་བྲངས་པའོ། །

བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པ་ནི་ས་བརྩ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་
གྱི་སྐྱས་སྱི་རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་སྱི་རོལ་བཀག་པ་བྲང་དོན་དུ་

སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ནི་སྤར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཤད་
བ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྣང་པོ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་
པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི་སྣང་པོ་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་བྲངས་པ་དེས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་
གཞི་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྣང་པོ་
བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས། ལང་གཤེགས་ལས།
མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་
གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱ་ནི་ཚུ་མེད་པས་ཚུར་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་སྐྱ་བ་བཞིན་
དུ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མགྲུ་བར་བྱེད་གྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
བཀའ་སྩལ་བ་དང་། རྗོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་
སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ།
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་ཅི་མ་ཅན་གྱིས་དགྱིས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་
གོས་གྱིས་དགྱིས་ཤིང་ཅི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བརྗོད་ན་སྣང་པོ་སྐྱ་
བ་འདི་ལྟ་སྟེགས་གྱི་བདག་སྐྱ་བ་དང་རི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། ལྟ་སྟེགས་ཀྱང་རྟག་

བ་བྱེད་བ་མེད་བ་ཡོན་ཏན་མེད་བ་བྱུང་བ་མི་འདིག་བ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྤྲོད་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱིས་བ་བདག་མེད་ལ་སྐྱབས་བ་སྤང་བ་དང་ལུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྐྱབས་ལ་ཞེན་བ་རྣམས་བྲང་བའི་བྱིར་སྤོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤང་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་སྟོན་པས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྐྱབས་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྲང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྟང་བའི་བསམ་བ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ལྟར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་སྐྱམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྤྱིང་པོ་སྟོན་པས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོབ་པའི་བྱིར་སྤོང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་བྲངས་སོ། །

དེས་ནི་དགོངས་གཞི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་བ་བདག་མེད་ལ་སྐྱབས་བ་སྤོང་བ་དང་། བདག་སྐྱབས་ལ་ཞེན་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བདག་མེད་ལ་བྲང་བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སྤྱིང་པོ་དང་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབས་བ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱབས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྐྱས་བ་ནི་བསྟན་ཚོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་སྐྱས་བེན་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་བ་དང་། བདག་ཡོད་པར་སྐྱབས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉམས་བ་སོགས་སུ་བསྟན་བ་ནི་

སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཀྱི་ཉུང་ངུ་དེས་བ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། ལྷོན་
 བས་གསུངས་བ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་སྤྱི་ནས་གང་ལ་
 བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལ་བྲང་བའི་སྤྱིར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
 སོ་ཞེས་མཚུངས་བ་འབྱེད་དགོས་པས། སྤྱིང་པོ་སྤྱིར་ལྟར་གསུངས་པ་སྐྱེ་བའི་བཞེན་
 བར་འཛིན་ན་བདག་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་དངོས་ལ་
 གཞོན་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །

སྐྱེ་བའི་བཞེན་པར་གཟུང་དུ་མི་དུང་བ་ནི་སྤྱིར་སྤྱི་ག་རྒྱུའི་དཔེ་དོན་སྤྱིར་ནས་དོན་གྱི་རྗེས་
 སྤྱི་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྱིན་ཏུ་
 གསལ་བས་མདོ་འདིས་མདོ་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་དང་
 དགོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་བཞེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབས་
 མ་བསྐྱབས་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་སྤྱི་ཞིག་ཚོད།

འོན་ཀྱང་འདིས་བཀའ་བ་ལྟར་མི་འདོད་ན་འདིའི་སྐྱེ་བའི་བཞེན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་
 བ་བསྟན་ནས། འདི་ཉིད་བྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟར་དུ་བྱའི་མདོ་སྡེ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཞེས་བྱས་ན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྟན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྐོ་སྤྱི་ཚོགས་ཉེ་བར་སྤོན་པས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་
 འདི་སྤོན་ཏེ། ཞེས་མཚམས་སྤྱིར་ནས་སྤྱིར་བྲངས་པའི་མདོ་རྣམས་བྲངས་ལ་ཚོས་ཉིད་

ཟབ་མོ་འདི་ཞེས་ཉེ་ཚོགས་གིས་སྒྲོས་པ་ནི་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་
 བ་མང་དུ་བྲངས་ནས་ཚོས་བདག་མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདུལ་
 བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཅེས་པ་སྟེ་སྤྲུང་
 བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་
 འོན་ཀྱི། །

སྤྲུང་བཞིན་པར་བརྒྱུད་ན་བདག་ཡོད་པར་སྤྲུང་བ་དང་མཚུངས་ལུགས་ནི། སྣོད་པ་ཉིད་
 དང་མ་སྤྲུངས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་ཡོད་ཅིང་སྤྲུང་བ་དང་
 ཚོས་གྱི་བདག་གི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་དགོངས་པའི་འོན་ལ་བསམས་
 བས་སྣོད་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་སྤྲུང་བའི་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་
 བ། དེ་ཡི་ཉུག་པ་ཡང་དགག་བྱ་འདིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་འདིག་མེད་མིན་
 བས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ངོས་ནས་འདོག་མི་དགོས་པར་སྣོ་སེར་བཞིན་དུ་སྤྲུབ་པའི་
 རོ་བོར་འཆར་བའི་ཉུག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྲུང་སྟེགས་གྱི་བདག་ཉུག་པར་སྤྲུང་བའི་ཉུག་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་
 དངོས་པོ་ཉུག་པ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་གཞན་སྡེ་འདོད་
 པའི་ཉུག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རང་སྡེ་གོང་འོག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་འོན་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

ཉུག་པའི་འོན་འདིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་རྣམ་བཅད་མིན་པའི་ཡོངས་གཙོད་ལ་

འདོད་སྤྱོད་ཆད་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་རེ་ཞིག་བཤམ་པའི་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་
བས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གིས་སྤར་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བདག་མེད་ལ་སྐྱབས་པ་སྤང་བ་དང་
བདག་ཏུ་སྐྱབས་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་བྲང་བའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་བྲང་དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོང་བ་
དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བཤམ་པའི་སྒྲོད་དུ་རུང་བའི་རང་སྡེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རིམ་གྱིས་བྲང་བའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པའི་བྲང་དོན་གྱི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ནི་གཞོན་གྱེད་
སྒྲོན་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །སྤར་བཤམ་པ་ལྟར་གཞན་སྡེ་བདག་ཏུ་སྐྱབས་པ་དངོས་སམ་དེའི་ལྟ་
བ་ལ་ཚེ་རབས་སྤྱི་མར་གོམས་པ་ཚེས་བས་རེ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
མོང་བ་ཡང་རྫོགས་པར་བཤམ་དུ་མི་རུང་བའི་གཞན་སྡེའི་རིགས་ཅན་བྲང་བའི་སྤྱིར་
གསུངས་པའི་བྲང་དོན་གྱི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་སྒྲོན་པར་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་བྲང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་བྲང་དོན་
དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྤྱི་ལོ་བཞེད་པ་ལས།

- ས་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྤྱོད། །
- བདེར་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་དག་བཤམ་དེ། །
- སྤྱིར་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྱིས། །
- དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྒྲོན་པར་མཛད། །

སྣང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱབས་པ་ཡང། །

སྣོ་ཞུ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱབས་པ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ། ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཉམས་ལ་གཅིག་མི་ཉམས་པར་བཤད་པས་སྐྱ་ཟེན་
གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་ནས་སྣང་པོ་བསྟན་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་སྣོས་ཏེ་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་པོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣོ་མ་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་
མ་ཡང་བྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་པོ། །

འདུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྐྱིར་
སྣོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སྐྱ་བའི་བཞེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཡིན་
ཀྱང་གདུལ་བྱ་ནི་མི་གཅིག་སྟེ་ཀུན་གཞི་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་
སྣོད་དུ་རུང་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རུས་

བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། འབྲུག་པ་ལས།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །

སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །

རིག་པར་མི་འགྲུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་འདོག་པ་ན་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུག་འགྲེལ་ལས། སྤང་ལྟར་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་བྲངས་པའི་འོག་ཉིད་དུ། རྗེ་གོས་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་འདི། །ཞེས་བྲངས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱེ་བ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཉེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཚུད་པ་ཞེས་པའི་བར་སྤང་བཞིན་གསུངས་ནས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རྒྱུ་སྡེ་དེ་དག་དུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་ངེ་ལྟར་འདོག་ཅེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ལ་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཅེས་བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་

བཤམ་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་བྲང་དོན་ལོ། །དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྤྱི་བས་དེ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་དང་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པས་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནས་སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་དོན་ལོ། །སྤྱི་རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ནས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྤོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འཆིང་གོལ་སོགས་གཏན་མི་རུང་ཞིང་འཆིང་གོལ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཁས་སྤང་དགོས་པ་ཁོ་ནས་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་རབ་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བ་ལ་ཡང་།

སྤང་པོ་སྤྱི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྤོང་བར་གསུངས་པ་རྒྱས་བཤམ་གྱི་རྣམས་སུ་སྐྱར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྐྱར་བེན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ཡང་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་ན་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་

དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཚོམ་པ་སོ་གཅིག་གིས་
བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་སར་འབྱེད་
དགོས་པ་དང་འབྲེལ།

དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་
བ་ལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་བས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་དེ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་དང་། རགས་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྤང་བའི་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ངོ་སོ་ཉིད་དང་སོ་དང་། གཞན་གཉིས་
ལ་ཐ་སྦྱད་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་དང་བཅས་བཞག་མ་བཞག་
གི་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །

སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་གོད་བྱེད་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་
རིགས་པའི་གོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་
གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ལེས་འདོག་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་དང་སློ་གྲོས་མི་བཅད་པས་བསྟན་
པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། རོར་བུ་མཁན་གྱིས་བཟུ་བ་གསུམ་
 དང་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རོར་བུ་སྟོང་བའི་དཔེས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་དག་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་མི་སྤྲུག་པ་ཡིད་
 འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཚོས་འདུལ་
 བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྟོན་མེད་ཀྱི་
 གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་
 འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་འཁོར་ལའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་གཏམ་
 གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

སེམས་ཅན་རྒྱུད་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་སྤྱིན་གནས་སྐྱ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་
 ལྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་འབྲིད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཅུད་ནས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ།
 ཚོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། མདོ་འདི་ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐེག་
 ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མཐར་སྤྲུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བྲངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རིམ་བཤད་པོ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་ཁྱིད་པ་ཡིན་པས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ནི། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྣ་རོལ་ཏུ་རྒྱད་སྟོང་
 གྲེད་ལ་མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའི་བདག་མེད་དང་འབྲས་ལྷོ། བདག་གི་བ་
 རྣམས་རང་དབང་དུ་རྒྱུར་པའི་བདག་མེད་པའོ། །སྤྱིར་མི་སྟོན་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་
 ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་བཀའ་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབྱེ་མ་
 བས་བཀའ་བ་ཡང་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་མདོའི་དོན་བཀའ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ཏེ་སྟོན་གཅོད་ལ་
 གནང་བ་མེད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་
 གི་སྡེ་སྟོན་ལ་སྟོན་གཅོད་ལ་གནང་བཀའ་གི་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིན་ན་
 དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་སྟོན་གཅོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་
 སྟོན་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟུམ་ན་ལན་
 ཅི་ཡོད།

གཤམ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་སྟོས་ཏེ་སྟོན་གཅོད་ལ་ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ཏེ་གནང་བ་ཡོད་པ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་
 པར་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གཤམ་བྱའི་སྟོ་ལ་སྟོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ཟབ་མོའི་དོན་རྗེས་པར་གོ་བའི་སྡོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ། བ་དང་མ་
 བེ་གསལ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱས་ཟེན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྐྱ་
 བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྲིད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ལ་བྱར་མེད་དེ།
 གསུང་བ་པོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་འདྲིན་དུ་གཞུག་པར་
 བཞེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་ཅིག་བསྟན་དགོས་ལ་སྐྱས་ཟེན་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་
 ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དངོས་ཟེན་ཀྱི་དོན་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་སྐྱ་
 རི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ནི་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་
 བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་
 དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

བྱམས་ཁྲུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་
 སྡོད་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་ན་བྱམས་ཁྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་

འདོད་པ་མི་རིགས་ཉེ་དགོངས་འགྲེལ་བཞེན་ལོ། །མི་འདོད་ན་མདོ་དེ་ལས།
 བྱམས་པ་གང་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མེད་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །རྣམ་
 པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་ཡོད་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གང་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་རྗེས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་
 རོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་བཟླ་བར་བྱའོ། །

ཞེས་གཞན་དབང་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་ན། མིང་གི་སྤོ་རོལ་སྟོ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་
 པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་འདོད་པས་
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་
 དག་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཉེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས་ན་གཟུགས་ཞེས་
 སོགས་ནི་མིང་ཅམ་དུ་མི་རུང་བས་གཟུགས་སོགས་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་
 པར་བྱ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཅམ་ཞེས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དྲིས་ཉེ། རོན་གྱི་
 དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཅམ་གྱི་སྐྱས་གཅོད་རྒྱ་མེད་ལ་མེད་ན་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པས་
 མིང་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །

དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་
 ལ་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་སློབ་བྱུང་
 བའོ་ཞེས་སྟོང་། །སློབ་བྱུང་བ་ནི་འདིར་བཅོས་མའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་འགོག་
 པའོ། །འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མི་འགོག་པར་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་
 བ་ནི། ལྟར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 ནི་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 ཀྱི་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་
 འགྲུར་རོ། །

དེ་ལྟར་འོག་ནས་གཟུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དམ་ཞེས་ཁྲུས་
 པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་ང་མི་སློབ་ཞེས་གསུངས་པ་ན་འོ་ན་ངེ་ལྟར་མཚེས་ཁྲུས་པའི་ལན་དུ་
 འདིག་ཏེན་གྱི་བད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཟུགས་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 ལས་སྤར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་བསྟན་ནས་བྲང་དོན་དུ་བཀའ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་པ་སྤྱི་བའོ། །

དེས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་

པའི་བཅོས་མ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་
 མིང་འདུག་པའི་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་མིང་འདུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་པས་
 དེ་ཡོད་པ་དང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་
 གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་འདི་
 གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་མི་སྐྱེའི་མིང་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློ་བུར་
 དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་རིགས་ཞེས་དྲིས་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་ན་དེའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཡོད་པས་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སློ་
 སྐྱེའམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སློ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་སོ། །

འདིས་རྒྱ་མཚན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་
 ཀྱི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྐབ་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་དེ་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་མིང་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 སྐྱེ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐྱ་གུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་ས་བོན་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་འཕེན་པ་དང་འབྲེལ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་
 གཅིག་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་སློ་བུར་བར་

གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྐོ་བྱར་བ་མིན་ན་
མིང་གི་ཐ་སྟད་རྣམས་རང་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྣམས་མི་
རིགས་པའི་དོན་ནོ། །

རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་ཐེག་བསྐྱབས་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅི་
ཡང་མེད་དེ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་འབྲེས་པའི་སྐྱོན་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་པ་གསུམ་པོའི་
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་བར་དུ་དངོས་པོ་
གང་ཉི་བར་བཟུང་ནས་མིང་དང་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཁྲུས་པ་ནི། མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་
འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ནམ་
ཞེས་པའོ། །

དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན།
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅེས་ཁྲུས་པའི་ཆེ་མོ་ན་དེ་བ་སྤྲ་མ་ལྟར་སེམས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་མིང་གི་གཞིའི་

དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་
བསྟན་ནོ། །

དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྟད་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི་སྤར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ། བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་སྤྲོ་བས་ཀྱང་འདོགས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ཁས་སྦྲངས་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དགོས་པས་མི་འགལ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་མིང་
དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ཀུན་བྱང་ཡོད་དམ་གསུངས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་
ཞུས་པ་ན། འོ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་
བ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་
དྲིས་ལན་མཛད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་བཀག་པ་དོན་དམ་པར་
ཡིན་ལ། ཐ་སྟད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡང་ཐ་སྟད་དུ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཆད་ཚུལ་ག་ལ་མཐུན། སློབ་དཔོན་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་
སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་འདྲའོ་སྟམ་དུ་

དགོངས་སོ། །

གཞན་དབང་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཐོག་མར་མདོ་དེ་ལས་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གསུངས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་
 གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་
 ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་
 པ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་ངོ། །
 བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་
 པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་འདིས་རྟོག་པ་མིན་ཀྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་སྟོན་ནོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་
 ཚོར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་
 མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་ཀྱི་བར་དག་གོ་ཞེས་རྣམ་བཏགས་ངོས་བཟུང་ངོ། །

དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའོ། །རྣམ་ཏྲོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་
ཚུལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་
བཤད་པས་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྣམ་ཏྲོག་གྲང་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་
པར་བརྩུང་སྟེ་འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞི་
གཉིས་སོ། །

ཚོས་ཉིད་གྲང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་བཏགས་
པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཐུག་ཐེར་ཐུག་གི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཁོ་ན་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཚོས་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་བར་དག་གོ། །ཞེས་ཚོས་ཉིད་ངོས་བརྩུང་ངོ། །

དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་
ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཚོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བརྟགས་པའི་
གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྒྱུའི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་
བརྟགས་སོ། །རྟག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་དེ་སྟོང་པར་སྟོན་ནོ། །
ཚུལ་འདི་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྤྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་དང་སྤྱལ་
དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་
བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འགྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཏེ་རང་

བཞིན་བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་མ་བཟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་
 རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
 རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་འདིས་མདོའི་དགོངས་བ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་ནི་ཡུམ་
 གྱི་མདོའི་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ནི་
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་
 ཀུན་བཟགས་སུ་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤམ་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། གཞན་
 དབང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་བཟགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་
 ར་དེ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་སོ། །

དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཟགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་གཞན་
 དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་
 པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོན་ནས་ཀུན་བཟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 གཉིས་སུ་འཛོག་པའོ། །

དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཚོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་

ཚོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་བ་གྲུབ་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྣམས་
ཞིབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ངོ་ན་ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་འགལ་བ་ནི་སྤར་ཡང་བཤད་དོ། །

འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་གཞན་
དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
ཕྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་
དབང་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་
ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྗེས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་
རྗེས་བརྟགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྗེས་ཀྱང་མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་
བརྟགས་རྗེས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་
ཀྱི་མིང་དང་བརྟེན་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་སྲིད་པ་རྣམས་མིན་ནོ། །

རྣམ་བརྟགས་རྗེས་སུ་ཡོད་བ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་ཡོད་པས་རྗེས་ཡོད་དུ་
བཞག་གི་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་རྗེས་ཡོད་མིན་པར་གསུངས་པས། རང་
དབང་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་

བཤད་པ་དེ་ཡིན་པས་མདོ་གཞན་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །རྣམ་རྟོག་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་རྣམས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་བཞག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་བར་སྤེལ་བས་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ། །

ཚོས་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྲར་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དོ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཞག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ལེའུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་འཁྲུལ་ས་རྣམས་བཞག་ལ་ལྟ་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་བར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤེལ་ནས་སྤྲར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཅུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མདོ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འབྲས་བུ་བྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་འདུག་སྟམ་དུ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྦྱེ་བའི་གནས་ཆེ་ས་ནི་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུར་སྤང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་མི་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

རོན་དམ་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་རང་མཚན་འགོག་
ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ལུགས་འདིས་ཚོས་རྣམས་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་
གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་ལས།

བསྟན་བཙུགས་ལས་དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །

མ་མཇུག་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱུང་མའི་བསྟན་བཙུགས་ལས་རིགས་པའི་དབྱུང་པ་རི་སྟེད་ཅིག་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་གྱིས་
འཁོར་བར་བཅིངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ངའོ་སྟུང་བ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་
དེའི་རྐྱེད་གྱི་ཚོས་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཆིང་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་
གཉིས་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང་། འཇུག་པ་ལས་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་འགྲེལ་པར་བདག་མེད་
 གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། ས་བཅུ་པའི་
 མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་ས་དུག་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པས། ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་
 གཞན་བསྟན་སྐྱབས་པར་དགོངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།

ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པའི་གཙོ་བོ་ཞི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །འདི་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལུག་གི།
 རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །
 དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པ། །
 དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང། །

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བསྟན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །
 རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་བྱས་པ། །

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །

ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པས་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་
རྣམས་ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་
དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་འགོག་པས་ལྟ་ངན་གྱི་བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་གཙོད་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏུགས་
ནས་འགོག་གོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འཇུག་པ་ལས།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །

རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ནི། །

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་པན་རྩུན་བརྟེན་
པའི་རྩུལ་གཉིས་དང་ཚོགས་ཚམ་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཉེ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་
མི་རྟེན་ཀྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་
པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་
རྟེན་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་

པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བས་འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད། །

དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྐྱབས་འཇུག་འགྱུར་བས། །

འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ན་མི་རྙེད་པ་དང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འདི་གོ་སྟེ་བས་འབྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །འདི་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྙེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ། དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་པོར་བྱུངས་ཤིག །

དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་ལྷགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་སྒྲུང་ན་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན།

འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཚུ་བར་རིགས་པ་
གསུམ་དང་འགྲེལ་བར་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་བཀག་གོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་
བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེས་
གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་སྤྱིར་ཡོད་སྤྱིས་མེད་པ་ནི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འཇིག་རྒྱུ་ནི་ཡེ་
ཤེས་དེས་བྱས་པས་དེ་ནི་འཇིག་རྒྱུར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པས་རང་མཚན་གྱི་སྤྱི་
བ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ཁས་མི་སྤངས་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེན་རྒྱུར་ན། །

དེ་ལ་བསྐྱུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་སྤྱིར། །

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་སྤྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་དམིགས་མི་
དགོས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོན་སྟོང་དངོས་
གཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤང་མི་བྱས་ཏེ་རིགས་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དཔེར་ན་སྟེ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་ལ་ཅི་སྟེ་གྲུ་
 འདི་ས་པོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཞིག་སྟེ་
 ཞེས་དབྱུང་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཚམ་དུ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་
 ལྟར་བཅའ་ཞིང་དབྱུང་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་སྟེས་ཤིང་མ་འགགས་
 པ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་བ་སོགས་མི་རྟེན་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དབྱུང་
 པས་རྟེན་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ན། །
 དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ། །
 གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །
 ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་བྱ། །

ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱོད་ལུགས་ཅི་ཚམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ས་མཚམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་བཤད་པ་
 འདྲ་བའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱིས་དབྱུང་བཅོད་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་མི་འདོད་པས་མི་གཞོད་པར་སྟོབ་སྟོན་སྟོང་གི་དངོས་གཞི་
 ཡིན་ཏེ་སྟོན་སྟོང་སྟེ་མ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །

དེ་དག་གི་སྐྱོན་སྤང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཟླ་བས་
 སྐབས་འདི་དང་གཞན་མང་པོར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གང་ཡོད་
 པར་འཇོག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་རིམ་ལྟར་ཡོད་ཡེ་མ་དབྱེད་པ་ཁོ་རར་འཇོག་པས། དེའི་
 བསྐྱོག་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་
 དོ། །ངེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་བཟོད་དང་དོན་དམ་
 མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་
 པར་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་མིན་ཅོ་ཞེས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བཟང་དང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དེ་ཡང་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་བཟང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རིམ་ལྟར་ཡོད་དབྱེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་
 ཡོད་ན་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ཅི་ཞེས་གཅོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟང་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་རི་
 ལྟར་བཟོད་པར་རིགས། འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་རིམ་ལྟར་ཁས་ལེན་

པའི་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ལ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སྒྲིམ་གྲང་
དོན་མི་འདོད་པས་སྒྲིམ་པ་ཚམ་དུ་བྱེད་དོ། །

གང་ཟག་གི་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་ལ་བཙམ་ཞིང་དབྱེད་པས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་
ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱི་ཐ་སྣང་
གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་རྙེད་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་ཐ་
སྣང་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
པབ་བྱེད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་
སྣང་དང་། སྐྱེ་བུ་ས་བོན་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་རྣམས་ཡོད་གྱི་བདག་གིས་
མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་རྣམས་གང་ལ་ཐ་སྣང་བྱས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཙམ་
བ་ན་མི་རྙེད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་
ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་མི་གཞོད་ཤིན་ཏུ་བྱེད་ཆེ་བས་སྡུ་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་
ལ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱིས་གཞོད་པ་དང་
དབྱེད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་མ་རྙེད་པ་
དང་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལེགས་པོར་བྱེད་པ་ལ་རག་སྟེ་
དེ་དག་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

དེ་དག་ཞེས་ཏུ་འབྲེད་པའི་དབྱེད་པ་མ་རྣམས་པར་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་རེས་དོན་དམ་

དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲུལ་ཤེས་ངེས་ཡོད་པར་བཟུང་
 བ་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་བྱས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་དུ་བསམས་ན་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་
 སྐྱུག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་ལས་བདེ་སྐྱུག་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་
 མཉམ་དང་མི་འཐད་ནའང་མི་འཐད་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྤར་བཞིན་དཔྱད་ན་ནི་དཔྱོད་
 བྱེད་གྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་རྟོན་ལ་འབྲུལ་ངོར་ནི་སྤར་མ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་
 འཇུག་པ་ལས།

འདི་ནི་ངར་འཛོན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །
 འདི་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །

ཅེས་དང་།

མི་ཤེས་གཉིས་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་སྐྱེ་སྟེགས་ཅན། །
 རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །
 སྐྱུ་མ་སྐྱེག་སྐྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །
 དེ་དག་འཛོག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །

ཅེས་སོགས་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པས་
 བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱུ་མ་ལ་རྟ་གྲང་དང་སྐྱེག་སྐྱུ་ལ་ཚུར་འཛོན་པ་སོགས་གྱི་
 དུལ་རྣམས་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་

ཉེ། ལྷོ་འབྲུལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་རིགས་བས་བཀག་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །

འབྲུལ་བ་དེ་དག་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་བའི་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བའི་འབྲུལ་བ་མིན་ལ། མ་དབྱེད་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་བའི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་བས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱི་མི་རུས་ཉེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཉལ་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ཡོད་བཅའ་བས་རྣམས་ལ་འགལ་མེད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་མི་གཞོད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་ལ་ཐ་སྣང་བའི་ཚད་མ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཅིག་ཀྱང་དགོས་ཉེ། ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཅོད་གྱི། གང་ཟག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་ལ་མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

འོ་ན་མིང་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་རི་འདྲ་ཞིག་གཏོད་སྟུང་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སོང་གི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྟོད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་དེ་གཏོད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཞེགས་ཀྱང་མཚོད་སྐྱེན་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དོན་མེད་ན་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྟོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །

དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་དེའི་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་སྐྱེའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་སྤྲོད། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་ངོར་འཛོག་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་བརྒྱུང་བ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱི་དེས་གྲུབ་ཅེས་པ་མིན་འོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་ཅེས་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ནི་སྣང་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། འདི་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་དོན་འཛོག་ཀུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་

འདི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེད། །
 འདི་འདྲ་བའི་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཚེས་དེ་
 དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་གཏན་ནས་མིན་པས་འདི་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཆིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་
 བ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཉིད་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་ལ་རྣམ་
 གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འཛོག་ས་མ་བྱུང་ན། རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱེར་བའི་གོམས་པ་ཆེས་པས་ལན་ཞིང་།
 ད་དུང་ཉེན་འགྱུར་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ལུགས་
 འདིའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞེས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྣད་དུ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དབྱེད་ནས་འགོག་པས་མི་ཞེས་ན་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་འགོག་པས་མི་ཞེས་པར་འགྱུར་ན་དེ་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྣད་དུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་འགོག་པར་རུས་སོ། །རང་
 མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྣད་དུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རང་མཚན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །

བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །

རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །

ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྲུང། །

ཞེས་སོ། །ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། རིགས་
པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།

འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི།
གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་
གང་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་གང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཚོས་རྣམས་

མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་
ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ལྷས་

པ་ལས་གསུངས་པ་བྲངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། ལུང་
དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །

ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཚོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་
ནས་སྟོང་པར་མ་སོང་བས་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་

ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྐོ་ནས་སྟོང་

བར་བསྟན་དགོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ཏེ་མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་
 ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འདོད་ན་རང་
 སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ལས་མི་འདའ་ལ། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་
 གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 དོན་ཡིན་བྱས་ན་མི་ལེགས་ཞེས་པའོ། །

དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡིན་
 པས་སྟོང་པར་འབྲ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་
 ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོང་ཚུལ་སྲ་མ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་
 ཉམས་པའི་རིང་ལ་གྲུབ་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
 འདོགས་སྟེ་མི་སྲིད་ལ། བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་
 གྲུབ་མཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་མིན་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཉམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་མ་བསྐྱབས་ཞེས་སྟོ་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉམས་ཀྱིས་སྐྱབ་

བ་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེ་
 བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགག་པ་ནི་སྐྱེས་བཟོད་པ་ན་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་
 བཅད་པའམ་དེའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དངོས་
 སྲུལ་འདུག་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ལ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་
 གྱུར་དེའི་དོན་འཆར་བ་ན་སྟོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་
 ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སྲུལ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་ལས་མ་ཡིན་
 དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སྲུལ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་
 ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འབྲ་བ་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འབྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་སྲུབ་
 དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཞེས་སོ། །

མེད་དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སྲུལ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་སྟེ། རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་
 ཀྱི་དེ་དང་འབྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་
 བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་

གཞན་པའི་བརྟུང་བ་བརྟུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྟུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ནི་འཕེན་མི་འཕེན་དང་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་དགག་
 བྱ་བཀག་ཅམ་མིན་པའོ། །མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་བཀག་པ་ནི་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་
 ལེགས་ལྡན་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་ཆེ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་ལ་ཚོས་ཀྱན་ཀྱང་རང་མ་ཡིན་
 བཀག་པས་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པས་མི་ཚོག་གི་རང་བརྟུང་པའི་སྐྱས་བཅད་
 པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སློ་ལ་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་
 གང་རུང་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
 གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་ཞེས་འདོད་ལ་གཞན་དགག་གཞི་དང་
 ཚོགས་ན་ཚོས་གཞན་འཕངས་པས་མེད་དགག་མིན་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ཁོ་ན་བཞིན་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་
 འབྱུང་ལ་དེའི་ཆེ་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་བརྟུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཚོགས་
 ཀྱང་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་དེ་དགག་བྱ་བཅད་
 བས་ཚོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་ལ་ཤུགས་དང་དངོས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་

དང་སྐྱབས་གྱིས་འཕངས་པ་བཞི་ཡོད་ད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤམ་དུ་བྲངས་
པ་ལས།

དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། །

ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །

དེ་ལྟར་རང་ཚིག་མི་སྒྲོན་པ། །

མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བྱ་བ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ནི་བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་
ལྟ་བུ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཚོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་
གིས་ཟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ནི་དངོས་ལྷགས་ལ་ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པའི་ཚིག་སྟེ་མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བྱ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྒྲོན་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་
རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །འཕེན་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་རྒྱང་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་
དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ལས་གཞན་མེད་དགག་གོ། །

འདི་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
ཡོད་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་

མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་
རྟོ། །གཞན་དག་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས།

ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འདི་ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་
པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབྱུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིར་
རྟོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྲུར་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅམ་གྱི་
དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤམ་ཅིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །

རྣམ་པར་དགྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །

ཞེས་བཤམ་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེས་ན་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་
མེད་པ་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤམ་
པ་ནི་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་མིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། ས་ལ་སོགས་
པ་དོན་དམ་པར་ན་འབྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་
གྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤམ་པའི་སྲིར་རྟོ། །

དེས་ན་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་
 དང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་ནི། རིགས་པའི་ཡུལ་
 ཏུ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མིན་པའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་གཅོད་པས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་
 རམ་སྟམ་པ་བཀག་ནས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་
 ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚོས་གཞན་མི་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྤར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དཔེར་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་མཚོ་ལ་དུ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཚོས་མ་འཕངས་ཀྱང་ཚིག་དེས་མཚོ་དུ་མེད་མ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོས་ཀྱང་མཚོ་དུ་མེད་མ་ངེས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུ་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ནའང་སྐྱ་གུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་
 དེའི་སྐྱ་དང་སྟོས་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། དེས་
 ར་མཚོ་ལ་དུ་བ་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉིད་དུ་མེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོས་ཀྱང་
 དུ་བ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་མེད་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་བཀག་པ་
 ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཉིད་
 རང་བཞིན་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། ལུང་ལ་བརྗོད་

བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ཅེས་སྐྱབ་བར་མི་བྱེད། །དེའི་སྤྱིར་
རིགས་པས་རང་བཞིན་བཀག་ཅམ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་མིན་ཞེས་སྐྱབ་
བ་ནི་དབྱ་ཚད་གང་གི་ཡང་རིགས་པར་མི་སྤྲང་ངོ། །

ས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྐྱབ་བ་ན་མེད་དགག་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་ཅེས་པས་དོན་
དམ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་མི་སྐྱབ་ཅེས་པ་མིན་གྱི་བཀག་ཅམ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་བཅད་
ཅམ་ལས་གཞན་ཅིག་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་འདྲི་ན་བདེན་མོད་དགག་བྱ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་
ཁས་སྐྱབས་ནས་དགག་པ་རྟགས་དང་སྐྱབ་སྐྱོས་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དཔྱོད་པ་ག་ལ་
འཐད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟགས་གྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པས་རང་བཞིན་
མེད་པ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་ན། འཕགས་པས།

འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །

མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཇོག་པ་མིན། །

ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། །

དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བཟོད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནག་པོར་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པར་

འདོད་པས་འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱེས་པ་ན་ནག་པོ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མི་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་དམ་པར་
 རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
 ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་འགྲེལ་བཤའ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
 ལ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཤའ་དོ། །དཔེར་བརྗོད་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་ནག་པོ་
 མིན་ཞེས་པས་ནག་པོ་མིན་པ་མ་བསྟན་མི་ཟེར་བར་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བསྟན་ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །ལུང་འདི་འདིག་ཏེན་བརྟག་པ་ན་ཡོད་ཅེས་སྐྱེན་རས་གཟིགས་
 བརྟུལ་ཞུགས་གསུང་དོ། །

དོགས་པ་འདིའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྐྱ་གུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་
 གྱིས་འགྲུབ་དགོས་ལ་དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱ་གུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ན་དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་མེད་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་
 དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་དོ། །འདི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་
 བྱི་ཙམ་ཤེས་ནམ་བཤའ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པ་རྟོགས་ན་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་སྐྱབ་གྱི་དེ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ཡོད་
 པར་མི་སྐྱབ་པར་གོ་བས་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་
 འགོག་གི་མེད་པར་མི་སྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ནི་

དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་བདེན་པར་བརྩུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་སྐྱབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་པའོ། །དེས་ན་སྐྱ་གུ་
 བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་ཅུས་པས་གཅིག་རྣམ་པར་
 བཅད་པས་ཅིག་ཞོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་གུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་
 མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཞོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་དགོས་པས་གཉིས་
 ཀ་འགོག་མི་ཅུས་ཏེ། ཚོད་རྫོག་ལས།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གྱིས། །

ངེ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྫོག།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་གིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་ན་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དོན་
 དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ཅུས་ལ། དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་
 ཅུས་སོ། །

འདི་ལ་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མི་བདེན་ན་དེ་བཞག་པ་བདེན་ལ་
 བཞག་པ་མི་བདེན་ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་འགོག་མི་

ལུས་སོ། །དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ནི་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཟབ་མོ་
 དམིགས་པ་མེད་པ་ངེས་པའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྣང་པོ་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །
 ད་ནི་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་ཅེ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་བ་དང་
 ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་སོ་སོར་བཀའ་བའི་སློ་མང་དུ་སྤང་ན་ཁྱེད་ཅག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 མཁའ་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ངེས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་
 པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདྲི་ན།

འཇམ་སྤིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །
 ལེགས་བཤད་ཀྱན་ལ་སྣང་ནས་གྲུས་མོད་ཀྱང་། །
 འཁོར་འདས་ཉེན་འབྱུང་མི་སྤྱིའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། །
 མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་པ། །

རྗེ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །
 རྗོ་མིག་ཀྱན་ཏའི་ཚལ་རབ་སྐྱེ་བའི་ཆེ། །
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །
 ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །

ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་སྐད་དུ་སྟོན། །དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་
 བྲང་ངེས་སྐྱེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། གསང་སྤགས་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་
 བའི་བརྗེ་ཏུ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དང་མཐུན་པར་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་གསུམ་མེད་པས་ཚུལ་
 འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྤགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་
 དུ་ཤེས་པར་བྱོལ། །

དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་གཉིས་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་
 པ་ནི་ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམ་ང་བའི་སྤྱིགས་སུ་རྒྱགས་པ་དང་འབྲེལ། བརྟེན་
 པར་འདོད་ཀྱང་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་འདྲིས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདི་དག་
 གི་རིགས་པའི་གནད་སྤྱོད་རྣམས་མི་ཤེས་པར་གསུང་རབ་གྱི་བྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་
 ཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་ཙམ་སྐབས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་གཏན་བྱས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ཞིག་སྟོང་པོར་ཟད་པར་མཐོང་ནས། དོན་གྱི་
 གནད་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཡིད་མི་ཆོམ་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་
 གསུང་རབ་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་སྐྱེན་པའི་རིགས་པའི་གནད་སྤྱོད་རིགས་རྣམས་ལ་ལེགས་
 པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། གསུང་རབ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་
 ཆེས་ཟབ་པའི་ཟབ་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བཙོན་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་

ཚུམ་ཞིང་། ཇི་ཚམ་ཤེས་པ་དེ་ཚམ་དུ་སྐྱབ་པ་སྣང་པོར་བྲུས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་
དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྣང་པོ་འདི་གཏམ་དུ་བྲུས་སོ། །

མཇུག་བྲང་།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མའི་མདོ་ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྣང་པོ་འདི་ན། །སྐབ་
པའི་རིང་ལུགས་ལུགས་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མང་མང་དུ་སློབ་པ་དང་། །དེ་དོན་
རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པ་དང་། །འཇམ་
དབྱུངས་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་སྤེང་བས་ཀུན་ཁྲབ་ཁྲབ་བདག་དེ་ཡི་ཞབས། །

ལུགས་བྲག་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །
སྣང་གི་པད་མའི་ལྷེ་བར་གྲུས་བསྟེན་བས། །
གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྐྱ་དེས། །
མད་བྲུང་གཏམ་ཀྱི་སྣོར་བ་འདི་བྲུས་སོ། །

ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། །
སྐྱ་བའི་ཁྲུ་མཚོག་སྐྱ་སྐྱབ་སློབས་མེད་ཀྱིས། །

རི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྲོལ། །
དེ་བཞིན་འཆད་པའང་འདི་ལས་གཞན་ན་གང། །

རྒྱལ་མེད་སྲོད་ལ་རིང་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། །
རྒྱལ་སྐྱེས་རིག་གནས་ཀྱི་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་། །
ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །
རི་བཞིན་རྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་འདྲིས་བྱས་པས། །

ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་དག་པའི། །
དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་ཚེས་གྱུར་ནས། །
ངེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དད་པའི་དགའ་བ་རྒྱས། །
སྐབས་འགར་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བྱེད་བྱ། །

གཞན་ཆེ་མཁས་པའི་བཤེས་ལ་གྱུས་པ་དང་། །
ཉམ་ཚུང་འགྲོ་ལ་སྟོང་ནས་བཅེ་བ་དང་། །
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། །
འདི་དག་པམ་ཚུན་འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེ་ཆེ་རིང་ནས་ཉམས་པའི་རྫོགས་དཀའི་གནས། །
 གང་གིས་བཙའ་བས་རྟེན་བའི་རིགས་པའི་ལམ། །
 དེ་ཡི་རྣམ་འགྲུལ་གྱི་མའོ་ངོ་མཚར་ཞེས། །
 གཅིག་ཡུར་གནས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཅ་ཅ་འཚོར། །

དེ་འབྲ་དེ་ལ་སྤྲོ་བའི་ལྷ་བ་ཡིས། །
 འདི་ནི་ཤེས་རབ་མཚོག་གི་བསམ་གཏམ་པ། །
 ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་འདུག་པ་པོ། །
 རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོ་བ་ངེས་དོན་རྟེན་པ་ཞེས། །

བསྟོན་པའི་སྤང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱབས། །
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབས་པ་གང་གིས་འདོད། །
 ལྷོ་ལྡན་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤམ་འདིར་ཞུགས་ནས། །
 ལྷོ་མིག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དག་པར་གྱིས། །

ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་འདིར་འབད་བས། །

བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །
 ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཇི་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི། །
 དམ་ཚཱ་མཐའ་དག་ཡུན་རིང་འཇིན་པར་ཤོག།

ཚུལ་དེས་རྒྱལ་བ་དགུས་བ་སྐྱེད་པ་ལ། །
 རྒྱལ་སྐྱས་མཁས་པ་ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། །
 ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་། །
 རྒྱབས་ཆེན་སྐྱོད་ལ་ཀུན་ནས་སྐྱོད་པར་ཤོག།

ཅེས་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་གཉིས་སྟེ་ནས།
 གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྟེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི། འུ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་མང་དུ་ཐོས་པ་རིགས་པ་
 ལྷ་བ་ཤར་ཚོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དགོ་སྟོང་
 སྟོམ་བཙོན་བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་སོ།། །།མཇུག་ལོ།།

དཔར་བྱང་སྟོན་ཚིག།

༡༡། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་
 དལ་འབབ་སྤྱང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་ངེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུང་
 ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་
 དག་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་
 ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ལ་ལྷན་མེད་ཅེས་ལྷགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཚིགས་དུ་

མའི་ཚེད་དུ་དམིགས། རང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་ངེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུང་གང་ལའང་སྤྱར་ཚིག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལ་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་

ཚོས་སྤྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །།

༡༡། །ནམ་མཁའ་རྣམས་ལྟོས་ལྟོ། །ཡུལ་ལྡན་ལྡན་ལྡན་ལྡན་ལྟོ། །ཡོད་པའི་སྤྱོད་ལྟོ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དུག་པོ་འདི་སྤྲུག་དཔའི་ནང་དུ་བཞུགས་ན་དཔེ་ཆ་དེ་བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་
 འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །